

Lapunk mai száma 20 oldal, ára 2000 korona.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Vasárnap
1925. április 12.

Felelős szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt
Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetési ára: havonta 35000 korona, külföldre 70000 korona.

Debreczen.
XXIII. évf. 83. szám.

A feltámadás himnusza

A feltámadás diadalmas himnusza szárnyal végig az ébredő föld fölött. A napot, amelyen feltámadt az Ur, zöld köntösében, fehér virágokkal ékesen ünnepli a föld, a lombba borulni készülő fák és a pattanásig feszülő bimbós virágok millió karját tárva föl, az ég felé. A hatalmas égbolt ragyogó kékségéből, a nap sugárzó korongjából megérkezett a felelet a nagy kérdésre: a feltámadás itt van, az új élet napja, az új reinkarnáció ideje. Az indulni készülő élet erőteljes feszülése ezer és ezer villamos áram hullámaim remegteti láthatatlanul a levegőben, az életet tápláló magvak milliárdjai, amint kinyitották egyenes, merev első leveleiket a föld alól, a feltámadás millió katonáinak zöld hegyi sisakját gyaníttatják a föld alatt. Az egész termő föld a feltámadás himnuszt harsogtatja az ég felé: Halleluia!

Az Ur feltámadt, a sir száját fedő kő elhengerült, megrendült a föld, amelynek öléből kiszállt a szent, a nagy, az Isten fia, a sir őrizői olyanokká lőnek, mint a holtak, fehérek és mozdulatlanok, de új élet ígérete száguldotta be azoknak ereit, akik nem a beteljesülést gátoló követ, a sir pecsétjét őrizték, hanem az eltemetett nagy Igazság győzelméért imádkoztak. A teremtés után elkövetkezett fejlődés újabb stációjához ért a föld, a szeretet, a megváltó, alázatos, isteni szeretet jött el a földre és vette birtokába a nála nélkül haladó, örök szenvedésbe készülő földet. Kiszegült a teremtés, a zürzavaros kaosz felett szárnyalt immár és harmóniába olvasztott minden diszharmonia a feltámadt, győzedelmes szeretet himnuszának kantilénája. A szívekben reszket végig ma is ez a himnus, a ragyogó ég, az élő föld, az örökké élő lélek ígérete.

De vajon a föld ünnepe és az ég ünnepe az emberek ünnepe-e. A szeretet Istenének feltámadása megihlet-e egy dobogó szíveket, mint a földet, a magvakat, a látszólag élettelen életet, amely új és új csodákon át reinkarnálódik, az erőket, amelyek változó alakban egyre élnek tovább, örökké? S az emberi életnek, a föld világa nagy egységének, a társadalomnak itt van-e a feltámadás, az átalakulás, az örökkévaló szeretet felé indulás ideje? Azoknak, akik tanúi a természet feltámadásának és tudói az Ur feltámadásának,

a nagy kegyetlenségek, az embertelen mammut-alkotások művelőinek és alkotóinak szól-e a Halleluia? Megrendült-e már a föld méhe a sírból kilépő Igazság kemény dobbantására? Lejárt-e a gyűlölet órája és sirba tétetik-e örök pecséttel, amikor pecsétes siriából kilép a három nap óta alvó szeretet?

Nem. Az élet halódik a feltámadás ünnepe az emberek között, vasbékóba láncolják a nemzeteket, amelyek évezred, vagy évezredek óta a nagy, egyetemes emberi élet szolgálatát teljesítették hiven. A társadalomnak kiméretlen harca olyan ma, mintha nem szállott volna keresztfára kinhalált szenvedni a Názáreti a gyűlölet mérgetől, a haldokló emberiségért. A nagy emberi közösségnek harca az egyes ember szívében is dus aratását készíti a gyűlöletnek s a nagy igazságtalanság, amely alatt szenved ma egész nemzet, az egyes ember életének tragédiáiban ismétlődik. A nagy Nagypéntek napjának horua lebeg a világ fölött. „Uram, uram, mért hagytál el engem?!“ — ez a kiáltás zeng milliők és nemzetek aia-káról, amikor a feltámadás bizonyosságának ünnepe jött el, a kétségbeesett kiáltás zürzavaros hangja és nem a feltámadás himnusának mennyei harmóniája.

De ebben a Nagypéntekben, amikor szemünket a könnyek felhőjének borua üli meg és amikor szívünk az egyetemes emberiség mérhetetlen szenvedésének megérzésére szorul el, amikor a földön élők zokogásának hangja száll az ég felé, az egyetlen megnyugtató vigasztalás a feltámadt Urnak szóló Halleluia.

„És imé — mondja az evangélium — nagy földindulás lőn: mert az Urnak angvala leszállván a mennyből és oda menvén, elhengeríté a követ a sir szájáról és reá üle arra. A tekintete pedig olyan volt, mint a villámlás és a ruhája fehér, mint a hó.“

Az őrizők pedig tőle való féltükben megrettenének és olyanok lőnek, mint a holtak.

A természet nagy átalakulásainak idején csakugyan összemorzsol mindent, ami az átalakulás gátja. Az őrizők, akik a természet nagy, élő testiei, a nemzetek mellett állanak őrt, az őrizők, akik az örök törvény, a fejlődés, az emberi élet nagy igazságai ellen állanak, az igaz-

ságok feltámadásának napján, a mikor az egyetemes élet új formát vesz fel, csakugyan olyanok lesznek, mint a holtak. A feltámadó igazság tekintete olyan, mint a villámlás és a ruhája fehér, mint a hó. A nagy rendszer, amely az élet szigorú jogán kérlelhetetlenül érvényt szerez törvényeinek, olyanokká teszi, mint a holtak azokat, akik gátat vetnek elé utáiba. A feltámadó igazság híveinek szemében pedig boldog öröm repes és aikkuk a végtelenségek felé kiáltja: Halleluia! Feltámadás!

Azok számára, akikre méltatlanul borul Nagypéntek gvasza, a természet Istentől rendelt tör-

vénve szerint elion a feltámadás napja is. Az igazságok sírjának szájjára hiába hengeritnek követ az őriző nemzetek, ion, ion, elkerülhetetlenül közeleg az Urnak angvala, Villámlás a tekintete, a ruhája fehér, mint a hó és az üldözött igazságot villámszemének rettentő hatalmával juttatja vissza jogaiba.

Akik fáradtak és megterheltek, a szenvedők, az irgalmas szívűek, jók és igazak, — emberek és nemzetek — számára eljő még a Feltámadás napja és zeng majd a himnus: Halleluia! Amint zengett a keresztrefeszített Isten fia sírján.

A Herriot-kormány lemondott

A szenátus 156 szavazattal 132 ellenében elvetette a baloldal bizalmi indítványát

Párisból ma reggel érkezett távirat híriul adta az Herriot-kormány bukását. Ami napok óta várható volt, a szenátus jobboldali többsége erőteljes offenzívára határozta el magát Herriot ellen s a tegnapi ülésen ki-
fejlődött pénzügyi vita után

24 szavazattöbbséggel elvetette a baloldal bizalmi indítványát, mire Herriot egész kormányával lemondott.

A válság megoldása nagy gondot okoz Doumergue elnöknek, mert a szociáldemokraták támogatását legelőbb Painlevé vagy Caillaux kaphatja meg, a szociáldemokraták nélkül pedig a kamarában nem lehet biztos köztársasági többséget összehozni. Painlevé azonban nem szándékozik elhagyni a kamara elnöki méltóságát. Caillauxról pedig azt mondják, hogy még nem látja elérkezettnek a maga idejét, de különben is Caillaux kormányra lépése nyílt konfliktust jelentene a szenátussal.

A francia kormányválságról szóló távirataink itt következnek:

Páris, április 11. A Havas iroda jelent: A kormány lemondott. A köztársaság elnöke elfogadta Herriot lemondását.

A kormányt leszavazzák

Páris, április 11. A szenátus péntek esti ülésén Marsal volt pénzügyminiszter sürgős interpellációt terjesztett elő Franciaország pénzügyi helyzetéről. Interpellációjában kitért a Francia Bank eljegyzésének kérdésére.

Már január 15-én átlépték a jegyforgalom törvényes határát.

Április 8-án a Francia Bank kormányzója bejelentette, hogy a bankjegytorgalom 43 milliárdot ért el. Herriot miniszterelnök válaszában hangoztatta, hogy

a nehézségekért

elsősorban azok teletősek, akik megengedték, hogy az adósság ilyen nagyra dagadjon. Minden lehetőséget az infláció megakadályozására.

Poincaré is felszólalt később. Kijelentette, hogy Franciaország eladósodásának és a pénzügyi igazgatás zavarának oka az, hogy a németek nem fizettek. Németország elmaradt fizetése helyében a kölcsönvett összegek után 110 milliárdnyi adósság és 19 milliárdnyi kamat van a költségvetésben. Franciaország pénzügyei csupán azért maradtak ilyen sokáig rendben, mert az ország bizalommal viseltetett és a költségvetés egyensúlyát helyreállították. Ebben valamennyi kormány közreműködött. Igazságtalanság volna azt mondani, hogy Németország mostani fizetéseinek valami köze volna a pillanatnyi kormányzathoz. A Ruhr-megszállás két milliárdot eredményezett és lehetővé tette a Dawes-terv megteremtését. Az ő kormánya is a békéért dolgozott. — Nem tagadható azonban, hogy

a mostani kormány elfogadta új bankjegyek kiadását, ami törvénybe ütközött.

Poincaré végül kijelentette, hogy Herriot politikája nem alkalmas az ország pénzügyi szanálására.

Ezután áttértek a szavazásra a szenátus demokrata baloldaláról benyújtott napirend felett, amely bizalmat indítványozott a kormánynak

Az Herriot-kormány a szavazás

során 132 szavazattal 156 szavazat ellenében kisebbségben maradt. A szavazás következtében a kormány elhatározta, hogy lemond.

Herriot lemondása

Páris, április hó 11. Pénteken este 10 órakor

Herriot miniszterelnök átadta lemondását Doumergue elnöknek.

A lemondási aktusnál a kormány valamennyi minisztere és összes államtitkára jelen voltak. Doumergue rövid beszédet intézett Herriothoz, aki viszont megköszönte, hogy kormányon létele alatt mindig támogatta. Herriot és Doumergue ezután rövid tanácskozásra vonultak vissza az elnök szobáiba.

Ma reggel Doumergue megkezdte a kibontozási tárgyalásokat a különböző politikussal.

Fogadta Painlevét, a kamara A francia kormányválságról pénzügyi bizottságának elnökét, kálisok vezetőjét. Briand-t este este fél 9 órakor fogadta s ebből arra következtettek, hogy őt bizzák meg kormányalakításul.

A baloldali frakciók közös ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy köszönetet mondanak Herriotnak, amiért politikájukat képviselte s kimondták, hogy kitartanak az eddigi politikájuk mellett és minden erejükkel megakadályozzák jobboldali színezetű kormány hatalomra jutását. A szendőtűben viszont ragaszkodnak ahhoz, hogy ne alakuljon az Herriothoz hasonló összetételű kormányt és itt még a Briand-kabinetet sem látnák szívesen. A helyzet tisztázatlan. Doumergue egész éjjel tárgyal a politikussal. Valószínűnek tartják, hogy a kormányt végül Painlevé alakítja meg, akinek kabinetjébe a szocialisták is beletérnek.

A kamarát elnapolják

Páris, április 12. A kamara ma este fél 10 órakor üléseire ült össze. Várcsók elnök bejelentette, hogy a kamarának a kormányválságra tekintettel el kell napolni magát. Klotz radikális javaslatára a legközelebbi ülést szerdán délután 3 órakor tartják.

Valódi GYUKITS-KALÁP tavaszi ajándék
FRANK IMRÉNÉL.

VIGSZINHÁZ

április hó 15-21-ig bezárólag, szerdától keddig.

A világ legnagyobb filmje. 3 órási előadások.

A tizparancsolat.
(Szózat az emberiséghez)

2 rész 14 felvonásban egy előadásban, rendezte

C. B. de MILLE.

Az előadások kezdete hétköznapokon 8 és 9 órakor, vasárnap 3, 6 és 9 órakor.

Tisztviselői utalványok pénteken és szombaton érvényesek. Jegyelővétel apr. 14-től naponta délelőtt 11-től fél 1-ig.

Mikor lesz vége a kereskedelem válságának?

Debreceni kereskedők nyilatkozatai a helyzetről

Közel egy esztendeie tart már a magyar kereskedelmi életben az általános stagnáció, amely soha nem várt mértékben éreztetett a piacot és a legsúlyosabb válság elé állította a magyar kereskedelmet. A kereskedelemre néhezű rendkívüli terhek és a fogyasztó közönség teljes pénztelensége okozta, hogy az üzletekben jóformán alig fordul meg vevő s az őrült belső egyváltal a legjobban jellemzi az egész magyar gazdasági élet kivételesen súlyos viszonyait. A kereskedelem élénkítése egy ország jólétének fokmérője s ebből a szempontból igen szomorú perspektíva nyílik a néptelen üzletek múltai mögött, a kitárt ajtókon keresztül, amelyekben hiába várja belépni a kereskedő a vevőt. A piacon általános a rezignáció; a kereskedők terhel folyton szaporodnak, bevétel pedig, amiből a kötelezettségeket teljesíteni lehetne, nincs. A kereskedelem válsága nemcsak a kereskedőket érinti, hanem érinti a fogyasztó közönséget is, amely szintén sóvárogva várja a helyzet jobbfordulását. Hogy ez mikorra várható a piac mai helyzete mellett és milyen okoktól, erre nézve megkérdeztük Debrecen kereskedelmének néhány vezetőitől, akik első sorban saját szakmájuknak, de az egész kereskedelemnek is a helyzetét az alábbiakban ismertették.

BÉKÉS LAJOS kereskedelmi tanácsos, a kereskedelmi és iparkamara és a Kereskedő Társulat alelnöke

a következőkben nyilatkozott a félidőszakban helyzetéről:

— A hitelmegszorítások folytán minden dolgozó iparágban — a megfelelő anyagi eszközök teljes hiánya következtében — olyan stagnáció állott be, amely egyes szakmákban teljes munkabeszűntetést vont maga után. Amíg ez a helyzet meg nem szűnik, különösen, amíg az építőipar nem dolgozik és a pénz körforgalma a szokott mértékben elhelyezést nem keres, semmi remény sincs arra, hogy a kereskedelmi élet szakmánkban meginduljon. A javuláshoz azonban szükséges az is, hogy az illetékes körök a kereskedelemmel szemben több megértést tanúsítsanak, mert

amíg az adóprás ilyen rettenetesen szorít és a vámok és egyéb közterhek — különösen a forgalmi adó — nem enyhülnek, vagy legalább nem mérséklődnek észrevehetően, addig nincs esély arra, hogy neség helyzetbe jutott szakmánk jobbra forduljon.

Mindaddig, amíg egy gyapjúkalap, amelynek ára békeidőben 6 aranykorona volt, most 36,000 papirkorona vámmal és költséggel megterhelve kerül eladásra s míg ez a teher a békebeli 10-12 aranykoronás nyulszőrkalapnál 55-60,000 papirkoronát jelent, addig a helyzet javulásáról, vagy a forgalom megindulásáról szó sem lehet. A magyar kereskedők az alkalmazottaitak sohasem kezelték ridegen, ugyszólván családtagnak tekintik a velük együtt dolgozó munkatársakat és így még áldozatok árán is, a hónapok óta tartó stagnáció ellenére is tartják és továbbra is tartani igyekeznek. Ha azonban ezek az állapotok továbbra is így maradnak és a helyzet javítására illetékes helyeken intézkedés nem történik, sajnos, ebben a szakmában is bekövetkezik az a helyzet, hogy a személyzetet redukálják; de nemcsak

a mi szakmánkban, hanem az egész kereskedelemben. Ezt a nehéz helyzetet mindnyájan szeretnők elkerülni, éppen ezért az illetékeseknek kell jobb belátásra jutniok, hogy a nyomászó válság még jobban ki ne mélyüljön.

KONTSEK GÉZA részvénytársasági vezérigazgató, a debreceni kereskedelmi és ipari érdekképviseletek szövetségének elnöke,

a fűszerszakma nehéz helyzetének főokát az általános pangásban látja. A szükséglet megvolna, — mondta — de a közönség vásárlóképessége nagyon megesőkkent s a régi tartozások kiegyenlítésére is hátráltatja a vásárlást, a szegényebb társadalmi osztályoknak pedig nincs munkájuk s ereset nélkül természetesen a szükségleteiket sem tudják kielégíteni. Az ünnep hozott ugyan egy kis élénkséget, de ez meg sem közelíti a békebeli mértéket és egyáltalán nem megfelelő a forgalom, annak ellenére, hiszen a kereskedők igyekeztek az árakat mérsékelni és az ünnepi cikkeket jóformán a beszerzési áron alól igyekeztek eladni, hogy mégis legyen valami forgalmuk.

Javulásra csak akkor lehet számítani, ha az általános munka megindul, különösen az építkezés,

mert a tömegeknek ez adja a legtöbb munkaalkalmat. Míg ez meg nem történik, addig a helyzetet teljesen vizsgálhatnánk látom, hiszen a tisztviselők — az egyik legnagyobb vásárló réteg — is igen nehéz viszonyok között vannak. A főhiba az, hogy amíg normális időben a magánosok teaurálták a pénzt, ezzel szemben most az állam teaurálja a legkülönbözőbb adók és illetékek formájában és a forgalomnak nem adja vissza. A kereskedők a bankokhoz nem fordulhatnak, mert azok horribilis kamatot számítanak, hiába mérsékelte a Nemzeti Bank a kamatlábát. Ha az olcsóbbodás beállna a pénzről is, akkor esetleg kioldás lenne jobb üzletmenetre, így csak talán aratás után várható valamelyes fellendülés, de ez is csak időlegesen, mert a hajók alapokai megmaradnak.

Tasnádi KARDOSS GYULA nagykereskedő, a Kardoss László-cég helyettese

a fűszerneműszakma helyzetét igen nehéznek jellemezte. Február 15. óta — mondta az üzletemen feltűnően mecsapott. Ennek egyik oka az általános pénztelenség, de a kereskedők helyzetét igen súlyosra teszik az árszűkítések, mert általában az árak értékelnek 30 százalékkal előre be kell fizetni vámban, sőt vannak egyes cikkek, amelyeknél 50-60 százalékat. Ez jellemzi a mi vámpolitikáinkat. Február 15. óta ismét emelkedtek a vámok, úgy hogy a legközszükségletibb cikkek, a fűszerek ára emiatt körülbelül 10 százalékkal emelkedett. A rendkívüli adóterhek természetesen szintén igen érzékenyen sújtják a kereskedelmet. Április első napjaiban voltak élénkebb napok, de ez korántsem a normális viszonyoknak megfelelő üzletemen. A közönség a hónap első öt-hat napján elvásárolja a kis pénzt, azután kiül és ismét beáll a teljes üzletellen-

ség. Ez nemcsak a mi szakmánkban van így, hanem általában jellemzi a magyar gazdasági állapotokat.

Javulást az új terméstől várunk és a mezőgazdasági hiteltől.

mert olyan nehéz viszonyok közt van a közönség, hogy a legjobban kezek sem képesek a kihiltelezést megfizetni. Általában a hitelviszonyok enyhüléséről várunk sokat a kereskedelmi szempontból és a kereskedelmi szerződéseket megkötésétől, amelyek feltétlenül magukkal hoznák a vámok mérséklését. Természetesen igen sok függ az adók liberálisabb kezelésétől, a luxusadók és különösen a forgalmi adó revíziójától is, mert a forgalom élénkebbé válása és ezzel a helyzet javulása nélkül nem következik be.

KROH VILMOS nagykereskedő

szerint a női divat szakmában a forgalom a rossz gazdasági viszonyok miatt jelentősen meggyöngyült, a hangulat igen nyomott. A tavasz és az ünnep előtti hetek hoztak ugyan némi kis élénkséget a piacon, de a közönség vásárlóképessége lényegesen csökkent és van egy érdekes jelenség is: a falu — amely különösen az utóbbi években a legjobb vevőközönséget adta — jóformán eltűnt a piacról. Olcsóbbodásról addig beszélni sem lehet, amíg a vámmokat lényegesen le nem szállítja az állam, hiszen vannak cikkek, amelyeknél a vám 75-80 százalékot tesz ki. Amíg ez így lesz, addig könnyebbséget nem lehet várni:

a helyzet javulása akkor következni kezd, ha a vám- és adóterhek érezhetően csökkennének, első sorban akkor, ha a forgalmi adót megszüntetnék. Így el lehet érni az olcsóbbodást;

Ha most esetleg egyes gyengébb kezek szorítják is lefelé az árakat, ez csak a helyzet súlyosságát mutatja, mert megalapozott reális kereskedő a saját egzisztenciája teljes tönkretételének veszélye nélkül a mai helyzetben nem szállíthatja le az árakat. A főhaj a vámm- és adóterhek súlyossága s addig, amíg ezeket nem mérsékelik, a helyzet nem javul, hiszen nemcsak a kereskedők, de a vásárló közönség is érzi ezeknek rettenetes súlyát.

RICKL ANTAL vasnagykereskedő

a szakma súlyos helyzetének főokát az általános pangáson kívül abban látja, hogy a gazdák, — akikkel a vasnagykereskedőszakma a legszorosabb kapcsolatban van — pénztelenek. Hitelt a gazdák a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudnak szerezni, mert a nagybankok még a legjobban kezeknek sem adnak. A gazda, ha nem feltétlenül szükséges, nem ad el, pénze egyébként nincs, tehát nem vásárol. A közönségnek egyébként is az az elve, hogy amikor olcsóbbodnak az árak, nem vesz, mert arra vár, hogy az árak még lejjebb szálljanak.

A jobb üzletmenet megindulása az új terméskor várható. Általános fellendülést pedig az adóterhek enyhülése, a mezőgazdasági hitel, általában a hitelviszonyok megjavulása hozna. Ehez szükséges, hogy a bankok hitelpolitikája megváltozzék.

Legalább is a jó kezekhez juttassanak pénzt, mert azok tovább adják s így a pénz körforgalmának megindulásával a forgalom is nagyobb méreteket öltenet.

— Iparbeszűntetések. A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következő iparágak elveket szüntette meg: Boros Imre talyigás, Olasz Eliaás bőrkereskedő, Weiszbraun Adolfiné libás, Elek Arthur cipész, Kövér Béla női divatkereskedő, Horovitz József rövidárú, Weisz Vilmos szatóc, Láng Miklós és Láng Gyula szén- és fakereskedő, Bónis József rőfös.

A debreceni m. kir. gazdasági akadémia és a Magyar Magtényesztési Rt.

nemesített gazdasági és konyhakerti
VETOMAGJAI

CSANAK JÓZSEF K. Rt.
Tüszérüzletében kaphatók.

Telefon 70.

373.162 aranykorona deficit Debrecen város 1925. évi költségvetésében

50 százalékos pótdadó a hiány fedezésére

Debrecen város 1925. évi költségvetési előirányzata egy hatalmas, 180 oldalas kötetben ma megjelent. A déli-élti folyóiratban 10 példányt szállított fel a városi nyomda a városházára, amelyből a városi tanácsnokok és a sajtó kapták meg példányukat.

BEVÉTELEK

A költségvetés tizenhét főcsoportjában foglalja össze a bevételeket és kiadásokat és minden rész mellékletében pontonként indokolja meg azokat. Ennek nagy terjedelme. A költségvetés bevételi tételei a következők:

I. Mezőgazdasági bérletek	1.279.270
II. Házi kezelésben lévő gazdálkodás	1.255.028
III. Városi épületek	222.736
IV. Közigazgatás	9.940
V. Tűzrendészet	6.558
VI. Utak, terek és közművek	88.183
VII. Közegészségügy	12.576
VIII. Adók, illetékek, törvénhat. jövedékek és üzemi részesedések	1.600.753
IX. Tőkek és kamatok	149.082
X. Egyházak, iskolák, köznevelődési és népiéleti intézmények	231.281
XI. Alapok	60
XII. Rendkívüli bevételek	10.600

Az összes bevételek tehát 4.865.467 aranykorona.

Az egyes címek alatt befolyt bevételek százalékok szerint a következőképpen adták az egész bevételt. A mezőgazdasági bérletekkel kapcsolatos bevételek 26,29, a házi gazdálkodással kapcsolatos bevételek 25,79, a városi épületek bevételei 4,58, a közigazgatással kapcsolatos bevételek 0,21, a tűzrendészettel kapcsolatos bevételek 0,13, az utak, terek, közművek építésével kapcsolatos bevételek 1,81, a közegészségügyvel kapcsolatos bevételek 0,26, az adók és egyéb kapcsolatos bevételek 32,90, a tőkek és kamatok jövedelmei 3,06, az egyházak, iskolák bevételei 4,76 és a rendkívüli bevételek 0,21 százalékát adták az egész bevételnek. A XI. cím. — az alapok. — nem szolgáltat bevételet.

KIADÁSOK

A kiadások a következők:	
I. Mezőgazdasági bérletek	434.362
II. Házi kezelésben lévő gazdálkodás	1.297.869
III. Városi épületek	155.029
IV. Közigazgatás	618.675
V. Tűzrendészet	103.720
VI. Utak, terek, közművek	537.075
VII. Közegészségügy	70.005
VIII. Adók, illetékek, törvénhat. jövedékek és üzemi részesedések	317.977
IX. Tőkek és kamatok	163.469
X. Egyházak, iskolák, köznevelődési és népiéleti intézmények	662.500
XI. Alapok	542.458
XII. Rendkívüli kiadások	335.490
Összesen:	5.238.629

aranykorona. Az egész kiadás a következőképpen oszlik meg az egyes címek között százalékokban:

Az első cím 8,29, a második 24,78, a harmadik 2,96, a negyedik 11,81, az ötödik 1,98, a hatodik 10,25, a hetedik 1,34, a nyolcadik 6,07, a kilencedik 3,12, a tizedik 12,65, a tizenegyedik 10,35, a tizenkettedik 6,40 százaléka az egész kiadásnak.

Nyakkendő különlegességek 50 ezer kor. Wernernéi.

Ha igazán jó husvétit akar, akkor a SZILÁGYSÁGI szeszereskedésben Csapó-u. 7. vásároljon. Eladás nagyban és kicsinyben.

A DEFICIT

Az egész bevétel	4.865.467
Az egész kiadás	5.238.629
Kölségvetési hiány	373.162

aranykorona, amit a költségvetés a földadó, a házadó, társulati adó és tantiém után kivetendő

50 százalékos városi pótdadóval javasol fedezni.

A mezőgazdasági bérlet bevételei között említésre méltó, hogy a 42.618 holdas Hortobágy-puszta 500.720 aranykoronát jövedelmez, tehát 1 hold bruttó bevétele 11,74 aranykorona.

Az erdőgazdaság 39.834 aranykoronát jövedelmez, a ménésre 79.683, a törzsgyára pedig 8.987 koronát fizet

7d a város. Ezt a költségvetést javaslattal azzal indokolja meg, hogy a ménes és a törzsgyárak fentartása a város közönségének alattévesztési érdekeit szolgálja, anyagi áldozatokat kíván. A városi fűrdőre 11.019 aranykoronát fizet rá a város — a jelentés szerint ezt a fűrdő alutisztítási rendeltetése igazolja.

A városi épületek tiszta haszna 67.707 aranykorona.

A közigazgatás 608.735 aranykorona hiánnyal szerepel. A tűzrendészet hiánya 79.162 aranykorona. Az utak, terek és közművek cím alatt 448.892 aranykorona deficit tűnik fel, míg a közegészségügyi cím hiánya 57.429 aranykorona.

Az adók 1.282.776 aranykoronát hoznak tisztán, míg az egyházak, iskolák, köznevelődési és népiéleti intézmények cím alatt 431.219 aranykorona a hiány. Az alapok bevétele 60 aranykorona, szemben 542.458 aranykorona kiadással.

A városi vállalatok

Az üdülő kezelésben lévő vállalatok között a Világítási Vállalat 1.544.568 aranykorona bevétellel, 1.407.682 aranykorona kiadással, 136.886 aranykorona felesleggel, a könyvnyomda-vállalat 466.682 aranykorona bevétellel, 356.682 aranykorona kiadással, 110.000 aranykorona felesleggel szerepel. A téglagyár és cseréngyárnál 90.266 aranykorona a bevétel 87.217 aranykorona a kiadás, 3.049 aranykorona a felesleg. A Könyvtársági és fuvározdai vállalat 90.800 aranykorona bevétellel, 90.451 aranykorona kiadással, 349 aranykorona felesleggel szerepel. A központi szeszlovda 29.250 aranykorona bevétellel, 27.250 aranykorona kiadással, 2.000 aranykorona felesleggel zárul, míg a szeszlovda 234.680 aranykorona bevétellel és 224.680 aranykorona kiadás mellett 10.000 aranykorona felesleget produkál.

Debrecenben vette feleségül Beitter Géza, Okolicsányi sógora Lilly Woodot, a Könyök-cirkusz tetovált testű lepke-táncosnőjét

A Leirer-ügy egyik szereplőjének debreceni viselt dolgai

Azok között a különféle foglalkozású emberek között, akiknek neve a *Leirer Amália* meggyilkolásával összefügg, nem foglal el kiemelkedő helyet *Beitter Géza*, az egyik felvidéki város bár-zongorása. A bár-zongorásról nem állapították meg

A bár-zongorista sógora Okolicsányi Lászlónak,

a fővárosi elektromos művek főtisztviselőjének, a Salgótarján melletti rablóbanda szellemi irányítójának, akinek a Leirer-gyilkosságban való részvétele még nem tisztázódott a budapesti rendőrség előtt.

Hiszen az emberi romlottság fenevadai mélységei tárulnak fel azokból a nyomozási részletekből, amelyek Okolicsányi elfogója, *Takács Tiszthelyettes* hozott nyilvánosságra. Ha összehasonlítjuk ezeket az adatokat a budapesti rendőrség előtt fekvő dokumentumokkal, megdöbbentő analógiákat kapunk, amelyek a tárgyilagos szemlélettel kétségtelenül egy következtetésre visznek: Okolicsányi, — ha nem segített is maga meggyilkolni Leirer Amáliát, — mégis

ő volt a gyilkosság értelmi szerzője

A harsodmegyei rablásoknál rendszeres volt, hogy Okolicsányi délután kifizette fizetéseit számláján, este pedig elküldte öccsét, hogy vámörvén bandájával rabolja vissza a pénzt. Megtudta, hogy *Bálint Lipót* földirtokos nagy összegű pénzt kapott birtokeladásból, ugyanazon az időszakban pedig Okolicsányi László öccse elrabolta ezt a nagy összeget. És *Leirer Amáliát* is Okolicsányi ismertette meg. Ő tudta meg, hogy a magas, széke, szép leány nagybirtékű ékszerszobakos s azután, amikor ezt megtudta, rögtön bekövetkezett a rablás és gyilkosság.

Beitter Géza neve tudvalegőleg úgy került bele a hírnagyba, hogy ő volt az, aki *Pádornak* kifizette az Okolicsányi által hozzáirányított összeget. Ariatlan, nem ártatlan, a rendőri nyomozás dönti majd el, most csak arról van szó, hogy ez a bár-zongorista, akinek huga, *Beitter Vilma*, — az a *Beitter Vilma*, akinek lábáról *Takács Tiszthelyettes* lerántotta a rablott tehér félcipőt, — Okolicsányihoz ment feleségül, sokáig élt, nyugodtan és becsületesen dolgozva, szépen élt Debrecenben.

Két ízben is volt Debrecenben *Beitter Géza*, előbb, mint bár-zongorás és a *Serafini-zenekar* első hegedűse, később mint a saját jazz band-jának vezetője, karmestere. Itt is házasodott meg, elvette *Lilly Wood*-ot, a *Könyök-cirkusz* tetovált testű lepke-táncosnőjét

és amikor ettől elvált, vagy valószínű volt, egy debreceni úrlánynak udvarolt komoly, tisztességes szándékkal. *Hogy élt, mit csinált, hogy viselkedett Debrecenben Beitter Géza*, erre nézve kérdeztük meg azokat, akik jól ismerik őt.

Az egyik kávéház főpincére, aki a Royal-kávéházban volt, amikor *Beitter Géza* ott muzsikált jazz bandjával, a következőket mondta el róla:

— *Beitter Géza* nagyon szolid, jókinézésű és csendesen viselkedő fiatal ember volt. Három évvel ezelőtt került Debrecenbe s előbb a *Modern Kabaré* bár-zongorása volt. Onnan jött ebbe a kávéházba s lett itt a *Serafini-zenekar* első hegedűse. Ide már magával hozta a tetovált hölgyet, akivel a cirkuszban ismerkedett meg. A *Könyök-cirkusz* járt akkor Debrecenben s ennél volt lepke-táncosnő *Lilly Wood*, polgári nevén *Schwarz Lili*, akinek tánca mellett fő attrakciója volt teljes egészében tetovált teste. A lábszára körül kezdődött ez a tetoválás és állítólag egészen a vállig terjedt. *Lilly Wood* szép, fiatal, gömbölyű vállain két oldalt látható is volt egy-egy ragyogóan színes, egzotikus lepke.

Beitter Géza kivette a szép *Lillyt* a cirkuszból és elvette a kávéházba, ahol a nő azután is lepke-táncokat lejött.

Előbb sokáig együtt éltek, később azonban házasságra léptek.

— Nagyon szépen éltek itt együtt, szerették egymást és ugyiszólván alig léptek ki a szállóból. Itt volt ugyanis lakásuk, kosztjuk. Lejötték ebédelni, felmentek utána aludni, aztán vacsorára jöttek le, a zenekar muzsikált és végül ismét felmentek. Mondom, alig léptek ki a szállóból.

— Igen, — szót közbe egy másik jónévi kávéház főpincére — elváhatatlanok voltak. Egymás szájából ettek a cukrot, meg a zöldséget, amit mindem nap felvitettek uzsonnájukhoz innen a szomszéd bodegából.

— Azután — folytatta informátorom, — elment a *Serafini-zenekar* és

elment vele *Beitter Géza* is. Fél év múlva kerülhetett vissza, akkor már

a saját jazz band-jával jött. Ő volt a karmestere.

De egy kicsit lusta volt. Muzsikálni nem nagyon szeretett, inkább csak dirigált. Ez nagy baja volt, pedig egyebeként jó mulatók fia volt ő, lehetett vele keresni. Csak éppen hogy lusta volt.

Amikor azonban már visszajött *Beitter Géza*, nem volt vele *Lilly Wood*, a felesége. Kérdeztem, hogy hol hagyta, azt mondta, hogy elvált tőle. Pedig a volt lepke-táncosnő nagyon rendes asszony lett, nagyon szerette az urát, másra rá sem nézett.

Ekkor került aztán megint annak a szép, fiatal, debreceni úrlánynak a társaságába,

akinek udvarolt, mielőtt *Lilly Wood* a cirkusszal Debrecenbe jött. Egy budapesti gyár debreceni üzletvezetőjének sógora volt a leány, nagyon szép és művelt lányka. A jazz band karmestere állandóan együtt volt vele és természetesen a családjával. Délutánonként ellátogatott hozzájuk és szívesen látott vendége volt az üzletvezető házában, amit onnan tudunk, hogy este meg ők jöttek el a kávéházba, hallgatni a *Géza* jazz band-ját.

— Egyszer azután visszament a karmester Budapestre. Nem is jött le Debrecenbe, az udvarlás felbuzakadt. Hogy mi volt a hirtelen elválás oka, azt természetesen nem tudhatjuk.

— Nem, nem hiszem, hogy *Beitter Géza*nak valami része lett volna a sógora gazságában.

Sokkal jobb és szelvidebb fiúnak látszott, hogysem fel lehetne tenni róla ilyesmit.

Ennyit mondott a főpincér a *Beitter* jazz band karmesterének debreceni életéről s *Lilly Wood*-ról, aki — mint a lapok írják, —

ismét összekerült *Beitter Gézával* s együtt él vele

abban a felvidéki városban, ahol a karmester most bár-zongorás. Hogy

Saját készítésű feherneműek HERMAN és FRIEDMANNAL Piac-utca 10.

BÉRETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

váltak el és hogy kerültek ismét özsze a karmester és felesége, a tetovált testű, csinos, magas, barna lepkefancsón, ez természetesen nem derített ki ma ki itt, Debrecenben.

Azt a fiatal lányt azonban, akinek Beitter Géza udvarolt, szintén megkérdeztük karmester udvarlója felől.

— Nem szívesen beszélek erről az ügyről, — mondta a szép urilány, — bár Beitter Gézát mindig korrekt és becsületes embernek ismertem. Nem is hiszem, hogy belekeveredhetett volna valami csunya dologba.

— Milyen volt a karmester, hogy nézett ki?

— Várjon, — mondta, — van nálam fényképe.

És már hozta is egy másik szobából a karmester képét. Frakkban van Beitter Géza levele. Jólétsült haj, és metszésű, intelligens arc, barna, sápadtás arcbor. Középmagas, elegáns fiatalember.

— Oh, de hogy udvarolt ő nekem. Legalább is a szó szoros értelmében véve nem udvarolt. Mindössze jó barátja volt a sógoromnak és ha hozzá leírt, természetesen én is találkoztam vele. De házasságról nem volt szó sem köztünk. Az emberek fecsegnek, de a legjobb cáfolat a feleségem ellen az, hogy ismét visszament a feleségéhez. Ismétlem, csak annyit mondhatok róla, hogy nagyon rendes, tisztességes úriembernek ismertük, akit nem volt okunk nem fogadni. Minden egyéb, közelebbi nexusról szóló híresztelés ostoba pletyka.

Ime ez volt az élete Beitter Géza jazz band karmesterének Debrecenben.

(11.)

A bérkocsisok félnek a bérautóktól

Amióta az iparhatóság jogosítványt adott ki bérautókra, azóta nagy nyugtalanság észlelhető a bérkocsitulajdonosok között. Féltik kenyerüket a gyorsabb és kényelmesebb bérautóktól, mert a közönség szívesebben veszi igénybe a bérautókat, mint a bérkocsikat. Az üzemben lévő három bérautónak nincs üres órája s alig fordult még elő, hogy a bérautó vezetője kikasztotta volna a „Szabad” jelszű táblát.

A veszedelmes konkurenciával szemben a bérkocsisok nagy harcra készülnek. A bérkocsisok ipartársulata felelősséggel támadta meg az iparhatóság által eddig kiadott 12 jogosítványt azzal az indoklással, hogy az új jogosítványok veszélyeztetik az ő megélhetésüket. A felelősséget azonban a városi közigyelés valószínűleg elfogadja utasítani. A vonatkozó szabályrendelet ugyanis, amelyet tizenöt évvel ezelőtt alkottak, kimondja, hogy ahány kétfogatú bérkocsi rendszám megüresedik, annyi gépjárműt pótolni lehet a helyére beállítási és mivel jelenleg 3 kétfogatú bérkocsi van üzemben, az engedélyezett kétfogatú bérkocsi száma pedig 25, az iparhatóság 22 bérautóra adhat jogosítványt.

A bérkocsitulajdonosok különben maguk sem bíznak benne, hogy küzdelmük sikerre vezet. Legalább erre vall az a körülmény, hogy a bérkocsitulajdonosok közül ketten — Kiss József és Halász Gyula — nem várva be a bérkocsi-ipar teljes letörését, lovaikat, kocsijaikat eladták és bérautóra kértek jogosítványt. Halász Gyulának üzemből is van már egy négyüléses bérautója; Kiss József is próbálkozott bérautójával, de tengelytörést kapott az első utnál és azóta nem hord utast. A bérkocsisok közül többben, hogy kenyerüket mentse, már kitanulták a gépkocsi-vezetést és ha a szükség úgy kívánja, bármikor felesérelük a rozoga fiakkert pompás autókra.

Szabadelviesség hajdan és most

Deák Ferenc az egynézi hivatalnokok főrendiházi tagságáról 1873. jun. 28-án tartott fényes beszédében emígy nyilatkozott:

..... Itt van pl. Magyarország-ra nézve két vallásfelekezet főpapjait illetőleg a *ius cimitiorum*, melynél fogva a katolikus s keleti egyház főpapi hivataluknál fogva tagjai a fejsóházaknak. Ez a többi vallásukra nézve nincs így. Ha akarunk jogegyenlőséget a vallásokra nézve, de ha akarunk a józan észnek szabályai szerint rendezkedni, ez az anomália, ez a különbség nem állhat fenn. Két módon lehetne a dolgot segíteni: vagy a többi vallásoknak is megadni ezt a privilégiumot (Felkiáltások: Nem kell!), vagy mindenkitől elvenni. Az első annyi volna mint egy abszurdumot még eggyel szaporítani (Felkiáltások: Igaz!) és amint én ismerem polgártársainkat, mind a protestánsok, mind a zsidók nagyon megköszönnék és deprecálnák ezen kedvezést. A dolog természete tehát az, hogy egyiknek sem kell megadni ezen jogot. Tehát mikor és hol kellene ezt rendezni? Nem szólnok arról, hogy jogos-e vagy nem jogos, így vagy amúgy vége; hanem mi az, amit az óvatosság és józan ész parancsol? Nem tartanám célszerűnek, holnap egy törvénycikket hozni s azt mondani, hogy sem katolikus, sem görög-keleti püspököknek nincs a főrendiházban helyük; a világért sem. Azt gondolnák, harcot üzenünk nekik, üldözzük őket; pedig nincs veszedelmesebb ember, mint a mártír. Előttünk áll a főrendiház rendezése; ott lesz alkalmunk kimondani, hogy senki sem vehet részt a törvényhozásban, mint törvényhozó csupán hivatalánál fogva, sem püspök, sem főispán és a többi...

Erre a főrendiházi reformra tizenkét év múlva az 1885. évi VII. törvénycikkben került rá a sor. Azonban Tisza Kálmán éppen azt csinálta meg benne, amit Deák Ferenc abszurdumnak bélyegezett. T. i. ahelyett, hogy teljesen kihagyta volna az egyházi dignitáriusokat, bevette a protestáns egyházaknak is egy csomó alkalmazottját, s mindössze a kath. egyház néhány címzetes püspökétől vette el a főrendiházi tagságot.

Most aztán Bethlen István ismét szaporítani akarja a katolikus egyház képviselőinek számát jó egynéhánnyal.

Denique szépen haladunk a szabadelviességben — visszafelé. Református kormányelnökeink éppen az ellenkezőjét tartják jónak annak, amit a katolikus Deák Ferenc helyesnek hirdetett az egész képviselőház tetszése mellett és amit igazán szabadelvi ember ma is egyedül vallhat helyesnek. A szabadelviesség elmulásán azonban nincs mit csodálkoznunk. Mikor Debrecen polgármestere a saiat szabadel-

vűsége bizonyítására nem bir egyebet felhozni, mint azt, hogy a város tízezer aranykoronát ad a zsidó gimnázium építésére s ezzel véli megdöntöttnek a reakciós voltáért kapott szemrehányásokat: akkor már oda jutottunk, hogy azt se tudjuk, hogy mi is lát a szabadelviesség. Hiszen ez az építési segély nem is ajándékozási készségről, hanem törvényes kötelezettségből folyó adomány a város részéről. Az 1868. évi LIII. tc. 23. szakasza ugyanis kimondja, hogy „különböző vallásfelekezetek által lakott községben és városban, mely házi pénztárból egyházi célokra vagy valamely felekezeti iskola javára segélyt szolgáltat ki, e segélyben igazságos arány szerint minden ottan lé-

tező vallásfelekezet részesítendő.”

Nagyon gyatra kis szabadelviesség az olyan, amely p. o. abban áll, hogy a szűkölködők közt nem tesz különbséget s a zsidó kéregetőnek is tuttat alalmaztat, nemcsak a keresztényeknek. Éppen olyan, mint demokratságnak az, amely legfeljebb taságnak az, amely csupán anynyiban nyilvánul, hogy valaki bebocsátja udvarára a kéregetőket. Mert már effelét is olvastunk, igazán nem emlékszem, hogy kiről. Alighanem Bethlenről, mert hiszen az ő demokratsága sem terjed többre emél. És ha Debrecen polgármesterének mindössze az a bizonyossága a reakció vádia ellen, amire az imént kellő világosságot derítettünk s egyébként semmi, akkor a vád sem elhalványtva, sem megerőtlenítve nincs. Sőt!

Havonkint 15 öngyilkosság Debrecenben

Az egyetemi belső klinikai telep hátsó udvarára, a hullaház elé, lassan begördül a temetkezési vállalat csukott halottszállító kocsija. A bakról sietve leugrik egy ember és bekiált a földszintes ház nyitott ablakán.

— Hé, gyereink gyorsan, új anyagot hoztunk! Felkaszította magát.

Fehér hosszú kabátban kijön a hullaház szolgálja, kinyitja a kocsi ajtaját, kezdetleges fa-alkotmányon nagytermetű ember fekszik. Arca viasz-sárga, szeme nyitva, arca rettenetes fintorba torzult és szájából kilök megkékült nyelve. Csupasz nyakán a veres fonál, a kötélfurok nyoma.

— Na ezt se bántja már senki, — mosolyogja a szolgálja, amint egy társával befelé cipeli a holttestet a kamrába.

— Miért akasztotta fel magát ez az ember? — kérdelem a kocsistól, aki a holttestet hozta.

— Nem tudom, kérem — feleli — nem hagyott hátra semmi írást, de amint én láttam hozzátartozóit, igen csak a nyomorúság kergette szegény fejét.

Nem látogának, koszorút sem hoznak

— Látogatiák-e azokat, akik ide kerülnek? — fordulok a szogához.

— Hát bizony, nem török magukat. A nyomorúság keményszülviekké tette az embereket, az ember még azt hiszi, hogy örülnek, ha a családból egy elpusztul. Nem látogának itt, koszorút sem hoznak, pedig igen nagy számban indulnak innen a szerencsétlenek a jó Isten elé.

Bent a hullakamrában egymás mellett fekszik már két öngyilkos, az egyik fiatal leány 23 éves. A villamos elé ugrott. A másik öszhajú öreg ember, a hátsó metszete fel. A holttestek bokáján kartonlap lóg, rá van írva a neve, életkora s az öngyilkosság módja. A szolgálja magyaráz:

— Amelyik holttestért nem jelentkeznek a hozzátartozók, azt egy-két nap múlva átteszik a boncterembe, felboncolják, aztán hullhazába kerül, jég között preparálva hónapokig eláll, amíg tanulmányozás céljából újra elő nem veszik. A szerencsétlenek nagyrészt közkieltségem temetik el. Előfordult már gyakran, hogy az öngyilkos hozzátartozói csak azért nem jelentkeztek, hogy ne kelljen a temetkezéstről gondoskodni.

Amikor kikerülünk a napfényre, szinte jól esik szétnézni a virággyas udvaron. Odabent a halál rideg pitvarában rideg, nyomasztó a levegő és valami nagy szomorúság lesz urrá

az emberen az élet utolsó stációján.

Havonkint 15 öngyilkosság

Az élet hajótöröttjeiről, az öngyilkosokról, Elek Ferenc rendőrfogalmazó kimerítő statisztikát készített. Az ő háttérkörébe tartoznak az öngyilkosságok. Az öngyilkosság módjairól, okairól és az öngyilkosok számbeli arányairól pontos könyvet vezet. Az öngyilkosok száma az utóbbi években egyre növekedik — mondja. — A férfiak, akik inkább érzik az élet terhét, sokkal nagyobb számmal szerepelnek, mint a nők. Az utolsó esztendőkhöz képest a nők nagyobb számmal szerepelnek, mint a nők. Az utolsó esztendőkhöz képest a nők nagyobb számmal szerepelnek, mint a nők. Az utolsó esztendőkhöz képest a nők nagyobb számmal szerepelnek, mint a nők.

A nőknél az öngyilkosság fő oka a szerelmi csalódás. A férfiak túlnyomórésztben 18—60 éves korukban vetik ő maguktól az életet, a nők 18—30 év között. A legtrikább esetben fordul elő hogy 40 év körüli nő öngyilkosságot követ el. Az öngyilkosság módját tekintve a nők kitaranak a marószóda, gyufaföld és mérge mellett. A férfiak már a kötelel és a golyót választják. Az utóbbi időkben egyre gyakrabban fordul elő a vonat elé ugrás is.

Amíg a férfiak rendszerint bucsusorok hátrahagyása nélkül távoznak, az élők sorából, addig a nők érzelmes hosszú levelekben bucsuzkodnak és részletesen leírják életük tragédiáját. Nekem — mondja a fogalmazó — egész gyűjteményem van az öngyilkosok által hátrahagyott levelekből, megrázóan szomorú képét tárja fel mindegyik levél annak a kis darab életnek, amelyet nem volt érdemes tovább élni. Az életből távozó levelei mintha igazolják akarnék Ady verseit: „És rosszabb Ur nem lesz a Halál Minő volt az Élet...” (bm.)

Uj műsor

Terézköruti Szinpadon

Telefon 65-54.

Kezdeté 1/9.

Ha fáj a feje és szédül, ha melegséget érez, igyék minél előbb valót! „Ferenc József” keszervíz. Gyomor- és bélzavarok bizonnyítják, hogy a Ferenc József víz remek természetalkotta hashajtó.

Zátonyra jutott Debrecen ötmillió dolláros kölcsöne

„A külföldi hitelezők beülhetnek a város javaiba” — A belügyminisztériumban egységes kölcsönt terveznek a magyar városoknak

A hírek, amelyek a Debrecen város ötmillió dolláros kölcsönének előszerződését megkötő közgyűlés után már pár nappal elterjedtek, csakugyan valóknak bizonyultak: az ötmillió dolláros kölcsön, ha nem is sülyedt el még, de kétségtelenül zátonyra jutott. Erre mutat az a cikk, amely az egyik előkelő magyar pénzügyi lapban jelent meg. E szerint komoly pénzügyi körök már eleve komolytalannak tartották Debrecen ötmillió dolláros kölcsönét — az összeg nagysága miatt s már az első hirdadások idején kételkedtek abban, hogy ilyen nagy összeg felvétele oly látszi könnyedséggel megy, mint ahogy Debrecenben gondolják.

A város a kamatokat is képtelen lesz fizetni

A nyilván sugalmazott közlemény ismerteti Debrecen kölcsönügyének előzményeit, majd így folytatja:

„Debrecen város a külföldi tőkecsoporttal már az előzetes szerződést megkötötte és most csak a kormányhatóság jóváhagyása van hátra s ami a legfontosabb, a kölcsönművelési technikai lebonyolítása. Ez az utóbbi két pont az, amely valószínűleg illuzóriussá fogja tenni Debrecen városának az 5 millió dolláros kölcsönüggyel megkötött előzetes szerződését, mert az sem formailag, sem érdemileg nem lesz keresztülvihető. Először már a laikus előtt is lehetetlennek látszott, hogy egy város minden egységes eljárástól elkülönítetten, hogy úgy mondjuk, a maga szakállára vegyen fel ilyen hatalmas összegű kölcsönt. De lényegileg sem helyesellhető Debrecen város külföldi kölcsönakciója, amely külsőleg igen tetszetős lehet, de valójában óriási pénzügyi veszelmeket rejt el a számsorok között a város jövőjére és teherviselésére. Bizonyos ugyanis, hogy a külföldi tőkecsoport az 5 millió dollárt csak a városi ingatlanokra és vagyonra való betáblázás ellenében nyújtja. Mitután pedig a város a hatalmas kölcsönösszeget beruházásokra akarja fordítani, amelyek tehát a szó legszorosabb és üzleti értelmében nem hasznosíthatók, kézenfekvő a veszély, hogy

a város még a kölcsön kamatait is képtelen lesz fizetni, mert nem lesz miből fizetnie és bekövetkezik az a katasztrófa, hogy a külföldi hitelezők egyszerűen beülnek a város javaiba, amelyek így a külföldi hitelezők birtokába mennének át.

Már most tessék elképzelni, hogy 10—20 magyar város követné Debrecen példáját, mind-egyik külön-külön felvenné a maga óriási összegű külföldi köl-

csönét, lekötne minden vagyonát a külföldi hitelezőknek s ha nem tudna kamatot fizetni — hogy a tőke visszafizetéséről ne is beszéljünk — a külföldi hitelezők szép sorjában betelepülnek az eladósodott magyar városokba és egyszerűen csak arra ébrednének fel, hogy Magyarország különböző városai-ban különböző külföldi hitelezőcsoportok a diktáló urak.

Baja óvatosabb volt

Hát ezt még sem lehet így csinálni, mert

a rossz példa ragadós.

Bizonyítja ezt Baja városának külföldi kölcsönakciója, amelyvel úgy látszik a bajaiak nem akartak Debrecen mögött maradni. Baja városa 160.000 dollár kölcsön felvételéről tárgyal, 90-es árfolyamon folyósítva, 10 évi időtartamra, 9 százalékos mellett. A kölcsönt már 5 év után vissza lehet fizetni, 5 százalékos stornó és 2 százalékos közvetítési díj mellett. Természetesen a kölcsönre itt is a városi vagyont kell betáblázni. A bajai pénzügyi élet vezetői azonban, úgy látszik, alaposabban rágiák meg a kérdést, mint Debrecen városa. A város iránvadó pénzügyi körei ugyanis egyhangulag azon az állásponton vannak, hogy a város a kölcsönt semmi körülmények között nem fogadhatja el, mert annak feltételei rendkívül terhesek és végeredményében nem szolgálják a város érdekeit. Megállapítást nyert, hogy a 9 százalékos kölcsön voltaképpen legalább 14—15 százalékba kerülne, amellet a város kénytelen volna lekötni minden vagyonát és ami a legfőbb, a város a felvett kölcsönt olyan beruházásokra akarna fordítani, amelyek legfeljebb kulturális, vagy kényelmi szempontokat szolgálnának, de egyáltalán nem tennék lehetővé a kölcsön kamatainak zavartalan törlesztését. Legjellemzőbb a bajai kölcsöntervre, hogy a város egyik legsúlyosabb szavú pénzügyi tényezője kijelentette, hogy az amerikai kölcsön felvétele és a városi villanyvilágítás létesítése való tekintetével egyenesen katasztrófális volna, mert nemcsak a tőkét nem lehet a bekezdésből visszafizetni, hanem még a kamatok sem telnek ki belőle.

„A nemzetközi közvetítők keresni szeretnének”

A szóban forgó lap nem elégszik meg azzal, hogy a pénzügyi körök véleményét ismerteti, hanem a belügyminisztérium városi ügyosztályát és a Magyar Városok Kongresszusát is megszólaltatja az ügyben. Az illetékes helyen nyert felvilágosítások szerint:

„a belügyminisztériumban egyáltalán nem tartják komolyaknak a városok e kölcsöntárgyalásait.

Azok inkább csak jámbor óhajok és erőszakolt próbálgatásai néhány nemzetközi közvetítőnek, akik üzletet szeretnének létrehozni a városok és külföldi

létező, vagy nem létező tőkecsoportok között, szóval keresni szeretnének. Érdekes, hogy tudomásunk szerint néhány ilyen közvetítő a belügyminisztériumban próbálkozott egyes városok külföldi kölcsöntárgyalásait elősegíteni, illetve kölcsönátíratot tenni különböző külföldi tőkecsoportok nevében, egyes városok részére. De csaknem kivétel nélkül minden alkalommal megállapítást nyert, hogy az illető közvetítők adatait vizsgálva mögött komoly külföldi pénzcsoport egyáltalán nem áll és a közvetítők főleg csak kiüthetelni akarták, hogy melvük várossal lehetne esetleg tárgyalást kezdeni külföldi kölcsön felvétele ügyében.”

Egységes kölcsönterv a magyar városoknak

„A belügyminisztérium illetékes ügyosztályának egyébként az a véleménye, hogy a városok hitelproblémáira ilyen egyéni akciókkal meg nem oldható és

csak egységes koncepcióval kidolgozott és keresztülvitt pénzügyi program az, amely a magyar városokat pénzhez juttathatja.

De el sem képzelhető, hogy ilyen rapszodikus és ötletszerűen felmerülő külföldi kölcsönfelvételekhez az illetékes körök hozzájárulnának. Érdekes különben az is, hogy bár egyes vidéki városok kölcsönakcióikat befejezett tényként állítják a nyilvánosság elé, még egyetlen kölcsönfelvételre vonatkozó akta sem érkezett fel Debrecen város kölcsönére vonatkozó városi határozat sem. Valószínű azonban, hogy ha egyes városok fel is terjesztik külföldi kölcsön felvételére vonatkozó határozatukat, azokat a belügyminisztérium éppen a városok érdekében nem fogja jóváhagyni.”

Debrecen kölcsönterve nem effektuálható

A városok kongresszusának igazgatója, Várhidy Lajos a következő nyilatkozatot tette Debrecen város kölcsönéről:

„Debrecen város kölcsönfelvételi terve lehet esetleg komoly, de végeredményében nem effektuálható. Az ilyen külföldi kölcsönök felvétele tapasztalataink szerint csak úgy lehetséges, ha a kölcsönt igénybevevő város kötvényeket bocsát ki, már pedig

a városoknak ezidőszereint ilyen ilyen kölcsönkötvény kibocsátási joguk nincs, enélkül pedig külföldi kölcsön felvétele alig lehetséges.

De el sem képzelhető Debrecen város kölcsönterve, mert a leg-
lehetőleg rossz támadna abból, ha minden város külön-külön venne fel külföldi kölcsönöket anélkül, hogy valami egységes eljárás iránváltana e kölcsönakciókat. Az köztudomású tény, hogy a magyar városoknak rendkívül nagy szükségük volna pénzre. Körülbelül 100—120 millió aranykorona az az összeg, amelyre a magyar vá-

rosoknak szükségük volna, hogy hasznos és célirányos beruházásokat eszközölhessenek és fejlődésük utját kiépíthessék. Ez a tekintélyes összeg azonban csak egységes és rendszeres kölcsönakcióval teremthető elő és semmi körülmények között sem egyes városok egyéni tárgyalásai után. A Magyar Városok Gazdasági Központja, amely tulajdonképpen a magyar városok gazdasági szerve, tehát a városok pénzügyeinek szanálása is működési körébe tartozik, mindent elkövet, hogy valami egységes akcióval megfeleljék a hi-
telhez, illetve tőkéhez juttassa a magyar városokat. Rendkívül súlyos és komplikált kérdés ez, és minden tőlünk telhetőt elkövetünk, hogy az a magyar városok javára valamiképpen megoldható legyen.”

Nem készítették elő a kölcsön ügyét

Az illetékes helyek nyilatkozatai hemzsegnek a téves következtetésektől és megállapításoktól s kiáltó bizonyítékaik annak, hogy a mai pénzügyi politika mellett lehetetlen Magyarországon minden gazdasági kezdeményezés, a romokban heverő magyar közgazdaság újjáépítése. Ez azonban nem vigasztalás Debrecennek, nem vigasztalás nekünk, akik tudjuk, látjuk és érezzük, hogy Debrecennek szüksége van kölcsönre és emellett el is tudjuk képzelni olyan felhasználási rendszernek a lehetőségét, amely mellett a kölcsönnek kamatait és törlesztését is fizetheti Debrecen. Így mi nem láthatjuk igazságosnak és a helyzet ismeretében nem tartjuk helyesnek azt, hogy Debrecen eleve elítéli egy kölcsön felvételének lehetőségétől s ügyét összekötik sokkal kevesebb — és épp olyan immobilis vagyonnal — rendelkező magyar városok ügyével, fejlődését összekötik olyan magyar városok fejlődésének fázisaival, amely városokban esetleg sokkal kevesebb a sürgős tennivaló a közegészségügyi, kulturális és szociális viszonyok megjavítására.

De akármennyire is helytelen az illetékesek elutasító álláspontja, ez nem veszi le a felelősséget Debrecen város vezetőinek válláról, a felelősséget azért, hogy

nem készítették elő alaposan ennek az ötmillió dolláros kölcsönnek az ügyét.

Hiszen mindezeket a kérdéseket előre el kellett volna intézni s az előszerződéssel, a kölcsön kecségtető reményiségével csak az-

ASPIRIN 0.5

Meghűlésnek már nyoma sincs!

Gyorsan és biztosan elmúlt

Bayer Aspirin

tablettáinak

használata folytán.

Ügyeljünk a zöld papírszállagra

KALAPOK divatformában
100 ezer kor. **Wernernél.**

SOÓS uriszabósága
Kereskedelmi és Iparkamara épület.
Angol és más külföldi szövetek nagy választékban.

után kellett volna a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé jönni, ha már a kölesön felvételének lehetőségét, annak törvényhozási uton való keresztülvitelét Debrecen számára biztosította a kormány. Mindent megtárgyalni Budapesten a kormánytól és csak azután idejönni. Hiszen Debrecen város tanácsa és törvényhozási bizottsága olyan gutgesinnél a kormánytól, hogy joggal számíthatott volna egy kis vizontszolgálatra a bizalmi szavazatok szállításáért és a reakciós kormányzati kezdeményezések készséges alátámasztásáért. Minden menni fog, — ezt mondta minden hivatalos faktor a közgyűlésen. de — mint a következmények bizonyítják — a város vezetősége gazda nélkül számolt.

Program nélkül

És nemcsak gazda nélkül számoltak Debrecen vezetői, hanem hibásan is. A kölesön felvételének indokolásánál megelégedtek általános szövegek hangoztatásával s

a demokratikus ellenzék józan érvelése, világos és tárgyilagos okfejtése nem tudta rávenni őket és a vezetőség alatt álló többségi pártot, hogy számvetést készítsenek: mire is kell hát az az ötmillió dollár.

Hogy mennyire megbosszulta magát ez az irtózás a komoly számvetéstől, a kölesön felhasználási programjának elkészítésétől, arra kiálló bizonyíték a fent ismertetett nyilatkozatok minden érve. Program nélkül tényleg komolytalannak és hihetetlennek kell tartania ezt az ötmillió dolláros kölesont az ország egész pénzügyi közvéleményének és minden hivatalos faktorának. De másképen sorakozott volna fel az egész közvélemény, ha megfelelően állítják be az ügyet, ha rámutatnak a város vagyoni viszonyaira, sürgős szükségleteire, ha felsorolják, hogy ezek közül a hatalmas kölesön révén mit kell megvalósítani s pénzügyi tervezetet készítenek arról is, miként fizeti a város a kamatokat, a törlesztést, mi lesz az improduktív és mi a produktív befektetés, mennyire fokoza a kölesön felvétele Debrecen jövődelmi lehetőségeit!

Szóval kiderült, hogy elháríthatatlan nehézségek épen annak a programnak a hiánya miatt vannak, amelyet igazsága tudatában olyan erőteljesen követelt a demokratikus ellenzék a városi közgyűlésen. Mert azt, amit a városok kongresszusának igazgatója mond, alig lehet komoly ellenérvnek venni. Békében is külön-külön tárgyaltak a városok és külön-külön vettek fel kölcsönöket s mégsem támadt a leghetetlenebb káosz. Önálló, egymástól független gazdasági és jogi egység Szeged, Sopron, Miskolc, Debrecen, tehát, — ha csak az egészséges gazdasági vérkeringés ereit ismét le nem akariák kötni, —

Oroszlán védjegyű ingek legolcsóbban Wernernél.

nem is lehet őket egységes eljárás alá vonni. Az azonban letagadhatatlanul helytálló érv, hogy amíg Debrecen meg nem mutatja, hogy mire kell neki a kölesön, miből fizeti ki, nem lehet megadni a kölesont.

Nagyon szomorú feladat, hogy a kölesön zátonyra jutásakor hivatkozunk kell régi álláspontunkra, de meg kell mondanunk, hogy kevesebb sietséggel, — a demokratikus ellenzék által kért, legfeljebb két hetes halasztással sokkal gyorsabban lehetett volna keresztülvinni a kölesönnyel, ha ugyan a dolgok mai állása szerint egyáltalán keresztül lehet vinni. Ez alatt a két hét alatt a városi tanács elkészíthette volna a kölesön felhasználási programját, kimutathatta volna, hogy jövedelmező befektetés-e, két eszközzel s ezekkel az adatokkal a kölesön érdekében tudta volna informálni a kormányt és

a pénzügyi közvéleményt. De a városházán a többségi párt dívatba hozta: nem hallgatni bármily okos szóra, ha az az ellenzék padsorából hangzik el, a hatalom vak tudatával gázolni keresztül minden ellenérvet és menni az egyszer kiadott jelszó után. Pedig, ime, sokkal nagyobb győzelem lett volna meghajolni az ellenzék javaslata előtt, mint hat szó ellenében olyan nagy többséggel megszavazni a tanácsesi javaslatot. Az ellenzék minden szónoka hangzott, hogy szükségessé tartja és nem akarja elgáncsolni a kölesont. Azt mondta a többségi párt akkor, hogy a kölesön felvétele a magyar városok között az első sorba lendíti Debrecen s ma azt írják Debrecenről pénzügyi szakemberek, hogy „a roszt néha ragadós.” Ennek a kölesön szomorú balsikerének pedig aligha az ellenzék kritikája az oka.

Debrecen főbiráinak, szenátorainak, tudós professorainak csontjai az utak homokágyában

Debrecen legrégebb és egykor legelőkelőbb temetőjét tizenhárom évvel ezelőtől amikor a DMKE-internátus felépítését elhatározta, halálra ítélte a város és azóta lassankint végrehajlik az ítéletet: a temetőt, amelyben a város történelmének legnagyobb alakjai alusszák örök álmukat, elhordják s kitűnő sárga földjével ágyaznak az utcák gránátkövei alá. Százszámra hordják a szekerek az utcák burkolási munkálataihoz a temető földjét s a temető, amelybe 350 éven át temetkeztek a város főbirái, szenátorai, híres prédikátorai, egyre fogy, földjét szaporán hordják az utak töltéséhez és ma holnap eltűnnek az ősi sírokra rakott dombok.

Debrecenben a legelső köztemető volt a Dobozy-temető, amelynek létesítésén Debrecen legnagyobb prédikátora, Méliusz Péter fáradozott sokat.

A kápolnák és templomok körül való temetkezés ellen ugyanis Méliusz Péter indította a legkeményebb harcot és ragyogó szónoklatokban köztehető létesítését követelte, ahol a város minden polgára sírhelyet kaphat. A régi, Szent István és Szent László kápolnák idejéből eredő szokástól azonban sehogyan sem akarták eltérni az emberek és nem akarták halottaikat a város kerítésén kívül temetni. A harcban mégis Méliusz Péter győzött és a város a 16-ik században megnyitotta a Czegléd-utcai nagytemetőt, amelyet később Dobozy-temetőnek neveztek el. A köztemető megnyitásával azok a temetők, amelyek a város kerítésén belül voltak, mind megszűntek. Ekkor szűnt meg többek között a Nagytemplom körüli temető, a Csapó-utcai és a mostani Dégenfeld-tér területén lévő temető is.

Az új köztemetőben találta meg örök nyugodalmát a református Debrecen lakosainak legnagyobb része. A városi levéltár adatai szerint

Méliusz Pétert is oda temették

és sírjára nagy követ hengerítettek. A város előkelő polgár-családainak lett temetkező helye a Dobozy-temető. — Odatemetkeztek a híres Dobozyak, a kikről aztán később a temető a ne-

vét is kapta, a Baranyiak, Domokosok, Domjánok, amely családok megannyi szenátort és bírót adtak a városnak. Báthori Szabó András durgazdag kalmár családjának is a Dobozy-temetőben volt a sírhelye, azé a Báthori Szabó Andrásé, kiknek 6000 forintot adományból kezdték építeni 1717-ben a Kistemplomot.

A temetőnek az a része, amelyet most hordanak, a kiváló férfiak temetkező helye volt.

A nagy sárgaföld-dombon volt a sírja a hitjavítóknak, íróknak, tudós tanároknak, és a város vezetőinek, a híres főbiráknak,

akik ezer veszély között mindig a köz javára kormányozták a „debreceni republica” hajóját. A nagy emberek sírjait díszes síremlékek jelölték.

Az utódok azoknak a hamvait, akik Debrecen nagygyá tettek és akik a városnak dicsőséget szereztek, nem becsülték meg a múltban és nem becsülik meg a jelenben sem. A temetőt elhanyagolták, a pompás faragott síremlékeknek nem viselték gondját és hálátlan közönnyel segítettek a romboló időknek az emlékek pusztításában. A nagy emberek hamvaival megszentelt földet nem becsülték meg úgy, amint illetet volna és talán ma még annyira sem becsülik meg. A temetőt, amelyet ezelőtt 30 évvel zártak be, 1912-ben, amikor a DMKE épült, hordani kezdték és sárga földjét építkezésekhez használták fel. Maga a DMKE is használt a temető homokjából és a temető területén épült fel. A temető-domb lefordításakor azokat a régi s mélyen a földbe süppedt síremlékeket, amelyeket nem semmisített meg az idő vasfoga, átszállították a Kossuth-utcai temetőbe, a művészi kivitelűeket, ezek között azt a hatalmas koporsó-alakot, amelyet Méliusz Péter síremlékének tudnak, a muzeumban helyezték el.

A múlt évben betöltötték a temető-domb hordását, mert az alácsúszott meredek dombfal beomlással fenyegetett. Az év elején azonban újból megnyitották a homokbányát és az utépítésekhez hordják a földjét. A nagyon gyors kiásás folyamán egyre-másra kerülnek elő a sírok, omlik, görög a

meredek domb falán a sok embercsont, lábszárak, sárgult koponyák, hajdani tekintélyes férfiak csontjai. A környék esztalán gyerekszege játszadozni jár a felbontott sírokhoz, egymáshoz dobálják az ősök csontjait.

A repedezett koponyákkal futbaloznak a temető árkában,

ahol nem zavarja őket a homokbánya őre. A merészebbek háza is visznek egy-egy koponyát, hogy rémítsék vele kisebb testvérüket, azután kidobják az utca porába a szekerek kerékei alá. Így tesznek eleget a kegyelet parancsolta kötelességnek, eltemetik megbolygatott sírok csontjait, — az utca porában. A régi csontokat nemcsak a gyermekek hordják meg nem illető helyre, hanem a homokbánya kitermelői is. A sárga homokkal rakott szekereken nem ritkaság az emberi csont. A lapát homokkal együtt szekérbe kerül az is,

a régi főbirák, szenátorok és tudós tanárok csontjai visszakérülnek a város utcáira, a gránit kövek homokágyazásába.

Magam láttam a Mester-utcai utépítésnél, hogy egy homokhalomról felvett félkoponyával tisztította lapátját az egyik munkás. Megkérdeztem:

— Találnak-e gyakran embercsontot a hordott homokban, öreg?

— Hát akad b' az, — válaszolt a munkás — ez se hitte volna soha, hogy még az utépítésnél használják fel — mondta nevetve és bevágta a fél koponyát a kockakő alá.

Ki tudja, kié volt? Talán tudós tanáré, nagyhatalmu főbiróé. Nemcsak a Mester-utcai, hanem a Simonyi-uti kövezéseknél is találtak embercsontokat a homok között.

Ezek tények és itt súlyos mulasztás történt, hogy az ősök csontjai az utépítéshez kerültek évszázados nyugalomukból. A városi tanácsnak van egy jutékedése, hogy azokat a sírokat, amelyek még ép állapotban vannak, síremlékekkel együtt át kell helyezni a Kossuth-utcai temetőbe. Egy pár ilyen sirt már át is helyeztek, így Szombati Szabó István főbiró sírját is. Azokkal a sírokkal azonban, amelyekre már megsemmisült a síremléke, édeskeveset törődtek. A városnak egy alkalmazottja ugyan meg van bízva azzal, hogy a felszínre kerülő csontokat gyűjtse össze és temesse el s ő össze is gyűlti egy rozoga ládában a csontokat és amikor a láda tele van, elássa, de csak azokat a csontokat gyűjtik a ládába, amelyek a felszínen vannak és nem keresik ki a homok között maradtakat. Így történik aztán hogy a homokhordó teherkocsik szétviszik a város utcáira a régi debreceni nemes polgárok megsárgult csontjait.

Az a tapintatlanság és megdöbbentő közöny, ahogyan a Dobozy-temető ősi sírjait bontják, méltán hívja ki a felháborodását azoknak, akik kegyelettel gondolnak még a régiekre, azokra az ősökre, akik virággzóvá tették a régi Debrecen. A nemes tanácsnak jutétkednie kell sürgősen, hogy ne hordják többé a debreceni polgárok csontjait az utcák töltéséhez.

Bence Mihály.

Finom uri fehérneműek legolcsóbban beszerezhetők FRANK IMRÉNÉL.

Párisi utamról hazaérkeztem a legszebb divatújdonságokkal. Riskó nőidvatterme Plac-utca 26.

Pálinkafőző- mosó, lekvárfőző rézüstök
legolcsóbban beszerezhetők — részletfizetésre is —
MÁNDOKI FERENCZ rézművesnél, Debrecen, Arany János-utca 13. TELEFON 12-42.

Új menetrend husvétől a villamosvasut vonalain

A Debreceni Helvi Vasut vonalain április 12-től kezdve a villamos kocsik a következő menetrend szerint közlekednek:

Máv. pályaudvar—Nagyeraei vonal:

1. Máv. pályaudvartól reggel indul: 5 óra 40 p. 6 óra 10 p. 6 óra 20 p. 6 óra 30 p. s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik egymást a kocsik este 19 óra 45 percig. A később közlekedő kocsik indulási ideje a máv. pályaudvartól: 10 ó. 53 p., 20 óra, 20 óra 08 p., 20 óra 15 p., 20 óra 23 p., 20 óra 33 p., 20 óra 41 p., 20 óra 52, 21 óra 03 p., 21 óra 14 p., 21 óra 30 p., 21 óra 45 p.

Az utolsó kocsinak csatlakozása van a Nyiregyháza felől érkező személyvonathoz.

2. Nagyerdő villamos végállomásról indul reggel: 6 óra 00 p., 6 óra 10 p., 6 óra 20 p., 6 óra 30 p., 6 óra 40 p., 6 óra 50 p., 6 óra 57 perc s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 20 óra 07 percig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 óra 15 p., 20 óra 22 p., 20 óra 30 p., 20 óra 37 p., 20 óra 45 p., 20 óra 55 p., 21 óra 03 p., 21 óra 14 p., 21 óra 25 p., 21 óra 36 p., 21 óra 52 p., 22 óra 07 p.

Csapó-utca—Huszárlaktanya:

A Csapó-utcai kocsik a Huszárlaktanya felé a Csapó-utca sarkától indulnak s oda térnek vissza.

1. A Csapó-utca sarkától az első kocsik indul reggel 6 órakor s ettől az időtől kezdve 20 óra 26 percig egész nap 8 perces időközökben követik a kocsik egymást. Az utolsó kocsik indul 20 óra 40 perckor, amelynek rendszerint csatlakozása van a máv. pályaudvartól induló és a Budapest felől érkező gyorsvonathoz csatlakozó villamos kocsihoz.

2. A huszárlaktanyától az első kocsik indul 20 óra 12 perckor indul, s ettől kezdve 20 óra 37 percig egész nap 8 perces időközökben követik a kocsik egymást. Az utolsó kocsik indul 20 óra 52 perckor.

Kossuth-utcai vonalon:

1. A városházától indul az első kocsik 6 órakor s a kocsik egész nap 16 perces időközökben követik egymást. Az utolsó kocsik indul a városházától 20 óra 40 perckor, amelynek rendszerint csatlakozása van a máv. pályaudvartól induló és a Budapest felől érkező gyorsvonathoz csatlakozó villamos kocsihoz.

2. A közbiztonságtól indul reggel 6 óra 16 perckor s a kocsik 16 perces időközökben követik egymást egész nap. Az utolsó kocsik indul 20 óra 56 perckor.

Havan-utcai vonalon:

1. A Bika-szállodától az első kocsik indul reggel 6 órakor, az utolsó kocsik pedig 20 óra 40 perckor s a kocsik egész nap 11 perces időközökben követik egymást. Az utolsó kocsinak rendszerint csatlakozása van a máv. pályaudvartól induló és a Budapest felől érkező gyorsvonathoz csatlakozó villamos kocsihoz.

2. A Baromvásártérről reggel indul az első kocsik 6 óra 12 perckor, s a kocsik egész nap 11 perces időközökben követik egymást. Az utolsó kocsik indul 20 óra 52 perckor.

Máv. pályaudvar—Gazdasági Akadémia (pallagi) vonal:

1. Máv. pályaudvartól indul: hétköznapokon 6 óra 28 p., 13 óra 14 p., 17 óra 03 p., 20 óra 37 perckor; vasárnap és ünnepnapokon indul 8 óra 03 p., 13 óra 14 p., 17 óra 03 p., 19 óra 13 p., 10 óra 37 perckor.

2. Nagyerdő villamos végállomástól indul: hétköznapokon 7 óra 43 p., 11 óra 30 p., 14 óra 43 perckor. (Vasárnap és ünnepnapokon minden kocsik a máv. pályaudvartól indul.)

3. Gazdasági Akadémia felől indul és egészen a máv. pályaudvarig közlekedik: hétköznapokon 12 óra 10 p., 15 óra 19 p., 17 óra 43 p., 21 óra 18 p., vasárnap és ünnepnapokon indul: 14 óra 20 p., 17 óra 43 p., 19 óra 56 p., 21 óra 18 perckor.

4. Gazdasági Akadémia felől indul hétköznapokon s csak a Nagyerdő villamos végállomásig közlekedik: 7 óra 11 p., 8 óra 05 p., 14 óra 20 perckor, vasárnap és ünnepnapokon 8 óra 50 perckor.

Pödör Gyula nyomdát akart alapítani Leirer Amália briliánsainak árán

Beitter Géza szenzációs vallomást tett Kassán sógora ellen

Budapesti tudóstónk jelenti: A rendőrfőkapitányságon Vogl rendőrkapitány ma hallgatta ki Okolicsányi Lászlót. A kihallgatás azzal kezdődött, hogy *életétörténetét Okolicsányinak Csehszlovákiában letartóztatott sógora, Beitter Géza vallomását.*

Beitter elmondta Kassán, hogy váratlanul felkereste egy jobban öltözött, *Marsik* Ferenc nevű ember. Erre a névre szóló munkakönyvvél igazolta magát s elmondta, hogy *Okolicsányi László küldte őt Budapestre.* Egyébbel is igazolta magát, így elmondta, hogy Okolicsányi kislányának fái a szeme. Miután behozonyította, hogy Okolicsányival jóbarátságban van.

Ötszáz cseh koronát kért Beittertől.

aki nem akart adni. Erre Marsik azt ajánlotta, hogy küldjék el Okolicsányinak a következő sifrizott táviratot: *„Itt van, intézkedést kérek.”*

Beitter habozott a cseh hatóságok miatt, végül azonban sürgönyözött és azt a választ kapta, hogy *adjon Marsiknak 500 cseh koronát.* Amikor a sürgönyt megkapta, *Rózsáhegyre kellett mennie s vele utazott Marsik is, aki megkérte a gyorsvonaton, hogy lépje el a sürgönyt.* Ez meg is történt, Rózsáhegyen aztán Marsik *kikönyörgött 850 cseh koronát Beittertől.*

Időközben, március elején, Beitter visszaiött Budapestre. Megszállott sógora lakásán, és azután eltávozott vidékre, memnyasszonyához. Akkor olvasta a lapokban, hogy Pödör Gyulát, aki álnéven szerepel, gyanúsítják a gyilkossággal. Megnézte a fényképet és megdöbbenve látta, hogy *Pödör az, akit hozzá küldtek.* Ezért a sógorához sietett és abban a pillanatban, amikor belépett, hallotta, amint a nővére szemrehányást tett a férfinak:

„De hiszen azt a Pödör Gyulát te protezsztálad be az Elektromos Művekhez.”

Amint Beitter belépett, odaugrott hozzá Okolicsányi és a fölébe szúrta: *— Ne szólj semmit!*

Mikor kiment Okolicsányi, fölébe ezt szúrta Beittert: *— Hogy tehetél ilyet, hogy gyilkost hozdál a nyakamra? Bajba kerülünk ezzel mindannyián!*

Okolicsányi így válaszolt: *— Kérlek, nem tudtam, hogy ő gyilkolta meg Leirer Amáliát, de különben*

Pödör Gyula megígérte nekem, hogy amint halba jut, rögtön agyonlövöl magát

és bizonyos vagyok abban, hogy szavát fogja tartani.

— Ekkor — folytatta vallomását Beitter, — visszautaztam Csehországba.

Miért tartóztatták le Beittert?

Beitter Gézát a csehszlovák hatóságok ennek a vallomásnak alapján azonnal letartóztatásba helyezték, mert *ő is tudta Pödör Gyuláról, hogy gyilkos és még sem tartotta kötelességének, hogy a hatóságokat rögtön figyelmeztesse az esetről.* A csehszlovák hatóságok egyben megígérték a magyar rendőrküldöttségnek, hogy a kiadatási eljárásához hozzá fogják járulni, úgy hogy

rövidesen Beitter Gyulát nemcsak íggyökönyvvel szembeállítják, de valóságban is szembe lehet majd állítani Okolicsányival.

Mialatt Beitter Géza vallomását ma délelőtt ismertették Okolicsányi Lászlóval, csak a száját rágta, hallgatott. Majd *ismét hazafias dolgok ártatlanságát igyekezett védekezni.*

Pödör levele Okolicsányihoz

Erre Vogl kapitány életétárta azt a levelet, amelyet Pödör *Dohndt* által akart elbújtatni Okolicsányihoz az 500 szokol vétele után. A levél a következő:

— Azt a pénzt csak ma kaptam meg természetesen nagy esatódással. Elég nagy gondot okoz az, hogy *tervem keresztülvihessem.* Ez az ur, akivel a levelet küldöm, *teljesen megbízható.* Kérem, ez urnak

sziveskedjék átadni a kicsit és a nagyot.

En itt értékesíteni tudom, egész biztosan, a kicsit és a nagyot is. Elég jó megoldás van kilátásban, hogy teljesen meggyőzővuljak, azon kívül a legrovidebb időn belül

olyan összeget juttassak önnek, hogy kínos adósságot rendezhesse.

Tudom, hogy a kicsiket sem adta el, inkább adósságba verte magát. — Azért a leghelyesebb, ha azt is elküldi. Bár magammal hoztam volna őket, ma nyugodtan alhatnánk. De nem baj, még most sem késő. De remélem, Ön is belátja a kényes helyzetet.

En pár napon belül biztos révbe jutok és akkor azonnal kiülök önnek nagyobb összeget.

Meg ne tagadja a dolgok átadását, mert ezzel az én halálom idézi elő.

Ki van szemelve egy kis ház, ahol társulva könyomadt állítok fel. Meghúzódom itt pár hónapig, közben *virtuálisan átadok magam, úgy hogy ön sem fog fellismerni.* Ismételve kérem ez urnak, aki névszerint *Leo Oohnal,* sziveskedjék a dolgokat átadni. *Félni nem kell, ezzel elronthat mindent.* Csak azt roghat el mindent, ha fél. Adja át neki a dolgokat. Tehát ismétlem, a kicsiket és a nagyokat.

mit se sajnáljon, mert az én életem és az Ön nyugalma van hozzá fűzve.

594 csecsemőt mentenek meg évenként a debreceni anya- és csecsemővédő-intézetek

A napl szenzációk elterelik a figyelmet Debrecen egyik egyszerű intézményéről, amely a szeretet jegyében fejti ki áldásos, emberbaráti, egyszerűs mint nemzeterősítő és fenntartó működését. Debrecen társadalmának széles rétege nem tudja, hogy ebben a városban négy intézet nyolc orvossal és tizenkét védőnővel fejt ki zsigási küzdelmet a csecsemő-halálozás csökkentése, a leendő anyák-, szülőnők, csecsemők és gyermekek egészségének megóvása érdekében.

A Miklós-utca 23., az Ispóty 9. szám alatt, a vagongyáiban és a munkásbiztosító pénztár épületében vannak ezek az anya- és csecsemővédő intézetek,

ahol a csecsemők, gyermekek és anyák zselet részeseinek tanácsban, segítségben és orvosi gondos kezelésben. A védőnők védelmeiket lakásalkon keresik fel és kioktatják az anyákat a táplálás és gondozás szabályairól, orvoshoz utasítják a nem jól fejlődő, vagy beteg gyermekeket s mindig ott vannak, ahol a legnagyobb a szükség és legelőtérny nyomor követel gyors segítséget. Küzdenek a tudatlanság és habona ellen, mert hiszen ezek a csecsemő-halálozás legelterjedtebb okozói. És, hogy küzdelmük és fáradozásaik nem eredménytelenek, mutatják a következő adatok:

Működésük előtt 1916-ban meghalt 1000 csecsemő közül az első év végén 384, tehát több mint egyharmada, 1919-ben már csak 198 és 1924-ben már csak 186. Debrecenben átlag 3000 csecsemő születik, tehát

egy évben ez már 594 csecsemő megmentését jelent.

Ehez nem kell magyarázat!

Hogy az óriási munkának körvonalait feltüntessük, szolgáljanak a következő adatok:

1922-ben gondozásba vettek 1808

En várom ez urat azzal, hogy Ön elküldi. Isten Önnel.

Schlesinger Jakob.

Okolicsányit elcsapták az Elektromos Művektől

A főkapitányságon déli 12 órakor *abbahagyták Okolicsányi László mat kihallgatását,* amely mindössze másfél óra hosszat tartott és amely *semmi különösebb eredménnyel nem ért.*

Amikor Okolicsányit elvezették Vogl kapitány szobájából, érkezett meg az *Elektromos Művek dítrata.* Az Elektromos Művek azt kéri, hogy a mellékelt levelet kézbesítsék Okolicsányinak.

Az érdekes levél szövege a következő:

Okolicsányi Lászlónak, Budapest. Értesítjük, hogy Önt az 1887. évi XVII. törvények 94. szakasza értelmében *felmondás nélkül rögtön hatállyal elbocsátottuk dűlásából.*

Aláírva: Az Elektromos Művek igazgatója,

Alatta: az Elektromos Művek igazgatójának nevére.

Okolicsányi tovább ment a beismerésben

Vogl József rendőrkapitány ma újból kihallgatta Okolicsányi Lászlót. Ezután a rendőrkapitány *négyszemközti* beszélt Okolicsányival, aki *teljesen megtört.* Többször sirásra fakadt, de az eddig elmondottaknál *többet nem lehetett kivenni belőle,* csupán azt, hogy

Okolicsányi ezen a kihallgatáson kifejtette, hogy *úgy emlékszik,* mintha Pödörnek a Berliini-téren megemlítette volna Leirer Amália lakásának címét.

csecsemőt és gyermeket, 397 leendő anyát 7815 rendeléssel.

1923-ban: 1927 csecsemőt és gyermeket és 653 anyát 13544 rendeléssel. A védőnők 21125 otthoni látogatást tettek.

1924-ben: 1916 csecsemőt és 3180 gyermeket, 657 anyát, 15640 rendeléssel. A védőnők 23216 látogatást tettek. A munka ebben az évben is gyarapodni fog.

A nyugati államokban belátták, hogy az anya- és csecsemővédelemtől függ a nemzet fennmaradása, azért ezekre megy az ilyen intézetek száma. Magyarországon mindössze 66 van. Örvendetes, hogy

Debrecen számban is vezet a vidéki városok között.

Hogy az intézetes eredményes munkát fejthessenek ki, szükségük van az állam, a hatóságok és a társadalom együttes segítségére. Debrecen város nemes példáját adja az áldozatkészségnek, az fozodi az intézetek és a személyi költségeket. De a társadalom segítse ruhát és tejet jelent, a jó tej pedig az életet jelenti. Itt az alkalom, hogy Debrecen női társadalmá megtalálja az utat, mely aszeretethez vezet. És nem lehet elképzelni női szívet, amely meg ne indulna egy nyomorban sanylóddó ártatlan csöppség szomorú sorsán. Ahol pedig a résztvevő a szívekbe talált, ott már közel a segítség is. Csak azt kéri, érdeklődjenek munkájuk iránt, akkor önként jönnek segítségünkre, mert nincs szívet, lelket kielégítőbb jó érzés, mint ha segíteni tudunk a szenvedőkön.

E hó végén „Anyák iskolája” címen az intézetek orvosai népszerű előadásokban ismertetni fogják az anya- és csecsemővédelem lényegét. Szívesen látnak minden érdeklődőt. Az előadások idejét és helyét a lapokban közzölni fogják.

Diákrománca

Rég volt, kis diák koromban:
Hazafelé ballagtomban
„Mihályt!” kiált valaki rám
S meg is ölel azon nyomban.

Édesapám volt. Hogy megölelt
Majd elvesztem subájába.
Kék szemében rám mosolygott
Kisfalunk egész világa.

Aztán mentünk egymás mellett
S csak ballagtunk némán, szépen.
Egyikünk se tudott szólni
Boldogságos örömben.

Majd hajusát megsodorva
Igy szól esendeskén, de vígan,
Mint ha imádkoznék szája:
„Szépek a vetések fiam”.

Megint mentünk, mendégeltünk,
Mosolyogva szólanul.
Egyszer csak a tarisznyája
Valamelyik sarkába nyul.

S mit előhuz nagy vigyázva:
Három töpörtös pogácsa . . .
„Nesze fiam!” S míg majszoltam,
A könnyem is hullott rája.

Baja Mihály.

Pandora

Egy új irodalmi irány bemutatkozása.

Gyorsan élünk. Hiszen nemcsak az
öregék, a fiatalok is jól emlékeznek
néz azokra az esztendőkre, mikor egy
új, forrongó költészet kezdte ostromolni
a múlt századról ránk maradt
költői hagyományok düledező falait, itt
lelkesebbé ébredt, ott felháborodásra
ingerlően, de mindenütt feltűnést
keltve. A „Nyugat” e folyóirat
lett az új költők székelye, az entelektuális
öröküluma, a modernség non-
plusultra.

Ma pedig, — noha husz év se múlt
el — a Nyugat megőrződött. Advt
kivétel, még élnek és írnak mindazok,
akik alapították, vezették, nagyvívó és
nélkülözhetetlenné tették. Sőt élnek és
írnak még azok az ikazi öregek is, kik a
„Nyugatot” éretlen és ultramodern
folyóiratnak, a „nyugatosokat” zava-
ros fejjel és érthetetlen szavú zöld
fluknak tekintették és tekintik ma is.
És ime, ennek a férfikora delét élő ír-
gárdának most azt kell megérnie, hogy
a harminc éven aluli ifjú költők egy
csapata elszakad tőlük, ellenük fordul
és költészüket elmaradottnak a há-
boru utáni kor lelkéről idéznek, élet-
telennek bélyegezi.

A napokban mutatkozott be *Pandora*
röven ez az új irodalmi irány Budapest-
ten a Zeneakadémia nagytermében.
Szabó Lőrinc, a debreceni származású
költő tartott bevezető előadást.
Taps köszöntötte a dőpogón és meglep-
teve figyelték dühbörgő erejű szavaira.
Amit mondott, valóságos harc-
riadó volt. Szembe fordult az előtűnik
járt „nyugatos” nemzedékkel és az ál-
taluk önkelt kis impressziók, hangul-
lat- és érzéstörvények helyébe az
egész életnek, a technikai csodákból
születet, lázasan tülekedő és rohanó
életnek egyetemes átérzését követelte.
Ennek az eretnív, beljéről kifelé roh-
banó elemi erejű érzésnek kell fűtenie
a modern költészet minden sorát.

Szabó Lőrinc szavai nagy hatást
tettek, amely nem merülhetett ki a per-
cekig zúgó ovációban. És azt a hat-
ást mindjárt erősítették az új költés-
zethez bemutatott példái Szabó Lőrinc,
Sárközy György, Erdélyi József,
Fodor József és Kodolányi János
költészeivel. A közönség tetszéssel fog-
adta ezeket a friss szépségeket, ame-
lyeket kitűnő előadók: Somló István,
Holló Klára, de lekvált a tümeményes
tehetségű Ascher Oszkár méltó és új
stílusú szavai művészete tökéletesen
érvényesített.

Tulzás volna azt mondani hogy az új
irány egy csapásra meghódította
a közönséget. De azt mindenkinek
éreznie kellett, hogy itt csakugyan va-
lami új és nevezetesen dolog van születő-
ben és legfőképpen, hogy a modern ma-
gyar költészet ismét néhány fényes és
eredeti tehetséggel gazdagabb.

Ítéletet mondani az új irányról, mint
irányról még korai volna. De minden-
esetre örvendő érdeklődéssel várhatjuk
az egyesülés eredményeit és a fiatal
írók rövidesen megjelenő folyóiratát:
a *Pandort*.

K. P.

Hindenburg nem akar háborút

Berlin, április 11. Hindenburg tá-
bornagy a német választókhoz intézett
kiáltványában többek között a követ-
kezőket mondja:

— Azt hiszem, hogy nehéz időkben
teljesíttem kötelességemet. Ha most
ez a kötelesség azt parancsolja, hogy
az alkotmány törvényén állva, nemze-
tekre, személyekre, származásra és
foglalkozásra való tekintet nélkül, mint
a birodalom elnöke, működjem, rajtam
ne múljék a dolog. A német néphez és
Isten segítségére vetett hitemet soha-
sem vesztettem el, ahhoz azonban már
nem vagyok elég fiatal, hogy a dolgok
szüntelen átalakulásában bízzam. *Le-
gyengült és sajnos — a széthúzástól
részekre szakított nemzetünket sem
háboru, sem belső felkelés nem vált-
hatja meg.* Ehez hosszú nyugodt és
lékés munkára van szükség.

Hindenburg végezetül kijelenti hogy
pókokal meggyőződéséről ép oly ke-
véssé mond le, mint az első elnök, az
alkotmány őrzője. A mai években azon-
ban nem a hatalom birtokosa a döntő,
hanem az a szellem, amely a hatalom
lévőt eltölti.

Jarres korteskedik Hindenburg
mellett.

Duisburg, április 11. Jarres válas-
tóhoz husvétii üzenetét intézett, amely-
ben végül kijelenti, hogy minden sza-
vazat, amelyet március 29-én ő red-
adtak le, most már Hindenburg tábor-
nagya.

Marx kiáltvány

Berlin, április 11. Marx, a baloldali
blokk felöltje, választási kiáltványá-
ban állást foglal amellett, hogy senki-
től sem szabad megtagadni, hogy sza-
bad mérlegelés szerint kövesse ítélő-
képességét, majd a következőket je-
lentli ki:

A német népre két feladat vár: *Ki
kell küzdenie szabadságát,* hogy az-
után teljesíthesse kötelességét az em-
beriség összessége iránt. A német
kormány, amelyre a birodalmi elnök
kormány, amelyre a birodalmi elnök-
nek támaszkodnia kell, megmutatja az
utat, a célt, Németország szabadságát
és ennek a szabad Németországnak
egy boldogabb Európa jövőjében való
közreműködését.

Drága az élet és drága a halál

Történelem az a csomó adat, ame-
lyet ennek a cikknek keretébe össze-
gyűjtöttünk: *a ma történelme.* Ezek az
adatok nem a mathézis hideg számai,
magukban foglalják mindennapi éle-
tünk gondjait és apró örömeit, az élet
nagy szenzációinak, a születéstől a ha-
lálig — pénzzel kifejezendő árát. A
háttér és örömeik prózái oldalát tár-
ják fel ezek az adatok a ma embere
előtt, esatákról szólnak, de nem a
másik történelem világhódítóinak üt-
közeteiről, hanem a mi általunk min-
dennap megvitt keserves harcokról
s azokról a rettenetes tehékről, ame-
lyeket az élet egy-egy kivételes ese-
méneve ró reánk.

A mindennapi élet árai

A mindennapi életet az *ennivaló* je-
lenti. A piac árai adják meg a tájéko-
zást a családnak, hogy kell felosztani
a jövedelmet, mikor kerülhet az asz-
tala az első öntött vagy olajos saláta,
az első hónapos reték, hányszor lesz
hus egy héten, mennyi tejtelt és zsírt
lát a főzelék, kerül-e friss gyümölcs
az asztalra. Az élelmiszerpiac árai a
tavasz első napjaiban még mutattak
némi esőkkenést, a múlt hét óta azon-
ban — talán a husvétii ünnepek előtt
szokásos nagyobb fogvasztás miatt
— ismét megkezdtek az utat felé,
Százalékokban kifejezve némely cikk-
nél 25—30, másoknál és általában 10—
20 százalékot tesz ki az a drágulás. A
piac fogvasztásában minden innep
pontosan bekövetkező emelkedése után
rendesen hanykulás szokott beállni.
Mindennapi innepnek megy a maga
hőitje a piacon s a kofák, elárúsítók
már számítanak is erre, redukálják vé-
teleiket minden innep után. A falusi
termelő azonban a tavaszi idény cik-
keit az innep után következő héten is
kénytelen behozni, ugy hogy ilyen-
kor a esőkkenett fogvasztás követ-
keztében beálló túlprodukció le szokta
nyomni az árakat. Remélhetőleg a
mostani husvét után is bekövetkezik
a szokásos olcsóbbodás és az árak
visszatérnek majd arra a szintre, a
melyen husvét előtt egy-két héttel
voltak.

Pulykakakást kéne venni

A *horont* ára talán a legkevésbé
érezte meg a husvét előtt szokásos
fluktuációt. *Feltűnően olcsó a pulyka.*
Csakugyan igazat kell adni a nótának,
Debrecenben ma legérdeamebb, legki-
fizetőbb pulykakakást venni. Egy jó-
kora, nagyon jó husban levő pulyka
ára 100,000 korona volt a nagyszom-
lali piacon, ami nem drága, ha más
húsárral összehasonlítjuk. Az izle-
tes, kővér kappanpecsénye már vala-
mivel többbe kerül, 140,000 korona egy
pár kappan. A tyúk párja 70,000 ko-
rona, míg a legfrissebb idényváru, a
rántani való csirke páronként 30,000
koronás árban cserélt gazdát. *Kacsát
és libát* nem láttunk a nagyszombati
piacon. Ez alatt a rovat alatt kell meg-

emlitenünk a *tojást* is, amelynek ára
darabonként 1000 korona.

A marhahus és sertés

Árát nagyon magasnak tartotta a
nagyheti piacok közönsége. A mészá-
rosok és a hentesek panaszkodtak is,
hogy nem csináltak jó vásárt nagyhé-
ten, rengeteg a nyakukon maradt hus-
árú értéke. Talán a *bariulus* kelt leg-
jobban, amely így tavasszal nagyon
kapós, mellette öntött vagy ecetes sa-
látával. A *marhahus* ára: I. rendű
20,000, II. rendű 15,000 korona, az
utóbbi vásárlása azonban nem ke-
véssé illuzórius. Izen kevés másodren-
dű hus két el, mert a mészárosok
szortirozása meglehetősen önkényes.
A *bariulus* elsőrendű része 22,000, a
másodrendű 20,000 korona. A *leves-
esont* kilóját 6000 koronáért mérik.

A *sertés* árai: karmonádi: 32000,
comb 30,000, oldalas 24,000, esont nél-
küli hus 34,000 korona. A köröm ára
hivatalosan 10,000 korona, de alku tár-
gya is lehet a finom kocsonyának
való, mert ma már nem kapós. Ki esi-
nál ma kocsonyát? A *zsir* ára 30,000
korona és ugyanannyi a sós szalonnáé
is, míg a paprikás szalonna 32—34000
koronás áron kél. A füstölt kolbász
50—52,000 korona.

Tej, vaj, tejször, túró

A *tej* ára ismét feliebb rugtatott, míg
a múlt héten 3000—3500 koronás áron
kelt, ma már 4000 koronás alul nem
kapható. Ez voltaképp igen természe-
tes, mert hiszen az ünnepekre sok te-
jeskalács készült. A *tejször* literje
20,000 korona, de fájdalom, alig kaph-
ható belőle elsőrangú minőségű. A há-
ziasszonyok sokat panaszkodnak e
miatt, de a tejször hamisításának olyan
sokféle és bizony tökéletes módja van,
hogy alig lehet ellenőrizni a minősé-
get. A *friss tehéntúró* 25,000 korona,
a *vaj* ára 80,000 korona kilogramon-
ként.

A főzelékek

Ára a rendes emelkedést kapta meg. A
bab 3000, *régi hagyma* 5000, *lenese*
6000 korona kilogramonként. A *sava-
nyított káposzta* feje 6000 korona, a
sárgarépa és *petrezselyem* gyökér da-
rabja 800 korona. A *zöld petrezselyem*
csomója 500, az *új hagyma* csomója
pedig 1500 korona. Kapható 6—8000
koronáért 6—7 csomóba kötött, friss
hónapos reték is már. Ezek az első
darabok s ezért kerülnek ennyibe. A
régi burgonya kilója 1500 korona, mi
természetesen még nem kapható.

Külön fejezet illeti meg a tavaszi
piac kedvenc árucikkjeit. Szép, *fejes
saláta* 2000 koronáért jelenként kapha-
tó. A *galambgye* és a *sóska* csomója
pedig 500 korona. A *spenót* a sóska
árának épen kétszeresén, 1000 koro-
nán kél. A *kariol* finom, fehér fejeit
15,000 koronát kérnek.

Múlt évi *dó* és *alma* is kapható a
piacon. A *dó* kilója 15,000, az *alma*
kilója 12,000 korona. Az utóbbi arány-

lagos olcsósága a *narancs* konkurren-
ciájának köszönhető. Enélkül régen az
elérhető — természetesen fix föve-
delmű emberek részére elérhető —
30—40,000 korona körül mozogna az
alma ára.

A legényember kosztja

Ezek a piac árai, ezek szabják meg
a háztartást vezető ember kosztjának
minőségét. Azok részére természetese-
sen, akik háztartást nem vezetnek, a
legényemberek mindennapos ártábláza-
ta ad irányítást. *Ez a vendéglő ét-
lapja.* Alább közöljük egy jónevű, pol-
gári vendéglő étlapját. Ebben a ven-
déglőben minden délben üdvödédek, or-
vosok, bírák, tanárok érkeznek s így
a középosztály étkezési helyének te-
kinthetjük. Van nála két drágább ven-
déglő Debrecenben, de van természe-
tesen olcsóbb is. Az étlap áráiban a
fényűzési adó beffoglaltatik, az árak
ezer koronákban értendők.

Leves: Zsemlegombóc 3. Főzlek:
Sóska, tojás feltét 10. Tészták: Ber-
lini metelt 10. Mákosmetelt 8. Köreték:
Burgonya, rizs, tarhonya 3. Sajtok:
Emmentáli 11. Roquefortvaj 11. Eida-
mi 11. Trappista 5. Pusztadóri 6. Pál-
pusztai 6. Körözött litotó 8. Saláták:
Fejessaláta 5. Kovászos ugorka 4.
Töltött paprika 4. Vegyes saláta 4.
Cékla 3. Befőtték: Birsalma 10. Körte,
dimye 10. Rिंगló, Meggy 10. Ósziha-
rack 10. Vegyes befőtt 15. Halak: Fo-
gas vajban vagy rántva 30. Csuka
roston, forrázva 30. Maionaise, Hal-
croquette 20. Hídek: Prágai sonka
25. Sertéscomb 25. Téli szalámi 20.
Borjúcomb 23. Oroszhal 3.5. Szardínia
6. Előételek: Oeufs á la Vaida 16.
Oeufs á la Casino 16. Savanyu tojás
16. Crombatójas 16. Omlette saittal
16. Velő, barna, vajban 20. Velő tojás
20. Sóska, tükörtójas 12. Rőgtönzöt-
tek: Sertésborda rántva 32. Párisi
csirke 32. Borjúfűtés vajban 30. Beafis-
teak tükörtójas 28. Belsőfűtés gom-
bával 28. Libamájfűtés roston 36. Szüz-
sület céklával 32. Piritott borjú-
máj 24.

Az ennél drágább vendéglőkben a
kész sülték árai 22—24, a rőgtönzöt-
teké 46—50 körül mozog.

Mibe kerül születni?

Mibe kerül születni?

Nem a legköltségesebb passzió az
életben — egy *esküvő*, vagy akár egy
válás is többbe kerül, — de mégis elég-
gé drága. Egy *baba* és egy *orvos* se-
gédkezője, ami elengedhetetlen, 2 mil-
lióba kerül. Más az eset, ha *kompliká-
ciók* állanak be és szükségessé válik
az anya beszállítása a szülészeti klini-
kára, vagy egy magánstanatóriumba.
A *klinikán* 70,000 koronába kerül egy
napra a közös szobában lakás és az
ellátás. Külénszoba 140—150,000 koro-
na, de ebben az esetben az orvost és
a gyógyszerkezelést a betegnek kell fi-
zetni. *Magánstanatóriumban* 250,000
koronáért szép különszobát és nagyon
gondos ápolást lehet biztosítani.

Az újszülöttnak természetesen *ke-
lengye* is kell, ami már jóval drágább,
mint amennyibe az orvos és a szü-
lésznek kerül. A *babakelengye* ára 20
millió koronánál kezdődik, de teljes
kelengyét, jóménőségűt és az egyzerü-
tél diszesebb kivitelben csak 40 millió
koronáért lehet kapni.

Az esküvő

A legköltségesebb valami természe-
tesen nem is a családalapítás. Az *eskü-
vői csokor* maga félmillió korona kör-
ül mozog és az *esküvői költségek*. —
kocsik stb. — kitesznek körülbelül 2
millió koronát. De amíg egy fiatal pár
eljut odáig! Elsősorban itt van a
menyasszony kelengye, 40 milliót
kezdődik az ára, de 40 milliót kelen-
gye még nem teljes. Körülbelül meg-
felelő jó, polgári családok leányainak
egy 80 millió kelengye, noha még ez
sem teljes. A menyasszony rendszeren
a leánykori gardrobiából egészíti ki
kelengyét. *Teljes kelengyét* *alig*
vesz valaki.

Íde tartozik a *vőlegény fehérnemű-
szükséglete* is, ami 8 millió koronától
20 millióig, — szintén nem teljes kol-
lekció — mozgó áron beszerezhető.
Kell aztán az új férinek egy félkabát,
— 5—6 millió, — egy *átmeneti kabát*
— 3 millió, — 3 *öltözék ruha*, — 3×3
és fél = 10 és fél millió, — egy *zsa-
kett* — 3 millió 800,000 korona, —
egy *trakk* — 4 és fél millió. Összesen
tehát 25—33—35 millió.

A *lakászerzés* árát nem számítjuk
fel. Elég legfeljebb megjegyezni, hogy
az egyik frissen épült debreceni bér-
palotába *háromszobás lakás* elfoglalt.

Apponyi békét közvetít a kormány és a passzív ellenzék között

Budapesti tudósítónk jelenti: Politikai körökben ma az a hír terjedt el, hogy **Apponyi Albert gróf** **lusvét után békeközvetítőként lép fel a kormány és a passzív ellenzék között** és azt hiszik, **sikerülni fog neki Bethlen olyan engedékenységre bírni, amely a demokratikus ellenzék számára egyengetné a választás utját.** Apponyi résztvesz a választójog vitáiban és nagy beszédben követelni fogja a titkosság kiterjesztését.

Több oldalon abban is erősen bízunk, hogy a kormány és a liberális ellenzék közt lévő mostani nagy feszültség a fővárosi

választások után enyhülni fog, nagyrészt azért, mert a választások közvetlen agitációs célja megszűnt. Tény, hogy Bethlen megtette azt a kiellen-tését, hogy **amennyiben a szocialisták és a liberális ellenzék többségben kerül be a főváros-hoz, a kormány újból kormánybiztos fog kinevezni; kormány-párti részről azonban azt közlik, hogy ezt a tervet Bethlen leg-utóbb már elvetette,** mert tisztá-ban van vele, hogy ezzel a vég-letekig elmérgesítendő a politikai helyzetet és ellensúlyozhatatlan agitációs eszközt adna az ellen-zék kezébe.

A debreceni közegészségügy kiváló szakértőjének kívánságait, amelyek minden egészség után vágyakozó debreceni ember követelése is, okvetlenül honorálni kell az újonnan készülő köz-szabályrendeletben, amelynek előkészíté-sén most dolgoznak a város ügyvos-tályai. Már bekérték a magyar váro-sok hasonló szabályrendeleteit s ezek-nek felhasználásával és a speciális debreceni viszonyokhoz való alkalmazás-ával akariák modernizálni az el-avult debreceni szabályrendeletet. A szabályrendelet rendelkezései lehet, hogy megfelelően lesznek, de a leg-főbb követelmény, a város portalanításának problémája aligha nyer a közfelfigyelést.

„Mint a puder a beteg testén“

Rendszeres öntözés, jóvizű kutak, csatornázás, népfürdő, gyermekjátsszóterek nélkül semmit sem használ a közegészségügynek a városszépítés

A Nagyerdő felől végigszámuldó szél felkavarja a város porát, amely sűrű szürke fellegként ül meg Debrecen: fényes nappal járnak az utcákon az utcáseprők s kíméletlenül vágják a felkotort szeméttel és porral a bacillusok millióit a védtelenül kiszolgáltatott járókelők arcába. Nem lehet csodálkozni rajta, hogy **Debrecenben előforduló tüfuszok okát** akkor, a midőn Debrecen területének egy rendkívül jelentős részén, a **külsőségeken alig van jóvizű kut.** Debrecen közegészségügye — annak ellenére, hogy egyetemének orvosi fakultása van — nagyon mostoha viszonyok közt van. Hába igyekeznek ennek veszedelmére felhívni a város vezetőségének figyelmét lelkes debreceni orvosok. Hosszú évtizedek óta megoldatlan probléma Debrecen közegészségügyi viszonyai-nak kifogástalanná tétele, pedig nem is olyan nagy, de megfelelő helyen alkalmazott áldozattal legalább is **enyhíteni lehetne** az elszomorító állapotokon. Debrecen egyik legelső orvosszakértője, akinek hivatalánál fogva is régóta vezető szerepe van a város közegészségügyére terén, a következőkben nyilatkozott Debrecen közegészségügyének legfeltűnőbb hiányairól és a legsürgősebben megoldandó feladatokról:

ségügyi kérdés, aminek rendezésére szintén elsősorban kellene gondolnia a városszépítő uraknak.

a lakosságnak jó ivóvízzel való ellátása.

Debrecen nagykiterjedésű külső területén, a telepeken és kertészekben kiömlővizek kell megni, amíg egy-egy iható vízü kútra talál az ember, annak a vize is talajvízszivárgás és a kut vizállománya akként változik, anél-lyen az esőzés. **A csatornázás, a víz-levezetés is csak a legszűkebb értelemben vett belvárosban van szabályszerűen és megfelelően végrehajtva,** de már a belső utcákhoz közeliekvő mel-lettkutakon is nagy esőzések alkalmá-val **terjedelmes pocsolnyak keletkeznek s hetekig büzlenek, hirtványok fészke-ként.** Nem is szólva a telepeken levő állapotokról, hiszen ezeket a tavaszi és őszi nagy esőzések alkalmával ugyszólván csak vízi járóművekkel lehet megközelíteni. Ha jó ivóvízzel látják el Debrecen, kiépítik a csatorna-hálózatot és megfelelően parkirozzák a várost, akkor lehet beszélni Debrecen közegészségügyének rendbehozásáról. Am most folyik a városban, a mire olyan nagy erővel felkészültek, mindegyestül **jó hatást tesz majd az idegenre aki végigmegy a belvárosban,** mert kelemes, esimes képet kap, de jó levegőt — azt nem, még a kis parkok mellett sem. Olyan ez, mint a puder a beteg testén, attól még nem lesz egészséges.

Hasznos és jó az uszoda is a Nagyerdőn, de ez csak azok részére épül, akik amúgy is rendszeres tisztálkodnak, oda csak az jut el, aki nem tisztálkodni akar, hanem a kellemetlen meleg elől menekül a vízbe.

A strandfürdő nem köztisztasági intézmény.

hiszen a vízbe nem is engedik be az uszodában a nem tiszta embereket s Debrecennek sok ezer szegény embere, aki legjobban rá van szorulva a tisztálkodásra, az uszodába ugyan el nem jut. Ezeknek nem a strandfürdő a leg-első szükségletük, épen ezért feltétle-nül és minden luksuszstrandfürdőnél előbbvaló, hogy

a város különböző pontjain ingyenes népfürdőket állítsanak fel. Mindaddig, amíg népfürdő nincs, a strandfürdő csak luxus.

A városszépítéssel kapcsolatban nem jut eszükbe a vezetőknek, hogy gondoskodjanak a gyermekekről. Hiszen a gyermekek kezében van a jövő, ennek a felderülő nemzedéknek szépítik Debrecen és építik a várost: miért nem törődnek hát velük? Rend-kívül fontos, hogy a sápadt, gyöngye városi gyermekeknek megfelelő, az egészségügyi szempontok szemmel-tartásával kiválasztott helyeken

játsszótereket létesítsenek és rendezzenek be. Szegény, hogy az iskolák városában nincs helye a gyermekeknek, egyetlen játszótér sem lehet találni a városban s így a belvárosban összeszorult gyermekcsereg a

Hát a doktor, patika?

A betegség szintén nem olcsó valami. Orvosnál egy tanácsadás 100.000 korona, egyetemi professzornál 300—400.000 korona. Ha az orvost, vagy a professzort házhoz hivatja a beteg, ennél természetesen többre kerül, de mind-íg a beteg anyagi viszonyaihoz képest változik. A klinikai ápolás 70—250.000 koronába kerül naponként. Az Augusztá-sanatoriumban közös szoba és ellátás 70.000 korona, a külön szoba ára változó. Magán-sanatórium napi 250.000 korona.

A patika árát nem lehet kimutatásba szedni. Egy mandulagyulladás körülbel-ül 150—200.000 koronába kerül. Nagyobb betegségnél a patikaköltségek a betegség szerint váltakoznak.

A temetés

A temetés költsége nem olyan nagy már, mint pár évvel ezelőtt. Nem mintha a temetkezési kellek olcsób-bak lettek volna, hanem mert az em-berek leszállították igényeiket. Ma már a legjobb családok is egyszerűen temetik halottaikat. A **levegyszerűbb, legolcsóbb temetés 500.000 koronába kerül. A legtöbb temetést 2—10 millió koronáért végzik a vállalkozók.** A legdrágább temetés az idén 32 millió volt. De a békebeli, teljes fényű temetés természetesen ennél sokkal drágább. Hiszen egy **yalódi erekonorsó 30 millió koronába kerül.** Ehez járulna aztán a teljes gyászpompá.

Különbben ebben a szakmában is **teljes a pangás.** Nem mintha az emberek már nem halnának meg, de mert a-nygon olcsón temetkeznek. És a konkurrencia is nagy. A mult hetekben Budapestén járt szövetségesekkel kereskedő küldöttség egyik tagja felem-lítette, hogy egy **tisztviselőegyesülés temetkezési vállalatot alapított, a mely nemcsak a tagokat temeti és a temetéshez ingyen lovakat kap.** A másik panasz a **fővárosi temetkezési vállalat miatt** hangzik. Ez ugyanis **temetkezési kocsitát a katonaságnak adta el.** Azt mondják a temetkezési vállalkozók, hogy ha békében rem volt szükség Debrecenben a katonaságnak temetkezési kocsira, ma még kevésbé van és kivált akkor nincs, amikor az egyik temetkezési vállalat-közö ingyen felajánlotta a katonate-metésekhöz kocsiját.

Micsoda élet! Már ebbe a szakmába is beütött a krach.

A báró Eötvös-kollégium felolvasó ülése Debrecenben

Kodály Zoltán közreműködése mellett április 25-én, szombaton, este 8 órai kezdettel a városi zeneiskola hangversenytermében lesz a báró Eötvös-kollégium egyetlen felolvasó ülése, amelynek különös érdekességét ad, hogy Kodály Zoltán világhírű zeneszerző, ennek keretében mutatkozik be Debrecen közönségének „A régi magyar táncok” című felolvasá-sával. Kodály Zoltán neve ma már sokat jelent a zeneirodalomban, a világon mindenfelé egyre nagyobb számmal vannak tisztelői, csodálói s így debreceni hívei igen sokan fel-használják az alkalmat, hogy meg-hallgassák őt.

A felolvasó ülés másik érdekessége, hogy Németh Gyula, a budapesti egyetem török professzora, ebből az alkalomból mutatja be Debrecen ös-telepeire vonatkozó eredeti kutatá-sait „Kik alapították Debrecen?” című felolvasásában.

A felolvasó ülést Csűrös Ferenc dr., városi kultúratanácsnok, a kollé-giumi szövetség választmányi tagja nyitja meg, amikor is ismertetni fogja a szövetség célját, tudományserető, nemcsak törekvéseit és üdvözölni fogja az ország minden részéből ideérke-zett fiatal tanárokat, volt Eötvös-kol-legistákat.

A felolvasó ülésre legyek a Méliusz könyvkereskedésben válthatók. — I. rendű hely 20.000, II. rendű 15.000, III. rendű 10.000, állóhely 5000 korona.

poros, szék utcákra szorul, veszélyez-tetve a közlekedést és veszélyeztetve a saját testi épségét. Hangoztatják, hogy a gyermekek a jövő, miért nem törődnek hát a testi fejlődésükkel, az-zal, hogy ne legyenek összezsufolva nyáron a forróságot llegező, porten-gerben uszó utcákra? Miért nem kö-vetik a nyugati államok példáját, ahol a gyermekek minden park és minden talpalatnyi zöld terület? Debrecenben ellenben még egy zugot sem adnak nek-i, ahol meghúzódva, a szabad leve-gőn elátszadozhasson.

A debreceni közegészségügy kiváló szakértőjének kívánságait, amelyek minden egészség után vágyakozó debreceni ember követelése is, okvetlenül honorálni kell az újonnan készülő köz-szabályrendeletben, amelynek előkészíté-sén most dolgoznak a város ügyvos-tályai. Már bekérték a magyar váro-sok hasonló szabályrendeleteit s ezek-nek felhasználásával és a speciális debreceni viszonyokhoz való alkalmazás-ával akariák modernizálni az el-avult debreceni szabályrendeletet. A szabályrendelet rendelkezései lehet, hogy megfelelően lesznek, de a leg-főbb követelmény, a város portalanításának problémája aligha nyer a közfelfigyelést.

A készülő szabályrendelettel kapcsola-tosan ugyanis felmerült a városi tanácsban az a terv, hogy

utcaisztító gépeket szerezzenek be, amelyek egyszerre öntöznek és sepernek

és így tisztogatás közben nem vernek fel porfelhőket az utcákon. Ajánlatokat is kértek a tisztogató gépekre, de

amikor kiderült, hogy egy gép 370 millió koronába kerül, a tanács rögtön elállott attól a szándékától, hogy Debrecen utcáit ilyen mo-dern eszközzel takarítsa.

(Ami tulajdonképen nem is olyan új, hiszen Aradon már husz évvel ezelőtt hasonló gépek lártak az utcákon; a debrecenieknél a modernséget csak az autó jelentette volna.) Nincs pénz a gépekre: ez volt a városi tanács el-utasító állásponjtjának indoklása; ha a költsön meglesz, akkor talán besze-reznek egy gépet s majd később eset-leg többet. Igaz, hogy a **Nagyerdei strandfürdő** építésének elhatározásakor nem volt annyira skrupulusos a tanács a pénzügyi dolgokban, mert hiszen annak felépítésére **sines más fedezet, mint kölcsön.** Pedig a strandfürdő — miként a kiváló közegészségügyi szakértő kifejtette — **luxzus, az ut-cák megfelelő takarítása és portalaní-tása ellenben elkerülhetetlenül fontos szükséglet.**

Pályázat nyári városi haldü-egyenruhára. A városi haldük, lová-szok, hivataloszolák, kézbesítők, mezőrendőrök, tüzoltók, köztisztasági fu-varozási alkalmazottak nyári egyen-ruházatának elkészítésére pályázatot hirdet a város. A pályázat 300—400 millió. Zárt ajánlatok határideje ápr-ilis 15. Bővebb felvilágosítást a köz-igazgatási rendészeti ügyosztály ad az érdeklődőknek.

E heti könyvujdonságok:

- Doyle—A. Conan: A tilfordi lid kakasa 95.600.—
- Schmidt Jenő: Ázsia vilá-gossága (Buddha élete, tana és egyháza) 66.150.—
- Dosztojevszky: Netaeska Nezvanova 36.750.—
- Földi Mihály: Az élet tolyaja 51.500.—
- Legény Elemér: Atom és valóság (Rákosi Jenő elő-szavával) 20.000.—
- Casanova Emlékiratai (olcsó kiadás) 88.300.—
- Uj vasuti menetrend (külföldi csatlakozással) 42.000.—
- Vajuta és ártáblázat (új kiadás) 48.000.—

Kaphatók:
Hegedüs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében
a főposta mellett. Telefon 54.
Könyvujdonságok mindennap érkeznek,

A divat multja s jövője (Az egyéni öltözködés)

Midőn az „örök asszony” oly nagyon érdekli témáról, a divatról beszélünk, elsősorban le kell szögeznünk azt a tényt, hogy a divat: művészet, a szó legigazibb értelmében véve. Szolgáltatásban áll a színt, formát, kompozíciót magába foglaló harmóniának, ennek törvényei szerint igazodik és célja rendeltetése esztétikai eszközöket szolgál, midőn a természetet igyekszik kiegészíteni, mely a nőt szépnek tennetette.

A női öltözék által viselőinek gondoskodásmódja, életfelfogása, kultúrája jut kifejezésre és ezért nagyon természetes, hogy mint kifejezésre való törekvés formanyelvét már évezredekkel ezelőtt megtalálta.

Az őskor embere már bizonyos formaérzékkel áruolt el. Az ó-görög alkotó mesterek érték és megörökítették koruk divatját szobraikon, melyeknek klasszikusan redőzött ruházata élénken beszél ma is egy rég letűnt kor felfogásáról és hangulatáról, eszünkbe juttatva azt az igazságot, hogy a kor sajátosságai megnyilvánulnak a stílusban, mely rányomja bélyegét minden művészet és különösen a divatra. Ezt bizonyítja az a tény, hogy ha a nagy tömegek lelkiállapota változik, a gondolkodásmóddal, kultúrával, általános hangulattal változik a szín, a forma, a kompozíció, — tehát a divat.

A női divat művészete egyidős a többi művészettel. Nem fejtetve az öltözködésben mindig megnyilvánuló harmoniára való törekvést, azoknál a népeknél, melyek tulajdonképpen még nem is öltözködnek (a vad törzsek színes tetoválására gondolok) figyelembe kell vennünk az ókori Hellasz kompozíciós egysúlyozását, mely ösztönszerűleg diktálta az antik mestereknek, hogy ne csak a drapéria árnyait tegyék tökéletessé, hanem a színdus környezetbe, a kék tenger partján a narancsfaik üde zöldjébe színes épületeket és szobrokat emeljenek.

A tizenötödik századig Olaszország a minden művészetek klasszikus hazája, diktálta Európáért a ruházatkódást, míg az idők multával a tizenötödik századig érkezve látjuk Európának nyugati tengerpartjait lakó népek lettek a divat ápolói és följesztői egy újonnan születet gazdaság, Amerika felfedezése révén, minnek következtében Hollandia, Belgium, de elsősorban Portugália hihetetlen mennyiségű kincs birtokába jutott. Pompázatos szépségivé nyíltak a női ruhák. És egy különös reakciójaként a káprázatos pompának a spanyol udvar ekkor ad életet a leegyszerűsített előkelő formának és a híres spanyol etikettnek.

Viszatekintve egy későbbi, de tőlünk még messze eső korra, elismeréssel kell művészi tehetséget tulajdonítani azoknak az ismeretlen kezeknek, melyek egy Grenze, Gainsborough, Reynolds, Rubens műveinek értékét, festőművészeti jelentőségét elősegítették a képeiken látható női ruhák arisztokratikus elrendezése, szín, forma és kompozíciós szépség iránt való érdekeik által.

A kultúra fejlődésével a divat művészete egyre tökéletesebbé vált és végül oligarchiává emelkedik a párisi divat, mindenhatóvá teszi uralmát a francia nép véérébe átment művészeti kultúrája, melynél fogva a művészetek

ösforrásává vált. A mindent meghódító magáévá asszimiláló francia „esperit”, mely mindent, amiben szépség és kecsesség rejlik fölfedezi és a más nemzetek tulajdonában levő, nyers formában élő anyagot saját finomságán át szűrve bocsát világjáró útjára, predesztinálva volt erre. Mert a művészetek és ezáltal a divat, az izléses öltözködés csak a kultúra (szellem) és az esztétika (szépség) jegyében haladhat a tökéletesedés felé.

A divatművészete, a nő természetes kultúrájának külső és belső megnyilvánulása és ha ez a megnyilvánulás kedvező, a nők kezében mint hatalmas tényező léphet föl. Egyénien és izlésesen öltözködő az, aki összes sajátosságai figyelembe vételével érvényesíti egyéniségét ruhája útján, legyen az öltözék pompás, vagy a végtelenségig egyszerű. Viszont éppen azért, mert a női divatnak a nő egyéniségéből kifolyólag kellett rátalálni a művészetre, a divat művészetében meg kell lenniök a művészet alapvető törvényeinek. Az öltözködés harmóniájának megvan a maga logikája, melyet a jóízű megsértése nélkül figyelembe venni nem lehet.

A női öltözködésben egy természetes érvényesülési ösztön fejeződik ki, mely a „legszebb szép” az esztétikai

szép jegyében alakult ki. Ezért talált utat a művészethez, — mely legősibb és legörökkévalóbb kifejezője a szépségnek. A művészet tehát önként kínálkozott a divat szolgálatára és így egy kifejezőmóddal gazdagabb lett. Egy a célhoz rövidebben vezető utat talált a női divat művészete által.

Befejezésül meg kell említenem a divat művészetének legutolsó kialakulását, megfigyelve, hogy a legújabb generáció egy új világrész ifjú szellemét és erejét szívja magába. Az egészséges női foglalkozások és a sport új típusú teremtenek és századunkban az amerikai sports lady és a francia graciózitás egyesületnek sikerült új formává. Franciaország Páris mindenható ruha tervezői ezt mozdítják elő az egyszerű vonalak és érdekes színhatások segítségével.

Divatról, női ruházatról írni és beszélni — örök és kimeríthetetlen feladat és letárgyalva a „divat” általában magától kínálkozik érdekes problémaként feldolgozásra a köztünet részletes fejlődése, mely régi generációk életében történő, ránk is kiható eseményeket kísér a mögöttünk egymásra halmozódó évezredek kezesztül.

Salamon Rózsi.

A kényszeregyezségek mérlege a debreceni piacon

Amióta a hivatalos lap és a fővárosi lapok gazdasági rovataiban hosszú hasábok jelzik a fizetéseképtelenségek és a kényszeregyezségek szomorú eseteit, különös aktualitást nyert a *kényszeregyezségi rendelet*, amelyről közel kilenc évi fennállása alatt egész a mult év végéig bármely kereskedő alig tudott többet, mint a laikus. Az elmúlt év utolsó hónapjai óta pedig nincs kereskedő, gyáros, iparos, akít a kényszeregyezségi probléma akár mint adóst, akár mint hitelezőt ne érdekelne. A kényszeregyezségek száma, azok sikeres befejezése, vagy meghiusulta szempontjából éppen a közérdeklődés okából nem lesz érdektelen, ha a *debreceni piac folyó évi kényszeregyezségi mérlegét* bemutatjuk.

Az egész országban az 1924. évben 262 kényszeregyezségi fordult elő. Debrecenből erre 15 eset jutott.

A folyó év kezdetén megindult gazdasági válság romboló erejére jellemző, hogy

az egész országban az 1925. év első negyedében 510-re emelkedett a kényszeregyezségek száma. Ebből Debrecenre 22 jutott.

Arra való figyelemmel, hogy a kényszeregyezségek túlnyomó része a fővárosra esik, a Debrecenre jutott számot nem lehet magasnak mondani. Ellenkezőleg, ha azt vesszük számba, hogy Debrecen az ország *negyedik* helyen álló városa, azt kell inkább észünnünk véleményképpen, hogy a *debreceni piac az országos válsággal szemben erős ellenállást tanúsít.*

A debreceni fizetéseképtelensé-

gek között meglepetést keltő, rendkívüli arányú, család uton előidézett, országos port felvert eset nem igen fordult elő. Az esetek túlnyomó részében a felajánlott kvóta, amely átlag 40—50 százalék között mozgott, elfogadásra talált és az *egyezségi létre is jött.*

Az 1924. évben egy csődöt nyitott a debreceni törvényszék, az 1925. évben négyet,

azonban ebből egy csőd esik debreceni kereskedőre, három pedig vidéki.

A debreceni törvényszéknél az első negyedben 45 *kényszeregyezségi tettek folytatásban, amelyből 22-ben debreceni, 23-ban pedig vidéki adós kérte az eljárás megindítását. Az egyezség 6 esetben nem jött létre, illetve hat esetben szüntette meg az eljárást az egyezségi bíró különböző okokból.*

Mint különlegesség említhető meg, hogy *két esetben olyan adós kért újból kényszeregyezségi eljárást, aki már néhány hónappal azelőtt kiegyezett a bíróság előtt.* Ezek az adósok tehát a kvóta kvótáit fizetik hitelezőiknek. Törvényes akadály a ilyen egyezségeknek nem lévén, a bíróság mindkét esetben *jóvá is hagyta az egyezséget.*

Az 1925. április elseiét megelőzően új *rendelet* már nagyban megnehezítette a kényszeregyezségeket, amennyiben a *felajánlható kvótát minimálisan negyven százalékban szabta meg és megszabta a legrövidebb határidőt is, amely idő alatt az fizetendő.* Ily helyzetben számolni kell azzal, hogy az *adósok egy*

része az állandósuló pangás és áresés miatt képtelen lesz ezt a hányadot felajánlani, amiből viszont következik, hogy az 1925. év hátralevő részében

a csődök számának szaporodására kell elkészülni.

Jellemző egyébiránt, hogy *márciusban közel annyi volt a kényszeregyezségek száma, mint januárban és februárban együttesen.* Ez a tünet igen szomorú, mert azt mutatja, hogy a gazdasági élet beteg, nem javulásra, hanem egyenesen felfelé törő vonal *rosszabbodásra van kitéve.*

A debreceni kereskedők általában erős akarattal és nagy kitartással viselik a rettenetes gazdasági helyzet bajait, tisztesség-érzetük és kereskedői önértékük birkózik a válsággal. Remélik, hogy a husvéti fizetés és a meginduló tavaszi liktetés talán meg hozza a pezsgést. Életet hoz a megdermedt gazdasági életbe, várnak és remélnék egy jobb közeli jövőt.

Ájulásban fekszik az egész kereskedői és iparos világ. Végzetesen be van borulva a gazdasági élet horizontja. Keserűséggel lehet megállapítani, hogy *nem történik semmi a tevékenység megszüntetése érdekében,* hiába az ankétezés, küldött-ségiárás, a válság csak szélesedik és ha a legközelebbi övendő a hitelviszonyok, a kamatpolitika és az adórendszer kérdésében annyit hangoztatott óhajtások teljesítését meg nem hozza, — hiábavaló lesz a magyar kereskedői és iparosvilágnak minden erőmegfeszítése. — *menthetetlenül el fognak hullani a legjobbak is.* Félni lehet attól, hogy éjszaka borul a magyar kereskedő és iparosvilágra, csak a hivatalos lapnak a kényszeregyezségeket és csődöket hirdető hasábjai fognak megdagadni. Pedig minden ilyen hirdetés egy-egy vésztielző kongatás az államkincstárnak arra, hogy *egy jobb sorsra érdemes adóalany kimulik.* Vajha ez a vészkonkátás jobb belátásra bírná azokat, akik a kereskedői és iparosérdekek égető kérdéseinek döntésére hivatottak!

Dr. A. J.

Bálli emlék

Tán észre sem vett, míg alakja édes
Ivben hajolt irigy korlátán át:
Hanyag királylány hintve mosolyát,
A hús gyöngyöt s égő rubint a fényes
Nyüzsgő tömeggel tarka báteremben.
Ingerlőn izzott már szemén a vág
Vágy páholyát elhagyni s majd szelíd
Enyelgő táncban, majd szédült ütemben
Röpülni, ringatózni gyúlt gyönyörrel.
Am a zene még szunnyadt, várt a hur,
Hogy vad vonó lobbantson benne lel-
ket:
Oh szívem is, mit annyi vágy gyötört
el

Zihálva várta őt, hogy ráborul,
Zendítve benne új, örök szerelmet.

(—s)

A Margit-fürdőbe az összes villamos vonalakon ingyen utazhat oda és vissza, a jegyek átszállásra is érvényesek. Minden villamos kalauznál gőz- vagy kádfürdő-jegyek 10,000 koronáért kaphatók.

Kovács János és G. Szabó Kálmán kiállítása a Művész-házban

A debreceni Művész-ház, amely rövid tenálása óta igen értékes működést fejt ki Debrecen képzőművészeti kulturájának emeléséért, egymásután rendezte meg a benne tömörült művészek kiállításait. Dénes János és Nagy Sándor kitűnően sikerült tárlata után husvét vasárnapján Kovács János és G. Szabó Kálmán műveinek nagyobb gyűjteményéből nyílik meg kiállítás a Művész-házban.

Kovács János mintegy ötven újabb olajfestményét állítja ki. Levegős, mély hangulatú tájképei megkapóak férfias tónusokkal, pompás színekkel, igen sikerült két paraszti és néhány állatképe. G. Szabó Kálmán nagyobb grafikai kollektívával szerepel a tárlaton. Az új művészeti irány bátor és határozott érvényesítésével ragadnak meg érdekes fámetszetei, lendülettel teli mozgáskompozíciói és különleges technikájú színes képei.

A kiállítás, amely holnap délelőtt 10 órakor nyílik meg — az ünnepélyes megnyitás fél 12 órakor lesz — a Művész-ház Szent Anna-utca 5. számú akatti helyiségében, előreláthatólag igen élénk figyelmet kelt Debrecen művészetszerető köreiben. A tárlat részletes ismertetésére még visszatérünk.

Sürgős a cselédotthon létesítése Debrecenben

A rendőrség központi ügyeletére minden éjszaka tömegesen állítják elő a kóborgó, állás nélküli cselédeleányokat és férfi-cselédeket. A szegény páriák keserves sírás közben panaszozzák el, hogy nem tudnak álláshoz jutni, nincs pénzük és nem tudják hol lehajtani a fejüket. A rendőrség fogdába nem esukhatja őket és kénytelen ismét kibocsájtani az utcára szegényeket. A faluról bejött leányok, akik cselédeknek akarnak beállni, sokszor napokig nem kapnak állást és megfelelő hely hiányában az utcán töltik éjszakáikat, vagy ami még rosszabb, engednek a csábításnak és kényszerhelyzetük a züllés útjára hajtja őket. Az egészséges, életérős falusi leányokat így teszi tönkre az első két-három nap, amit a városban töltenek. A férfi-cselédek a Hatvan-utca végén az ugynevezett „ember-vásárban” áldozálnak egész nap és ha nem kapnak munkát, az éjszakát is ott töltik.

Az ország nagyobb városaiban, így Szegeden is, — nem beszélve a fővárosról — van megfelelő hely az állás nélküli cselédek elhelyezésére. Ott nem kell a cselédnek az utcán tölteni azt a pár napot, míg álláshoz jut, rendelkezésére áll a cselédotthon. Debrecenben ilyen intézmény nincs. Itt a cseléd, ha felmondanak neki, kikerül az utcára és legfeljebb akkor kerül fedél alá, ha a rendőr csavargásért előállítja a központi ügyeleten. A cselédotthon felállítása égetően sürgős, mert az erkölcsrendészeti ügyosztályon ijesztő statisztikát tudnak felmutatni arról, hogy vezet az, ha a cselédeleányok — legtöbbször tapasztalatlan falusi leány — az utcán kénytelenek tölteni az éjszakát. A cselédotthon felállításával nemcsak a cselédek nehéz helyzetén lehetne segíteni, de egy csapással lényegesen megjavítanák a városban a közérköcsi állapotokat is, amelyek talán sehol sem mutatnak oly szomorú képet, mint Debrecenben. Az egyetem klinikai telep ügyosztályán minden nap kénytelen visszaküldeni a rendőrség erkölcsrendészeti ügyosztálya által beutalt betegeket, mert nincs hely számukra.

A városnak nem is kerülne nagy anyagi áldozatba felállítani a cselédotthont, amely hivatva van könnyíteni az állás nélküli cselédek sorsán és hozzájárul a közérköcsi viszonyok javításához is.

Betörés a bécsi magyar emigránsok irodájában

Bécs, április 11. A bécsi magyar emigránsok irodájában, amely Garbai Sándornak, a volt tanácsköztársaság elnökének vezetése alatt áll és amelyet az osztrák szociáldemokrata párt vezetősége boesáttott a magyar emigránsok rendelkezésére s amely felett a felügyeletet is ő gyakorolja, március 31-én betörés történt. Az irodából három könyvet, a magyar emigránsokra vonatkozó adatokkal és több politikai természetű iratot lopnak el.

A betörő Mészáros Sándor emigráns munkás, aki gyakran feljárt az irodába — munkanélküli lévén — segélyért. Mészáros március 31-én is feljárt az irodában s megkérte Garbait, hogy a többiek távozása után is ott maradjon, mert egy levelet kell megírnia.

Garbai engedélyt is adott neki és gyauatlánul otthagyta. Másnap Garbai konstatálta, hogy az összes okmányok eltűntek. A gyauu rögtön Mészárosra irányult, akit egy másik emigráns látott a magyar követség épületéből kijönni. Feltűnt neki, hogy Mészáros elegánsan van felöltözve és az utcán nyolcoldaltás gépjárművel halad. Tovább követte és látta, hogy pénz van nála; ez gyanús volt neki, mert Mészárosnak azelőtt sohasem volt pénze.

Garbai feljelentésére a rendőrség le tartóztatta Mészáros, aki tagadja a betörést. Átszállították a törvényszekerre. A rendőrség az esti órákban kommunikét adott ki, amely szerint a betöréshez a magyar követségnek nincs köze.

Csak a vásárcsarnok hozhatja meg a piacrendezést

Debrecenben állandó baj van a piacokkal: szét vannak szórva a város különböző részein s így a bevásárló háziasszonynak valóságos vándorutat kell járnia, míg a mindennapi élethez szükséges élelmiszereket beszerezzi, a piacok mind szabad ég alatt vannak, kitéve a mindent behorító debreceni pornak, úgy hogy közegészségügyi szempontból is súlyos kifogásokat lehet említeni a jelenlegi állapotok ellen.

A piacokat és vásárokat szabályozó városi szabályrendelet is elavult, huszonöt esztendővel ezelőtt készült és így szükséges volt annak átdolgozása. A városi tanács a többi városnak a vásárok és piacok rendtartásáról szóló szabályrendeletét át tanulmányozása és az illetékes ténnyezők meghallgatása után elkészítette az új szabályrendeletet, amelyet a közgyűlés el is fogadott. A szabályrendelet azonban nem nyert kormányhatósági jóváhagyást, mert a minisztérium visszaküldte azzal, hogy vegyék figyelembe azoknak a városoknak hasonló szabályrendeleteit, amelyek azokat az utóbbi években alkották meg. Az utánjárásnál azonban kiderült, hogy ilyen város nincs, mert jórészt azok az 1900-as évek elejéről származik ez a szabályrendelet, sőt van olyan is, amely 1889-ben készült. A tanács most teljesen tanácstalanul áll a felvetett miniszteri kívánsággal szemben, mert a helyzet az, hogy épen Debrecennek kellene ezek szerint olyan szabályrendeletet alkotni, amely mintául szolgálna modernségével a többi magyar városnak.

Ha sikerül is az új szabályrendelet, a baj alapokán ez sem segít, mert

Debrecenben nincs alkalmas hely heti és napi piacok tartására.

Az egyik piacér, a Nagytéplom előtti gyümölcs piac épen most semmisül meg a Kossuth-szobor környékének rendezésével, mert részint parkirozzak, részint ut szeli majd át. Az új gyümölcs piac helyéül a Hatvan-utca elején levő teret vették kombinációba, de ez a terv rögtön elesett, mert a tér mellett, hogy messze esik, homokos is. Felmerült az az ötlet, hogy a gyümölcs piacot a Kossuth-utca végén levő fasorban kellene el-

helyezni, de ez sem valószínű, mert ott a szekérről nagyban áruoló őstermelők piaca van.

A honfoglalás volt gyümölcs piacot így a Rákóczi-utcán igyekeznek elhelyezni.

még pedig — mivel az ottani piactér már az eddig ott árusítóknak is szűk — olyanformán, hogy a Rákóczi-utcának a Nyomatató-utca felől a Nagyverő felé eső részét teljesen kikövezzik a parkirozásnál felszedett burkoló anyagból és erre a helyre, a Rákóczi-piac folytatásaként telepítik a gyümölcs piacot.

A Kossuth-utcai őstermelő piac körül is bajok vannak, mert a Kossuth-utcai lakosság folyton panaszozza, hogy az őstermelők a szekerekkel tönkreteszik a fasort és rongálják a házak elejét. A város úgy igyekszik megoldani a kérdést, hogy

az őstermelők nagybani piacát a Mester- és Behlen-utcák torkolatánál levő térségben igyekeznek elhelyezni.

A tengeri betegség orvossága: a debreceni kolbász

Október közepe volt, mikor elszakadtunk Debrecenről Bojárta meg egyszer a Nagyerdő, mert látha többé se látom. Isten veled — sóhajtottam a költővel — „gyermekreményeim s bánatom tanyája” (Vitt a vonat bennünket, sebesen, mint a szélvész s mindig közelebb, közelebb a — tengerhez. Bércék, völgyek elmaradtak, zugó patakok elcsendesedtek, száztornyú városok a messzeség ködébe haltak, csak mi rohantunk még megállás nélkül a tenger felé. Egyszer csak nagyot köhögött a vonat mozdonya, mint a kehes ló, zökkent egyet a vonat temérdek kocsisora és megállott kárfaradtan. Hiába is akart volna még tovább menni, nem mehetett. Pályája megszakadt. Büszke homloka megtorpant s mozdonyának kéménye mérgesen köpködte kifelé a fekete füstöt, mely még szikrázott is: kiadta lelkét, végkép megállott, mintha meghalt volna. Szedelőzködtünk. Előttünk a hánykolódó tenger, a kikötő s bent, a kikötőm belül, ahová csak kisebb hajók jöhettek, ott feketéllett egy hajóóriás, mint egy rettenetes cápa, mely egy falu népét is képes egyszerre elnyelni. Rászálltunk a kisebb hajóra cók-mókainkkal együtt s mint halálra ítélték, megindultunk a nagy hajó felé, mely fekete volt, mint egy rettentő

Voltak olyanok, akik az őstermelő piacot a gyümölcs piaccal együtt a Széchenyi-utca végén, a la- és témpari szakiskola előtti hatalmas téren látták volna a legszívesebben, de ennek a kombinációnak sok ellensége volt, mert a tér a forgalomtól távol esik és villamossal nem közelíthető meg.

A Rákóczi-utcai piac ellen is merültek fel kifogások, mert az árusító padok a piaci forgalom után a téren maradnak s így egyrészt teljesen rendezetlen képet mutat a tér, másrészt pedig — s ez a fő — a piacnak sugárcsővel való locsolás általi tisztítása sem járhat a padok miatt megfelelő eredménnyel. A városi tanács most arról tárgyal a Rákóczi-utcai háztulajdonosokkal, hogy az árusító padokat a piaci forgalom után másnap reggelig fogadják be udvarukra. Ha nem jön létre megegyezés a háztulajdonosokkal, akkor a város istállóiban gondolják északáztatni a padokat, ami — tekintve a Rákóczi-utcanak a Degenfeld-térrel való távolságát — elég nehezen kivihető dolog.

A helyzet tehát az, hogy a debreceni piacok körül semmi sem biztos, csak az az egy, hogy a mai állapotok tarthatatlanok és hogy

ezenek csak a piacok centralizálása, a központi vásárcsarnok létesítése segíthet.

Még csak hangsúlyozni is felesleges, hogy mennyire szükséges egy modern városnak, speciálisan Debrecennek a vásárcsarnok létesítése. Négy év tized óta, amióta ez a kérdés kisebb-nagyobb szüneteltetés után újra meg újra napirendre került tannyira beidegződött a közönségbe a vásárcsarnok szükségessége, hogy erről legfeljebb azokat kell meggyőzni, akik minden ügyet szívesen használnak föl arra, hogy az elsőrendű szükségletek kielégítéséről eltereljük a figyelmet.

nagy koporsó. — A szárazföld ölen — messze a vizektől — született ember mindig iszonyodva tekint még egy jókora darab pocsolóra is, hát még arra a kimondhatatlan víztömegre, melynek neve: Atlanti Óceán.

Pönt az északi részen már ekkor hívós s zelek fujdogáltak. Haragos, sötétkék színen játszottak a tenger hullámai s a hajó hatalmas orra két felé szelte a tornyosuló habokat, melyek mint sűrű porcellán folyadék oszlottak el a hajó két oldala mellett. Másnapra már erős vihar láthatatlan karja ragadta meg a hajó üstökét és rázta, cibálta azt, mint szigorú tanító a makrancos iskolás gyerek kócos haját. — A hajó hol előre, hol hátra, hol jobbra, hol balra ingott s ingása oly erős volt, hogy éjjel ágyunkban önkéntelenül, hol az egyik, hol a másik oldalra fordultunk. Megtörtént az, ami elkerülhetetlennek látszott ugyanis: megkaptuk a hajón utazók félelmes nyavalyáját: a tengeri betegséget. Ez ellen nincs orvosság. Ha volna, már régen bebiztosították volna az utazók magukat, mert bár ez a betegség nem halálos, de a legnagyobb mértékben kellemetlen és unesztétikus. Délben vagy este még pompás étvágyal fogyasztja el az ember az asztal dus rakományát s egyszerre csak, mikor az

asztaltól föl akar kelni: kezd magát nagyon különösen érezni. — A fejében meglódul valami s olyasmint érez, mint ha láthatatlan kezek az agyvelőjével labdázának. — A szeme tétován mered a körülötte levő tárgyakra, melyek egyszerre csak elkezdnek fürge táncot járni, mintegy megtízszerezve a valóságot. De ez még csak hagyján. A gyomra is elkezd az embernek háborogni s olyasmint sejtet, hogy amit még az imént jó étvágyal megevezt: azon mód viszontláthatja. Elindul a kabinja felé s rémülten keres az utas egy menedékhelyet, hogy ezt a táncot tanuk nélkül elvégezhesse s mikor éppen a tikorfenyes és csillárok tüzeiben égő szalonon bukácsol keresztül, bekövetkezik a szörnyű esemény: tetőpontra hág a baj s nincs földi hatalom, mely azt megakadályozni tudná. S az utas — szegény — szegyenkezve, bár kissé megkönnyebbülve somfordál tovább bárgyu nézéssel, amerre legkevésbé jár, vagy lehunyja szemét s halotthalványan, szóltanul rogygan bele egy süppedő fotolyba, azt névén, hogy most már békkességben marad. De nem addig van a nóta s a táncot végig kell járnia, míg az ember a beleit, a veséjét s a máját, de leginkább az epéjét ki nem öklöndözi — egyéb betegségeket hiányában. A tengeri betegségben szenvedő nem eszik. Iszonyodva fut az ételszagtól s messze elkerüli a hajó konyháját, melynek már a kicsapódó gőze is balsejtelemmel képes meggyötörni. Híába szól ilyenkor az étkezésre hívogató trombita vagy a csörgő, üresen maradnak a pompásan megterített asztalok, nem mutatkoznak a szmokingos, kemény ingelejű urak, a pompásan kiöltözött dámák: elvonulva nyögik keserveiket a kabin belsejében, várva a szélvihar elülését, mely kész halála ennek a nyavalyának.

Két napja szenvedtünk már benne s két nap óta másnál egy-egy narancsnál nem tudunk egyebet enni. — Hanynatt feküdtünk az ágyban s már jóelőre megtettük a hajó ingásának megfelelő testmozgást, hogy megakadályozzuk a megakadályozhatatlant. Nem volt menedék. Pedig éhesek is voltunk, szörnyű éhesek. Egy mentő gondolatom támadt. Egyik táskám feneke szíven becsomagolva ott lapult meg egy tucat pompás debreceni kolbász, melyet egyik ismerős atyafi küldött Amerikában élő fiának. Mit volt mit tenni: bár a lopás szörnyű bűn, kihuztunk egy szálat a kolbász körül s mikor a hajó orrával a habokba sülyedt, mi azonnal sülyesztettünk el egy-egy pompás falatot a kolbászból s csodák csodája! szemlátomást meggyógyultunk tőle s egy félóra rá kutyabaujunk se volt. — A fölfedezés titkát azonban nem árultuk el, de hasznát vettük visszafele is. Akkor ugyan már nem debreceni kolbászt pakoltunk a tasakba, hanem magyar ember készített amerikai, de ez is bevált. Ha annyi kolbásznak lett volna, hogy jó pénzért eladhattuk volna a hajón: ma már milliósok volnánk. De így is jó: titkunkat sirba visszük, mert hátna „ami a magyarnak orvosság: a németnek halál” — mondja a negyvennyolcas közmondás.

Baja Mihály.

— Csődönkvüli kényszerorvosokról és a csődörvény egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1916. V. t.-c. valamint a csődönkvüli kényszerorvosokról eljárásról szóló rendelet dr. Bedő Mór főv. ügyvéd megválasztásával ellátva kapható Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében, a főposta mellett.

— A Margit-fürdő összes zuhanytermel is nyitva vannak.

Márciusban 1,7 százalékkal olcsóbbodott az élet

Budapest, április 11. A m. kir. központi statisztikai hivatal szerint az index a február 28-iki 22.187-ről a március 31-iki 21178-ra szállott alá, úgy hogy az árszín 1,7 százalékkal felelt meg. Az árak olcsóbbodása a múlt év decemberéhez viszonyítva 9,8 százalékkal tesz ki.

Az általános árnívó csökkenését a mezőgazdasági termékek hanyatló árai mellett az állattermékek olcsóbbodása idézte elő. A február 28-iki kereskedelmi árakkal való összehasonlításnál a mezőgazdasági termékek között említésre méltó a buza 13,8 százalékos s a búzaliszt 12 százalékos árcsökkenése. Ebben a csoportban csak a 18,9 százalékkal megdrágult cukor mutatja az árnívó emelkedését. Az állattenyésztés termékeinél különösen a borjúhús (40 és fél százalék) és a tojásnál (40,4 százalék) volt nagyobb mértékű árhanyatlás. Az élelmiszerek és mezőgazdasági termékek indexszáma végeredményben 6 és fél százalékkal volt kisebb a március 31-iki előző havi indexszámnál.

Az ipari anyagok és termékek átlagos indexe szintén esett 3,1 százalékkal.

Aranykoronára számítva az átlagos indexszám 1,45-re esett, a februári 1,50-el szemben, ami nagyjában megfelel a világgiaici áralakulásnak.

A pénzintézetek betétek összege a postatakarékpénztárnál és Budapest 13 legnagyobb pénzintézeténél elhelyezett takarékok és folyószámlák betéteit illetőleg március havában is emelkedett. A betétek 16,9 százalékát érik el folyó évi március 31-én a háború előttié.

HIREK

— **Husvétli istentiszteletek a református templomokban.** Husvét első napján lelkesíti szolgálatokat végeznek: a Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Baltazár Dezső, ágendázik dr. Révész Imre, délután 5 órakor prédikál Keresztury József, a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Szele György, ágendázik ifj. Csányi Benjámin, délután 3 órakor prédikál Magyar Bertalan, a Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Baja Mihály, ágendázik Perpéthy Ferenc, délután 5 órakor prédikál Perpéthy Ferenc, az Árnádférei templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik G. Nagy Béla, délután 3 órakor Báthory László, az ispotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Peleskey Sándor, ágendázik Seress Béla, délután 3 órakor Madas Zoltán, a homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt dr. Tolnay Gábor, a Nyilastelepen délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Keresztury József, a csapókeri imaházban délután 4 órakor vallásos ünnepély, bibliát magyaráz G. Nagy Béla, felolvás Kovács Kálmán, a szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Zábory Sándor. A tanyákon prédikálnak és urvacsorát osztanak: Ondód, Vedresdőlön: Kovács János, Macson: Siposs Imre, Ohaton és Telekházán: Marton Sándor. Halápon: Kántor József, Ondód Kádár-dülön: Mezey Béla, Pallagon (Gazd. Ak.): Uray Sándor.

Husvét második napján: a Nagyttemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Révész Imre, délután 5 órakor Báthory László, a Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Báthory László, d. u. 3 órakor Seress Béla, a Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Madas Zoltán, délután 3 órakor Magyar Bertalan, az ispotályi templomban d. e. 10 órakor prédikál Magyar Bertalan, délután 3 órakor Perpéthy Ferenc, a homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor Perpéthy Ferenc. A tanyákon prédikálnak és urvacsorát osztanak: Kőszélszegen: Nagy Lajos, Bánkon: Siposs Imre, Fancsikán: Vajda László, Ebesen: Zámory Sándor, Hegyesen: és Elepen: G. Nagy Béla, Paczon: Mezey Béla, Szepesen: dr. Erdős Károly, Nagycserén: Uray Sándor.

— **Lendvai Istvánt két hónapi fogházra ítélték.** Kecskemétről táviratozzák: A törvényszék Állás-banácsa pénteken délelőtt hirdette ki ítéletét Lendvai István nemzetgyűlési képviselő rágalmazási perében. A bíróság büntetésnek mondta ki Lendvait a kormány sérelmére elkövetett, felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás vétségében és ezért kéthónapi fogházra mint fő- és egymillió korona pénzbüntetésre, mint mellékintézkedésként a költségek megtérítésére ítélt. Bardócz Árpád ügyész felelősséget jelentett be az ítélet súlyosbításáért. Lendvai István szintén felelősséget „a nagypénteki ítélet” ellen „ártafarságának teljes tudatában”, felelősségéhez csatlakozott védője is.

— **A városi múzeum husvétkor** első nap zárva lesz, második nap, hétfőn a képtárlal együtt a szokott időben megtekinthető. Beléptdíj nincs.

— **Kedden éjjel megkezdik a víz-művek mosását.** A Világítási Vállalat közli: Értesítjük vízfogyasztó közönségünket, hogy e hó 14-én éjjel 23 órától 15-én reggel 5 óráig a víztorony mosása miatt nem lesz vízszolgáltatás. Folyó hó 15-től május 1-ig hálózati vízesőveink öblítése történik az egész város területén. Az öblítés következtében a város egyik-másik részében kissé zavaros lesz a víz, amiért kériük a közönség szíves elnézését.

— **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** A debreceni ügyvédi kamara április 19-én délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Az 1924-ik évről szóló jelentés. 2. Az 1924-ik évről szóló zárszámadások felülvizsgálása. 3. Az 1925-ik évi költségelőirányzat megállapítása. 4. Indítványok.

— **Husvétli illatszerek kímérve is kaphatók Vegyszerüzlet. Hatvan-utca 11.**

— **Zita királyné nem barosított.** A Magyar Kurir jelenti: Bécsi lap közlése nyomán a magyar sajtóban is hírt adtak arról, hogy Zita királyné Ottó király nevében Schev Herman nagyszemélyi kereskedőt bírói rangra emelte. A hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak, igaz, hogy annak idején a hazatérő királyné a kereskedő adta rendelkezésre autóját és az is igaz, hogy ezért a királyi család részéről kitüntető melege elismerésben és köszönetben részesült, ami egy kézirat alakjában jutott el hozzá, ennek az iratnak azonban nincsen okmánya jellege. Nem igaz az a hír, mintha a királyné fia nevében kinevezéseket eszközölt volna.

— **Révész ezredes gyász.** Sulyos csapás érte Révész Benő ny. honvédezedest: egyetlen gyermeke, Edit egy héttel ezelőtt meghalt. Az elhunyt fiatal lányt 6-án temették el Budapestben a farkasréti izr. temetőben. A népszerű ezredes iránt Debrecenben általános részvét nyilvánul meg.

— **Dühöng a teihamisítás.** A múlt hónap folyamán a közigazgatási hatóság 4 ízben tartott teivizsgálót a piacon és egy ízben a hentesüzletekben. A járványkórházi betegszállító kocsi 16 ízben vették igénybe. A kihágási bíróság 446 ügyben ítélkezett. Ezek közül közegészségügyi kihágás 146, vámkihágás 12, állatgyógyászati kihágás 98, mezőrendőri kihágás 21, iskolai mulasztási kihágás 139, véderő elleni kihágás 8, hibás mérlegkezelés 5 volt. A közegészségügyi kihágások nagyrésze teihamisítás volt.

— **Új iparendelvények.** A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következő új iparendelvényeket adta ki: Havas Gusztáv kereskedelmi cikkek közvetítése, Szováti Sándorné szatócs, Létei Károlyné tejtermékek kereskedése, Bódi Bálintné kávémérés, özv. Bör Ferencné bárnáhus kiskereskedő, Hegedűs József cukorkakereskedő, Zehár Jánosné zöldség- és gyümölcskereskedő, Gólya Miklósné cukorkakereskedő, Weisz Benjámin szatócs, Bihari János hentes, Blasz Sámuel és Ede borkereskedés, Márkus Jenő Éva szikvizgyártás, Adler Benjáminné nőiszabó, Kelemen és Társai textil kiskereskedők, Schmiedt Antalné nőiszabó, Boruzs Gyula vízvezeték szerelő, Debreceni József asztalos, Fekete Jenő borbély, Szabó Gyula cipész, Bertalan Imréné füstölt hús kiskereskedő, Weisz Jenő bór- és cipészkelekek kereskedése, Vas Gábor baromfikereskedő, Farkas és Társa sütők, Láng Gyula szén- és fakereskedő, Szabó Antal hentes és mészáros, Szücs András bádógos, Báji Imre hentes, Komádi Kálmán géplakatos, Bónis József rőfős.

— **Husvétli illatszerek kímérve is kaphatók Vegyszerüzlet. Hatvan-utca 11.**

— **Kedden lesz a sertésvásár.** A városi tanács közli, hogy a husvétli ünnepek miatt a sertésvásár napját e hó 14-ére, keddre helyezte át. A jövő héten tehát a sertésvásár s a ló- és szarvasmarha vásár is kedden lesz.

— **Berzékly műterme** Piac-utca 38. ünnepnapon is egész nap nyitva.

— **A Máv. menetdíjkezdőmánya.** Ünnepléses keretek között nyitják meg e hét végén a Budapesti Nemzetközi Vásárt, mely a beérkezett jelentések szerint óriási méretűnek ígérkezik, annál is inkább, mert látogatottsága egy a bel-, mint külföldről a Magyar Királyi Államvasutak 50% menetdíj kedvezménye folytán biztosított. Felhívni kívánjuk városunk a vásárra felutazó közönségének figyelmét azon körülményre, hogy budapesti tartózkodása alkalmával tekintse meg a világhírnévnek örvendő Semler J. cég Bécsi-utca 7. és Koronaherceg-utca 9. szám alatti kiállításába menő kirakatait, melyek hű képét adják az ezidei tavaszi és nyári szezon szövetkülönlegeségeinek. A kiállított kelméket a Semler J. cég londoni üzletháza importálta s azok kitűnő minősége és mérsékelt ára bizonyos nyújt a cég 75 esztendőös multia visszatekintő üzleti szellemére. Állandó kiállításra kerülnek az óriási forgalom folytán felhalmozódott minden méretű maradékok a legalacsonyabb áron.

— **Saját készítésű illatszerek kaphatók Hatvan-utca 11.**

— **Helyesbítés.** Március 28-án és 29-én lapunkban megjelent egy hitadás, hogy Bethlen-utca 23. és Petőfi-tér 6. szám alatt 750 koronáért darabos meszt kapható. Technikai hiba folytán ezennél kimaradt három szó a hirdetés elejéről, amelyekkel a hirdetés a következőképpen hangzott: 100 kiló vétefnél darabos meszt 750 korona stb. Az előző hirdetésekben a szöveg így jelent meg.

— **Fotocikkek, fényképezőgépek,** gyári áron, részletre is Berzékly műtermében. Piac-utca 38.

— **Az ételmes szakácsné.** Kati a doktoréknál szolgált. A kézhöz kapott koszpénzről hetenként utólag számolt el. A doktoréknál feltűnt, hogy az utóbbi időben Kati sokkal kevesebb pénzt költ a fűszeresnél, mint azelőtt, szemeskávét pedig egyáltalán nem is vásárol, bár az általa főzött kávé sokkal jobb és szívesebb, mint volt. Kati tegnap elárulta asszonyának a nagy titkot. Megmondta, hogy ő most és ezután mindig is Szent István cikória-kávét vásárol, mert minden doboz sarkában egy jó főzetre való finom pórkölt szemes kávé található és azonkívül olyan szép megható történetek is vannak benne, mint amilyenek a Nagyságos pesti képes utólagjában.

— **Krisch Károly** cserépkályha rakóra Debrecen, Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal cserépkályhák átrakását és tisztítását is.

— **Bettlitták Hock János zombori előadását.** Zomborból jelentik: Hock Jánosnak, a Magyar Nemzeti Tanács volt elnökeinek választási körútján Zomborban is kellett volna program szerint egy előadást tartania. A zombori rendőrség tegnap közölte az előadás rendezőivel, hogy nem engedélyezi Hock János előadását. A rendőrség az indoklásában azt mondja, hogy külföldi állampolgárnak csak a belügyminiszter adhat engedélyt arra, hogy nyilvánosan szerepeljen és politikai kérdésekről beszéljen. Hock Jánosnak belügyminiszteri engedélyre csak egy újdéki, szabadkai, becskeréki és zentai előadásra szól. Zombort nem említi az engedély. Hock János ezért nem tarthatja meg tervezett zombori előadását. Barátainak kérésére azonban Belgrádba utazik, hogy megszerezze a belügyminiszteri engedélyt a zombori előadásához is. Mielőtt elhagyná Jugoszláviát, zágrábi útja előtt Zomborba jön és megtartja a hirdetett előadást.

— **Filóp Nővérek** női divattermében Péterfia 14. angol és francia tojlettek, valamint gyermekruhák a legizsesebb kivitelben készítenek. Tisztviselőknak árendésmény.

— **Szilács fürdő** szénásványos és vasas hévízű gyógyfürdő, ahol a legkedveltebb „Bristol-Táttra” szállókban szép szoba villanyvilágítással, étlapból választható elsőnagu étkezéssel csak 45 cs. kor. Bővebb felvilágosítást találnak t. olvasóink lapunk mai számában megjelent Szilács-fürdő hirdetésben.

— **Szepesy Ferenc** tánciskolájában az új táncanfolyam szerdán 15-én veszi kezdetét Simonffy-utca 1. c.

— **T. olvasóink szíves figyelmébe** ajánljuk a mai számunkban csatolt mellékletet, hogy sorsjegyeket a szerencse által kedvelt ifj. Komlós Testvérek Bankházánál Budapest VIII., Baross-utca 110. rendelhessék meg. Egy sorsjeggyel 3 milliárd korona nyerhető. Egész sorsjegy 120,000 K, fél 60,000 K, negyed 30,000 korona.

— **Cigarettaik Ön?** — Sodorjon Janina papírt!

— **Perzsaszőnyegek** legfinomabb kivitelben bármilyen méreben kaphatók, megrendelhetők Jablonszky-nál, József kir. herceg-u. 40.

— **Villamos ajándékok**, amerikai rádiók, Reklám-, takarékos és napfény-egők, elsőrendű szerelési anyagok és szerelések. Legjobb hatásfokú motorok, szolid kiszolgálás, előnyös fizetési feltételek, Fazekas, Plac-u. 43. Telefon 567.

— **Férfi divat szabóság**, elsőrendű munka, Szeptanov, Darabos-utca 44.

— **Nátha ellen** használjon Pentalin tablettákat. Ára 11.600.— K. Minden gyógyszerárban kapható.

— **TÜKRÖK**, kirakatok tükrözését, ajtóvédőveglapokat autók csiszoltüvegezését megrendelheti SIPKOVITS tükröző-üvegszító gyárában. Sziv utca 14/15. Telefon 356.

— **Új vasúti menetrend**, a legújabb változásokkal, Külföldi részletes csatlakozásokkal, Díjazásokkal. Az összes magyar postajáratokkal. Megjelent, március és április hóra érvényes. Kapható Hegedűs és Sándor r.-k. könyvkereskedésben a főposta mellett. Telefon 54.

— **Poloskát**, svábót, melytől kiirtani házilag csakis a Löhcher Cimexinnel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Főlerakat: Somogyi drogeriában.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

VASÁRNAP délután: *Süt a nap*, Este: *Krizantém*.
HÉTFŐ délután: *Marica grófnő*, Este: *Krizantém*.
KEDD: *Krizantém*, A) bérlet.
SZERDA: *Krizantém*, B) bérlet.

Hoór-Tempis Erzsébet és Ady, A magyar dalénekesnők sorában kiváltképpen a legismertebb művészetével Hoór-Tempis Erzsébet, akit ez év elején sikerült megismerni a városi zeneközpont tanszékére. Azóta egész tanítványi gárdát gyűjtött maga köré. Az országos névű művésznő ebben az évben nyilvánosan először a fővárosi irók április 19-iki irodalmi estélyén fog fellépni, a Bika kistermben, ahol Ady-dalokat fog előadni, köztük olyanokat, melyeket a szerző neki ajánlott. Az irodalmi estélyen Fáy Árpádné, a kiváló előadóművésznő Ady-verseket szaval, Krudý Gyula Adyról, Tersánszky Jenő, Kosztolányi Dezső, Térey Sándor stb. felolvassanak. Az érdekesnek ítélt irodalmi estély iránt nagy az érdeklődés. Jegyek a Bikában.

A színházi iroda közleményével:

Két jubiláris előadás lesz a színházban az ünnepek alatt. Vasárnap délután a legmagyarabb levegőű szindarab, a *Süt a nap*, hétfőn pedig az operettek gyöngye, a *Marica grófnő* — mindkettő délután ócska helyárazatok mellett — éri meg a 25-ik előadást.

Krizantém, Nádor Mihály, az Offenbach stb. operettek népszerű szerzőjének legújabb műve ünnepek mindkét estéjén gyönyörködte a közönséget. Oriási hatást érnek el Kovács Terus, Szilágyi Mária és Károlyi táncal.

A) bérletben kerül kedden színpadra *Krizantém* nagyszerű operett-ajándék.

Mozgósínházak:

Husvét vasárnapján:

Apollo: Az asszonybecsület (In flagranti) érdekes dráma 7 felv. Kisérő: Családi öröme, burleszk.

Hétfőn: Világattrakció: Lufiúzel a levegőben repülőgépeken, viziték 7 felvonásban. Kisérő: A 9-es számú szoba, burleszk.

Uránia: A világhírű amerikai egyesület működése filmen. Ku-Klux-Klan 6 fejezet, egy bűnös lélek történetéből. Burleszk: Zsebóra-Debóra.

Hétfőn: A világhírű Leányvár és A két balkezes pilóti, egy szerencsétlen flótás kalandjai.

Vigszínházban: Akit a gyönyör bűnbe sodort, remek dráma egy meztelvedt emberről. Kisérő: A pariz visz-számegy.

Jönnek: Dante pokla és a Tizparancsolat.

Meteorban Husvét napján „Rin-Tin-Tin” a világhírű alaskai rendőrkutyának főszereplésével! Hétfőn: Husvét másodnapján „A halhatatlan Romeo”. A titkok háza főszereplővel! Előadások mindkét napon 3., 5., 7., 9.

KÖZGAZDASÁG

Szilárd irányzat a részvényt piacon

Budapest, április 11. A részvényt piacon a mai magánforgalomban hirtelen megszilárdult az irányzat és ennek következtében megtörtént az üzleti héten szenvedett veszteség. Különösen az arbitrázspapírok iránt mutatott érdeklődést a spekuláció. Tájékoztató árfolyamok: Angol-Magyar 32,5. Magyar Hitel 405-408, Osztrák Hitel 142, Kereskedelmi Bank 1025-1035, Át. Takp. 118-120, Pesti Hazai 2560. Előb. bpesti gőz 150-152, Viktória 340-342. Salgó 515, Urikányi 1100. Athenaeum 76, Franklin 65, Pallas 170, Rigler 56, Újságüzem 3,5. Fegyver 585-600, Ganz-Danub. 2460-2485, Ganz Vill. 1180, Lipták 19,5-20, Rimamurányi 131-133. Hazai Fa 64, Ofa 465, Nasici 1950-2000. Nova 185. Cukor 2160, Georgia 275-277, Mezőhegyesi 115, Izzó 900-905, Phöbör 82, Részvénytör 352, Krausz Szécs 47, Goldberger 110, Szegedi Kender 406, Spódium 92, Klein-Szappan 3, Österm. 190, Gumi 290-295.

SPORT

Az ünnepi mérkőzések

Husvét első napján élvezetes mérkőzésben lesz része a sportkedvelők közönségnek. Az úgertőri pályán a fővárosi III. osztályú válogatott mérkőzik a DVSC-DMTK kombinált csapatával. A főmérkőzés előtt a két régi rivális debreceni csapat, a DTE és a DKASE mérkőzést rendeznek. A két csapat jelenlegi erőviszonyai szerint kétségtelennek látszik a fő formában levő DKASE győzelme, de a DTE-DKASE mérkőzésénél meglepetés soha sincs kizárva.

Husvét másodnapján a Diószegi-úti pályán mérkőzik a III. osztályú válogatott a DTE-DKASE kombinált csapatával. Előtte a II. csapatok válogatottja játszik II. éremért az ifjúsági válogatottakkal. A főmérkőzések délután 3 órakor kezdődnek mind a két nap.

A DTE, DVSC és DKASE ping-pong csapatai ünnepe másodnapján délelőtt 10-11 óráig és délután 3 óráig nyilvános mérkőzések tartanak a Royal-kávéház termében Debrecen ping-pong bajnokságáért.

A vidéki ünnepi mérkőzések. A KSE husvét első napján a Vasas ifjúsági kombinált csapatával mérkőzik ünnepe másodnapján pedig a KTE mérkőzik a Vasas csapatával. — A BUSE husvét első napján a VAC-ot látja vendégül. — Niregyháza a budapesti II. osztályú TTC játszik NyTVE és NYKISE csapatával.

A DTE reorganizációs munkája. A DTE vezetősége a szezon tapasztalataira okulva, csapatát teljesen fel akarja frissíteni. Elsőrendű trénerül állít a csapat mellé, és hír szerint a fővárosból több jómóru játékos kerül a csapathoz. A csapat átszervezésén kívül a társadalmi életben is megerősítésre törekszik a DTE. Tagjainak táborát mozgósítani fogja és arra törekszik, hogy memél intenzívebben vegyenek részt az egyesület életében.

Nyiregyháza új sportegylet alakult. A napokban megalakult Nyiregyháza az ötödik sportegylet. A Nyiregyházi Vasutasok Sport Egylete. Az új egyesületnek már is vannak jóképességű játékosai és előreláthatólag sikeresen

állítja meg majd a helyét. Az új egyesület megalakításán Kerekes Géza, a Nyiregyháza kerület debreceni sportember dolgozott sokat.

Nemzetközi hokimérkőzések. Genéből táviratozzák: A nemzetközi hokiversenyben tegnap Belgium 6:0 (1:0) eredménnyel győzött Magyarország felett, Franciaország pedig 1:0 (0:0) eredménnyel győzött Spanyolország ellen. Ma Svájc 1:0 arányban megverte Magyarországot. Földön szintén 1:0 volt.

NYILTTÉR

Házvezetőnőket, Házkisasszonyokat, Gyermekek szasszonyokat állandóan ajánl **A HÁZVEZETŐNŐK IRODÁJA** BUDAPEST, RÁKÓCZI UT 53.

E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a Szerk

Hír Szilácsfürdőről

Ezen szilácsfürdő és vasas hávíró gyógyfürdőnek legkedveltebb Bristol és Tatra szállói és éttermei üzemeltetése a nagy érdeklődésre való tekintettel legkésőbb a hó végéig ajánlja az idejére szóló jelentkezéseket. Szép szoba villanyvilágítással, állandóan választott elsőrangú étkezéssel együtt 46 es. K. fődényben 25 százalékkal drágább. Fővilágosítással és prospektussal szolgál.

Bristol-Tatra szállók üzemeltetése Szilács (Slovénka). Budapest: József-körút 9. szám, II. em. 5. sz. alatti iroda. Orvosi javallat dolgaiban ugyanott dr. Blenenszky fürdőorvos. Telefonszám: József 38-99.

Legelegánsabb tavasz és nyári divatlap ujdonságok:

- Perlekt Album
- Le Tailleur de Luxe
- Le Grande Tailleur
- Les Dezineres Creations de la Mode Juno
- Tailleur Artistique
- Le Ferme Chic
- Album Paris Tailleur
- Les chapeaux de la Femme Chic
- Costumes Manteaux
- Confection Juno
- L'Enfant Juno
- Paris Enfant
- Les Modes d'Été
- Saison Parisienne
- La Parisienne
- Wiener Kostume et Mantel
- Die Elegante Wienerin
- Wiener Moden Revue
- Album de Sport
- Revue Parisienne
- Wiener Modeschau
- Grosses Hutalbum
- Wiener Mode-Kunst
- Wiener Modeschan
- Paris Confection
- Elite
- La Parisienne
- Grande Revue des Modes
- L'Enfant Album de Modes
- La Mode Parisienne
- Grande Mode Parisienne
- Croquis Parisienne
- Percurser de la Mode
- Blusen Neuheiten
- Paris Chic
- New Ladies
- Paris Album
- Confection Moderne
- Smart
- Revue Parisienne
- Grande Revue
- Juno
- Astra
- Star
- Jupes et Blousen
- Excelsior
- Divat Szalon
- Die Dame
- Legújabb divat
- Die Wienerin
- Perlekt Kindermoden
- Bijou de la Mode
- Record
- Paris

stb. stb. stb. Kaphatók: **Hegedűs és Sándor rt.** könyvkereskedésben, a főposta mellett. Telefon 84 sz. Divatlap ujdonságok minden nap érkeznek!

PERMETEZÉSHEZ

legtekélyesebb és legolcsóbb a **Voréb István által Debrecen, Széppanós-u. 10. sz. alatt már 28 éve gyártott legújabb „Sugar” permeszab. „Sugar” permeszab. tozó.**

Árverési hirdetés.

Debreceni Autóforgalmi Rt. debreceni bel.cég javára átvételben késedelmes vevő terhére a Kt. 351. §-a értelmében egy darab Márta gyártmányú 35 lóerős teherautó mobil a hozzátartozó 3 tonnás peremkocsival 1. évi április hó 14-én d. e. 9 órakor Debrecenben, Déli sor 5. sz. a. telepen kir. közjegyző közbenjöttével elárvereztetik. Árverési feltételek fenti vállalat irodájában Debrecenben, Havan-u. 53. sz. a. az árverési szándékozók felkérésére állanak.

Megnyilt a Kondorosi csárda

a vámospórcsi köves ut. mellett. Kifűző és olasz italok és hideg ételek kaphatók. Kiránduló társaságoknak külön szoba áll rendelkezésre.

Árverési hirdetés.

Wolff Lipót Fia cég debreceni és új-léti szeszfőzdében termelt 9,0481 hektoliter abszolút egyszerű főzött 13%-os tőköllyaki szesz, kozma és seprómentes, kéredelmes vevő veszélyére és költségére a Kereskedelmi Törvény 352. és 347. §-ai értelmében 1925. évi április hó 20-án d. u. 3 órakor dr. Tóth Endre kir. közjegyző közbenjöttével és irodájában (Debrecenben, Ferenc József-ut. 7. sz. alatt) megtartandó nyilvános árverésen eladásra kerül. Kikiáltási ár literenként 78,000 korona, az ár azonban a kikiáltási áron alul is e fog adatni. Vételi illeték és forgalmi adó a vevőt terheli. Árverési szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt 7,000,000 korona bánatpénzt lefizetni. Vevő tartozik a vételárát az árverés befejeztével azonnal lefizetni és az árut 8 nap alatt Wolff Lipót Fiai cég szőlőtelepéről (Monostornályi-ut. Bellegelő 241. sz.) a III. táblázat alapján (súly szerint) átvenni és eszállítani. A neki árverés előtt megvett megtekinthető.

Dr. Sebestyén Lipót ügyvéd.

KOVÁCS LAJOS
ELEKTROTECHNIKAI MŰHELYE ÉS VILLAMOS FELSZERELÉSI VÁLLALATA
DEBRECEN, KOSSUTH-U. 29.
az udvarban. TELEFON 11-70.

MEGHÍVÓ

A Fehérvári és Kereskedelmi Rt. 1925. április hó 26-án d. e. 11 órakor Debrecenben, Szent Anna-u. 13. szám alatti központi irodájában tartja III. (1924. évi) rendes közgyűlést, melyre a t. részvényeseket meghívja

az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének valamint a zárószámok előterjesztése, az 1924. üzleti-évről a mérleg megállapítása, az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
2. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
3. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása.
4. Igazgatósági tagok választása.
5. Felügyelőbizottsági tagok választása.
6. Esetleges indítványok.

Megjegyzés. A közgyűlésen csak azon részvényesek gyakorolhatnak szavazati jogot, kik részvényüket a le nem járt szelvényekkel együtt legálább négy nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztárána letették. A zárószámok a hivatalos órák alatt a részvénytársaság irodájában megtekinthetők.

M. H. O. G. Sz.

Magyar Háziasszonyok Országos Gazdasági Szövetsége

Nagyságos Asszony!

Mindnyájunk ideálja, mindnyájunknak kedvenc itala a jó kávé. A saját maga készített kávé pedig ugyyszólván büszkesége a háziasszonynak. Ez élvezetet nyújt, felvidít és amellet sok családnak kedvenc itala. Nemcsak kedves kötelességet, hanem szükséges hazafias szolgálatot is véltünk teljesíteni, *amidőn egy tiszta szinmagyar gyárnak azzal sietünk segítségére, hogy Nagyságos Asszony figyelmét és jóindulatát e gyár legújabb gyártmányára, a*

SZENT ISTVÁN cikória kávépótlékkülönlegességre

felhívjuk. — E gyár vezetősége lehetővé tette Szövetségünknek a hatalmas és modern gépekkel berendezett gyártelep megtekintését.

Személyesen győződünk meg tehát a helyszínen arról, hogy a SZENT ISTVÁN CIKÓRIA KÁVÉPÓTLÉK-KÜLÖNLEGESSÉGET alaposan megtisztított egészséges katánggyökérből, az elképzelhető legnagyobb tisztasággal készítik.

Ugyancsak személyes tapasztalatok alapján egy próbafőzés alkalmából állíthatjuk továbbá azt is, hogy ez az új cikória kávépótlékkülönlegesség a főzött kávénak gyönyörű színt és kellemes zamatot ad és mert vásárlási ára a fűszerboltokban semmivel sem lesz drágább más gyártmányoknál, alapjában véve minden háziasszony részére olcsóbb, mert a gyár vezetősége kedves meglepetésül minden egyes doboz sarkába, arányosan elosztva, finom, pörkölt szemes babkávét tesz, úgy hogy 1 kg. cikóriakávéra kb. 8000— korona értékű szemes kávé esik.

Mint hogy a valódi SZENT ISTVÁN CIKÓRIA KÁVÉPÓTLÉK minden fűszerüzletben kapható, arra kérjük, próbálja ki Nagyságos asszony egy próbavásárlással annak minőségét és mint hogy a minőséggel kétségtelenül meg lesz elégedve, további vásárlásaival támogassa e magyar gyárat, mely annyi sok családos magyar embernek adja meg a mindennapi kenyerét.

Hazafias üdvözlettel

Magyar Háziasszonyok Országos Gazdasági Szövetsége

Minden doboz sarkában, pörkölt szemeskávé van!

(Kilogrammonként kb. 8000 korona értékű)

Esőköpeny 295,000
Ping-pong készlet 28,000
Angol tennisz-rakett 250,000

KERTÉSZ II.

Budapest, Andrássy-ut 36.
(E lapra hivatkozók) Vidéki rendelések bérmentve expressz utánváltóval küldetnek.

Bőr kárpitosnál
raktáron elsőrendű kivitelben **hencserek, diványok, matracok és Schöberli-ágyak** jutányos árban
MAGOS-UTCA 19.

Uj lakatosműhely!
Kész tűzhelyek és mindenféle javítást vállal **Huszár lakatos**
Szent Anna-utca 62.

M. NAGY MIHÁLY
kalaposmester
Női és férfi kalapok
nagy raktára
Debrecen, Csapó-u. 17.,
(Szinházi átjáró.)
Alakítások pontosan eszközöltetnek
TELEFON 10-38.
Uj női szálmakalap 60000 K-tól.

Gazdálkodók figyelmébe!
Itató vasvályu bármilyen nagyságban kapható **Huszár lakatosnál**,
Szent Anna-utca 62.

RAKOVITS és NYIRI
műbutor- és épület-asztalos műhelye
Szent Anna-utca 35.
BÜTOROK állandóan
raktáron.

Mindenféle **bádogos** munkát
szakszerűen és olcsón vállal
BOTH ISTVÁN bádogos
(Füredkád kapható.) **Teleky-utca 83.**

900-as Hoffer-cséplő!
Autók és motor-biciklik
részletfizetésre is eladó.
Pataky József autó, motor, gépjávitó
üzeme, Erzsébet-u. 22. Telefon 13-42.

Uradalmi tisztán kezelt
tej, turó, tejföl és vaj egész
napon át kapható az udvarban
Csapó-u. 8., Lévainál.

Kovács és Erdélyi
épület és műbutor asztalosok
Bethlen-utca 13.
Bolt- és malomszerelést vállalunk.

Nagy István lakatosnál
Széchenyi-utca 6.
kész porcellánal krakott, valamint egy- és kétsütős
tűzhelyek legolcsóbban
készen kaphatók.

Cementlapok
Kutgyűrűk, Betonvályuk
legolcsóbban kaphatók
Lukács Vilmos és Testvére
Debrecen, Hatvan-utca 7.
Telefon: 308.

Kardos László Debrecen, Kossuth-u. 9.

Menyasszonyi kelengyék,
Mindennemű vásznak,
Női, férfi és gyermekfehérneműek,
Paplanok, matracok, pokrócok

Alapítva 1831-ben
M megbízható
jó minőségű áru
határozott áron

A LEGJUTÁNYOSABB.

Molnárt csak az udvarban keresse

az Egyháztér 4. szám alatt,
hol trógép-, varrogép-, gramofon-, gyermekkoesi,
kerékpár javítást vállal szakszerűen, olcsón.
Mindenféle alkatrészek raktáron.

Telefon: 13-33. **MOLNÁR OSZKÁR** műszerész.

ÉVA VIZET
SZÉNSAVAS
IGYUNK!

Megrendelhető: **MÁRKUS JENŐ**, HATVAN-U. 22.
TELEFON: 14. Házhoz szállítom.

FEST LENGYEL TISZTÍT

mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban
Csapó-utca 28. és 95.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Jancsó Kálmán és társai asztalos-áru gyárból **Marozsán János** és **Nyiri József** asztalosmester urak kiléptek és ezentúl ezen üzemet kibővítve **Bárcki-u. 3. szám alatt** továbbra saját nevem alatt folytatom. Minden e szakmába vágó munkákat a legjobb kivitelben és jutányos árban vállalom.

Tisztelettel

JANCSÓ KÁLMÁN

asztalosmester, Bárcki-u. 3. sz.

**ÁLTALÁNOS
FORGALMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
DEBRECZEN**

FERENCZ JÓZSEF-UT

32

Érdekközösségben a Magyar Általános Hitelbankkal.

Alap- és tartaléktőke:

kétmilliárd korona

BANK- ÉS VÁLTÓÜZLET.

ÁRUOSZTÁLY.

FINANZIROZÁSOK.

harisnyák
elszakithatatlanok.
Mindenütt kapható.

Zsoldos magántanfolyam

Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon J. 124-47. Az ország legrégibb és legismertebb előkészítő intézete.

A legjobb sikerrel készít elő
középiskolai magánvizsgákra,
érettségire vidékieket is
Részletfizetési kedvezmény.
Teljes anyagi felelősség.

Paplanvarrodámban

készülnek a legmodernebb paplanok.
Villanyerővel frissítve és tisztítva.
DEBRECZENI, Kossuth-u. 11.

Olcsó husvétli árak

NEUMANN JÓZSEF

ERKŐ cipőáruházában
Piac-utca 75.

Megérkeztek és

friss töltésben
ismét kaphatók:
ROHITSCHI STYRIA, DONATHI
a híres **VITA** víz és a
MATTONI GIESSHÜBLER
továbbá az összes bel- és külföldi ásványvizek.
Megrendelhetők a lerakatnál:
TÓRÓK JÓZSEF R.-T. ÁSVÁNYVIZ-OSZTÁLY,
Budapest, Király-u. 12. Telefon 134-77.

KUN JÓZSEF késműves-
műköszőrüs
Széchenyi utca 1.
Javitások jutányos áron.

Angol és francia munkák leg-
szébben s legelőnyösebb árban
készülnek

Csendes és Emmy

női divatszalonjában
Piac-u. 38., Főposta mellett

PRIMA

Porosz kőszén
Darabos koks
Porosz kovácsszén
Száraz tűzifa
Fedéllemez, Oltott mész

szonnali szállításra napi árban
beszerezhető

BARTHA fa- és szén-
telepén
Ispotály-utca 3/b. Telefon 786.

Első debreceni

Olajmalom és daráló
Károly Ferencz József-ut 30.
Vámért darálunk és olajat
csinálunk.

Olajmagvakat veszünk
nagyban és kicsinyben.
Napraforgóolaj és repceolaj
nagyban és kicsinyben kapható.

SOMOSSY LÁSZLÓ

Debrecen Kistemplom-bazár.
Hajdumegye szállítója.
Menyasszonyi kelengye,
női és férfi fehérneműek,
vászon asztalneműek,
paplanok, — matracok,
selyem kelmék,
női és férfi ruhaszövetek,
karton, — zepír, — grenadin,
ágy- és hentesreterítők
óriási raktára!

**AUTÓ-, MOTOR-, KERÉKPÁR-
ALKATRÉSZEK, FELSZERELÉSEK
MICHELIN PNEUMATIK**

**Automobil és Pneumatik R. T.
BUDAPEST, VI., JÓKAI-TÉR 5.**

**DEBRECENI PÉNZVÁLTÓBANK
ÉS ZÁLOGKÖLCSÖN R.-T.**

Hunyadi-utca 14. Telefon 724.
Alapítástörténet: 1878.
Alap- és tartaléktőke: K 200.000.000.—
Foglalkozik a bank- és zálogüzlet
minden ágával.

Villanymotort, Dinamót,
elad, cserél, javít, újra
tekeresél, szakszerűen,
legjobb anyagból
Földvári, Debr. I.
Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55.
Telefon 168.

Végh Dezső

SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLO
Elvállal: portálék, üzemberendezé-
sek festését, szobafestést, épület-
és bútorfestést, mindenféle fa-
utánszatot természetesen.
OLCSÓ ÁRAK!
Szakszerű és lelkismeretes kivitel.
Lakás: Csemete-utca 21.
Műhely: Ótmalom-utca 9.

Tavaszi modelkalapok

érkeztek a
Lauer és Fülöp
kalapszalonna Rakóczi-utca 9.
Ugyanott alakítások jutányosan, leg-
újabb modellek után.

PERMETEZŐ

**JAVÍTÁSOK
HOLCZMANN**
rézművesnél
**DEBRECEN,
Kossuth-utca 11.**

E heti könyvujdságok:

Doyle—A. Conan: A tilfordi
hid kakasa 95,600.—
Schmidt Jenő: Ázsia vilá-
gossága (Buddha élete,
fana és egyháza) 66,150.—
Dosztöjevskij: Netaeska
Nezvanova 36,750.—
Földi Mihály: Az élet tolványa 51,500.—
Legény Elemér: Atom és
valóság (Rákosi Jenő elő-
szavával) 20,000.—
Casanova Emlékiratai (olcsó
kiadás) 88,300.—
Új vasúti menetrend (külföldi
csatlakozással) 42,000.—
Vajuta és ártáblázat (új
kiadás) 48,000.—

Kaphatók:

Hegedűs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében
a főposta mellett. Telefon 54.
Könyvujdságok mindennap érkeznek.

Trencsénteplic

csodás eikerral gyógyít
csuzt, kösvényt, ischiast.
Ideális tavaszi kurák. Egy napi posztó (lakás, étkezés) 40, 55 és 70 Ké.
33% utazási kedvezmény. Prospektus és felvilágosítások:
Füredigazgatóság Trencsianske-Teplíce.
Lafayette áruház, Budapest, V., Lipót-körút 21.
Diamant Pál, Budapest, VI., Eötvös-u. 34. II. 14.

Sérvkötők, Schön Sándor

h a s k ö t ö k, gummi-haris-keztü-, kötszer- és orvosi-
nyák, mindennemű köt-
szerek nagy választékban műszertárában De b r e c e n,
Piac-u. 14. (Csapó-u. sarok.)

Magyar Általános Hitelbank

debreczeni fiókja Piac-
utca 45.sz.saját házában

Fiókok és affiliált intézetek a nagyobb
városokban. Foglalkozik: a banküzlet
minden ágával, elfogad betéte-
ket. Folyószámlai hitelek, finanszírozá-
sok, értékpapírüzlet. Vásárol és elad:
mindennemű külföldi pénzeket.
A Devizaközpont tagja.

Áruosztálya foglalkozik mezőgaz-
dasági termények vételével.

Az intézet saját tőkéje:
52 milliárd korona.

Telefon: 370, 1454, 427, 332.

Alapítástörténet 1867.

**Debrecen sz. kir. város
világítási vállalata.**

Gyártelepünkön kapható:

Békebeli minőségű gázkocsz q-ként . . . 90,000.— K
waggonteleknél . . . 85,000.— K
Kátrány, kicsinyben különként . . . 2,000.— K
hordóvételnél különként . . . 1,500.— K
Házhozfuvarozás mázsánként 5,000.— K és a forgalmi adó

**A kocsztüzelés tiszta, szagtalan,
füst- és korommentes, sokkal ki-
adósabb, sokkal olcsóbb, mint akár
a szén-, akár a falfűtés!**

Városi üzletünkben olcsó gáz- és villamos berendezések, javi-
tások, csillárok, lámpák kaphatók. — Költségvetés dij-
talan, megtekintésnél vétel nem kötelező.

— Telefon: gyári iroda 74, városi üzlet 90 vagy 8-53. —

Hamis fogakat,

tört aranyat, ezüstöt
legmagasabb árban veszek.
BRAUN, Piac-utca 31.

SZABÓ JÁNOS

uriszabóságába, Püspöki-palota,
megérkeztek a tavaszi finom szövetek.
1 zakó öltöny, tiszta gyapju szövetből
már 1.750,000 koronától, — finom
kamgarn szövetből már 1.850,000
koronától készít méret után a legújabb
divat szerint.

Bécsi utamból hazatérve, kérem

modelljeim

megtekintését.

KOHN HELEN kalapszalonna
Piac-utca 79.

Króh Vilmos

Debrecen,
Dégenfeld-tér 10. sz.

**Olcsó versenycikkeknek
ÁRJEGYZÉKE**

Amerikai ruhaselyem
minden színben . . . mtr 75,000 K
100 cm. széles valódi
Japán selyem, 50
szinben . . . 88,000 K
Nyers selyem divat
szinben ruhákra . . . 75,000 K
Creme de chine, nehéz
minőség, minden
szinben . . . 150,000 K
120 cm. széles gabar-
din, női ruhaszövet . . . 35,000 K
100 cm. széles schottis
ruhaszövetek, szép
divatszínben . . . 35,000 K
120 cm. széles tiszta
gyapju ruhaszövet . . . 70,000 K
120 cm. széles tiszta
gyapju colin szövet
minden szín . . . 145,000 K
140 cm. széles angol
kockás vagy sima
kelme . . . 130,000 K
120 cm. széles eredeti
francia sponge, a
legdivatosabb minták . . . 85,000 K
A békeidők legkere-
settebb anyaga a
szerb vászon, divat
minták . . . 19,500 K
Angol ing-zsíretek . . . 22,000 K
Eredeti francia liberty,
sima szin . . . 30,000 K
**Karton, Voile,
Kétfestő, Ka-
navász, Angline**
sok ezer mtr
átlagárban . . . 18,900 K
Francia batist
schifon . . . 14,500 K
120 cm. széles francia
grenadin, minden
divatszínben . . . 39,000 K
Kétszemélyes paplan,
fehér vattával, drbjá 330,000 K
Egy pár női harisnya már 10,000 K-től

Magyarul az első regény a
mágiáról.

Most jelent meg!

**Franz Spunda:
A halottbűvölő**

424 oldalas vaskos könyv ára:
K 58,800.—

(Könyv a lélek és a test titok-
zatos erőiről, életéről, haláláról
s a mindkettőn győzedelmes-
kedő szerelemről.)

Kapható:

Hegedűs és Sándor r.t.
könyvkereskedésében, a főposta mellett.
Telefon 54.

Legújabb
finom tavaszi szöveteimből
meglepő előnyös árban vállalatok.
KUN JÓZSEF
uridivat-terme, Széchenyi-u. 1.

Harisnyák minden minőségben és
színből legolcsóbban özv. **Binéth**
Vilmosné cégnél kaphatók Hatvan-
utca 1., az udvarban.

**Egyetlen
próba**

és meg fog győződni, hogy
a Jászkarajenői

MIRA természetes
keserűvíz

Ize jó,
hatása enyhe,
biztos
és fájdalommentes.

Főraktár:

KONTSEK GÉZA cégnél
DEBRECEN.

Kapható mindenütt!

Mindenkinél olcsóbban!
Hálók, ebédők, mindenféle
fa- és vasbutorok
Fenyvesi butoráruháza
Kistemplomnál.

Kalapszalonomat
magnagyobbítva,
Bécsi modellekben
nagy választék, bémulatos olcsó árak!
Schimmer Mórné
Plac-utca 2.

Szűrek uriszabóhoz
divatos angol szövetek érkeztek
Szent Anna-u. 1. Telefon 509.

VÁSZON
legolcsóbban
SCHÖN ARTHURNÁL
Csapó-u. 4. sz.

Kisiparosok Géplakatos
Iparvállalata Késes-u. 85.
Tulajdonosok: Sajtos és Kaufmann

VÁLLAL: esztergályos, gép-
lakatos munkát, gépek javi-
tását, magánjáró átalakítását.
Malomalkarészek, transmiszió-
tengelyek, gyűrűs kenésű
dobcsapágyak, szíjkerekek
állandóan raktáron.
Telefon: 367.

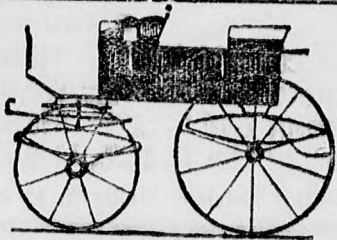
Malomberendezés
30 lóerős félstabil gőzgéppel,
3 malomkőjáráttal, henger-
szék nemzeti tisztítóval, olaj-
malom berendezéssel egy-
ben vagy részletben **eladó**
Vitáriusnál, Debreczen,
Plac-utca 16.

KÉPEK IZLÉSES KERETEZÉSE!

Szakszerűen, pontosan és legjutányosabb árban készíti

BLATTNER GYULÁ

az ország egyik legrégebbi épület-üveges, képkerekező, üveg- és
porcellán üzlete Royal-szállodával szemben, mely fennáll 1801. év óta.
Ovál-, kör-, brüsszeli blondel keretek állandóan nagy raktára.
Az üzlet a déli órák alatt állandóan nyitva van!

ALAPITTA FOTT 1878.

Gazdasági kocsik,
Luxus hintók,
Javitások.

RIESZ HENRIK

kocsigyár, Debrecen.

Bor

Saját termésű
Kecskeméti,
Vámspércsi

igen olcsó árakban kapható:

Márkus Jenő bor- és sörkereskedése

Hatvan-utca 22. — Telefon: 14.

MAGYAR LESZÁMITOLÓ ÉS PÉNZVÁLTÓ BANK

DEBRECZENI FIÓKJA

PIAC-UTCA 26-28. VÁROSI BÉRPALOTA

Alaptőke és tartalékok 15 milliárd korona. Alakult 1869-ben.

BANKOSZTÁLYA:

Telefon 35. Telefon 9-41.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó- és csekk-
számlára, pénztárjegyekre a legelőnyösebb kamatozás mellett.
Átutalásokat eszközöl az összes külföldi piacokra. Devizákat és
valutákat vesz és elad a legelőnyösebb napi áron. Elfogad min-
dennemű tőzsdei megbízást értékpapírok vételére és eladására.

ÁRUOSZTÁLYA:

Plac-utca 26. sz. Városi bérpalota.

Telefon: 11-66., 11-67. és 11-68. sz.

Foglalkozik mindegyik mezőgazdasági terméknek nagyban
való vételével a legmagasabb napi áron.

Mindenféle újdonságok legolcsóbb napi áron beszerezhetők

SZABÓ ÉS ZENGEVALD

rőfös- és rövidáru üzletében Szent Anna-u. 3.

Costüm és divatos női és férfi szövetek,
továbbá harisnyák, keztük nagy választékban.

Gummikabát

legjobb minőségű és legolcsóbb árban kizárólag a

LINOLEUM ÁRUHÁZBAN

szerezhető be.

Elsőrendű minőség K 370,000.—

Double (2 sima szövet között

gumirozva) K 550,000.—

Angol szövet felsővel K 580,000.—-tól

minden árban

HAAS LIPÓT

Ferenc József-ut 58., Megyeháza mellett.

Telefon 9-63.

FISCHER IMRE

TEXTILTECHNIKAI VÁLLALATA
Győr, Király-utca 7. sz.
Telefonhívó 239.

Raktáron tart eredeti műhi-
hausenai Glaes & Flentje-
féle kötőgépeket és orsózó-
gépeket,

továbbá szállít

**Bolyhozó- és
Raschel-gépeket.**

Mindennemű szövő-, fonó- és elő-
készítési kellékek ab győri raktár
kaphatók.

Újdonság! Újdonság!

Női ridikülök és
férfi pénztárcák

érkeztek a olcsón kaphatók a

KÖZPONTI illatszertárban
Plac-utca 71.

Ugyanott HUSVÉTI ILLATSZEREK és
SZAPPANOK nagy választékban.

POLOSKÁT

svábbogarat, tücsköt,
hangyát 24 óran belül
mindenképp kiirtja a szabad-
szobát feregirtóval! Olcsó árban kapható

STERN festékkészletében

PIAC-UTCA 10., Bikkával szemben.

Garantált minőségű patkány- és
egérintőből állandóan nagy raktár.

ROBOZ

kalapszalomba
párisi modellek

érkeztek

Szent Anna-u. 5.

Fournér

épület- és butorvasalások

Bészler Lajosnál

Széchenyi-u. 2.

Ajtók, ki- és befelől nyíló és
nutos ablakok

különböző méretekben, jutányos árban
állandóan raktáron tart

JANCSÓ KÁLMÁN

asztalosáru-gyár, Bárczi-u. 3.

Vízvezeték munkálatokat

készít szakemberrel

Gyenes, Arany János-u. 27.

Telefon 937.

Építetők figyelmebe!

Elsőrendű hazai **hődfarku**

cserép, házhoz is szállítva

legjutányosabb árban és bár-
milyen mennyiségben kapható

WEINBERGER

fakereskedő, tégla- és cserépgyárosnál

DERESKE.

„ELEKTRA“

világossági és erőátviteli vállalat

Debreczen, Hatvan-utca 2.

Telefon 896.

Vállalja önálló áramfejlesztő telepek
építését, tervezését, kastélyok,
gyárak, lakások villamos világítási,
csengő és telefon berendezését,
valamint az e szakmába tartozó
javításokat a legjutányosabb árak
mellett. Elsőrendű szakmunkások.
Költegvetés díjtalan.

FOG-műterem Buda-
pestről. Huzás
2, tőmés 3,
műfog 4 kor-tól, koronák
arany 20, Randolph 8 kor-tól
feljebb. **VÁRY JÁNOS**
fogműterem, Darabos-u. 18.
(Kollégium mellett.)

Hölgyeim!
Kalapjukat 5 nap alatt
alakítja a „TURUL”,
Piac 32.

Hirdetmény.

A debreceni református egyház f. évi április hó 28-án (kedden) d. e. 9 órakor az egyház tanácsstermében (Kálvin-tér 17. sz.) nyilvános szóbeli árverésen hasznóbérbe adja a következő birtokokat:

1. Mipepéresi útfélen fekvő Bellegelő útföld mintegy 269 kat. hold tanyásbirtok.

2. A maesi vasúti állomással szemben mintegy 154 kat. hold tanyásbirtok.

3. A Vedres-dűlőben az iskola mellett mintegy 41 kat. hold tanyásbirtok.

4. Gál-dűlőben mintegy 13 kat. hold tanyásbirtok.

5. Szoboszlói kövesut mellett, a szoboszlói dűlőben, mintegy 12 kat. hold tanyásföld.

6. A Tégláskertben a Böhm-féle 1374 négyszögöl lucernás.

Az árverési feltételek az egyházi irodában Báthori Kálmán gazdasági gondnoknál és dr. Szabó Ferenc egyházi ügyvédnél, József kir. herceg-utca 35. sz. alatt a délelőtti órákban megtekinthetők.

Árvereltető küldöttség.

Husvételi
locsolós parfümök
és kölnivizek
prima minőségben, minden illatban,
Francia illatszerek
és piperecikkek
nagy választékban,
Manicür-, fésű- és
parfümkazetták stb.
legolcsóbban szerezhetők be a
Korzó Drogueriában
Piac utca 42

Legnagyobb kincs az egészség

Csusz, reuma, közevényes bántalmak, mindenféle hűlésből származó betegségek és nőbajok ellen a

Konyári Sóstó-fürdő

természetes szikós vize biztosan gyógyít.
A fürdő május 2-án nyílik!
Jó, olcsó konyha. — Külön kóser vendéglő. — Arany erdő, portmentes, tiszta levegő. — Telepen vasúti állomás és posta. — **2 ágyas szoba 20,000 K. 1 fürdő 10,000 K.**

Zománcedények, Tészta-formák

Bézsler és Dávid vaskereskedésében
Piac-utca 7.
a Kossuth-szobor mellett.

Máthéi János

vizvezeték, csatornázás és
fürdőberendezési vállalata
Csapó-u. 24. Telefon 321.

NAGY TAVASZI VÁSÁRI!

Molnár Gyula

nődivatáruházában, Budapest, VII., Rákóczi-ut 22.

Tavaszi újdonságaim: a legújabb covercoat, burburry és ripsz szövetekből készült köpenyek, kosztümök, ruhák és aljak, valamint jumperek árban, fazonban, minőségben és kiállításban utolérhetetlenek!

A legkényesebb igényű hölgy is megtalálja áruházamban mindazon ruházati cikkeket, amire szüksége van: **a legújabbat, a legjobb legolcsóbban!**

E heti reklámcikkeim:

Covercoat kabát legújabb fazon	740,000	Kosztüm angol divatszövetből tiszta gyapjú gabardin, minden színben	1.100,000
Covercoat kabát tiszta gyapjú bélyeg 115 hosszú	990,000	Kosztüm tiszta gyapjú, kockás szövetből	1.100,000
Burburrry kabát tiszta gyapjú, 115 hosszú	990,000	Divatos bubiruha tiszta gyapjú, kockás szövetből	495,000
Burburrry kabát tiszta gyapjú, 120-125 hosszú	1.100,000	Szövetruha tiszta gyapjú gabardin vagy ripsz	595,000

Aki a hirdetésre hivatkozik, az árából külön 5% engedményben részesül.

Alföldi
Takarékpénztár
Debrecenben
Piac-u. 16. sz.
Alapítva 1871. évben.

Szobafestést,

tapétázást, épület- és butormázolást a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelben mérsékelt árak mellett vállal

Schuller Sámuel

Debrecen, Simonffy-u. 25. :: Telefon 806.
Modern TAPÉTÁK állandó raktáron nagy választékban kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debrecen, Debreceni Független Újság, Egyetértés, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-u. 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 800 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

POSTA

KÉT diákkeány szórakozás céljából megismerkedne feltétlen intelligens fiúkkal. Leveleket „Két diák” jelígre a Debrecen kiadóháza. 2481

KÖZÉPKORBAN levő izr. férfi (esetleg özvegy) jó forgalmu üzletbe be-nősülhet. Névvél ellátott levelet Független Újság kiadóhivatalába „Biztos jövő” jelígre. 2520

JOBBI iparos, 35 éves, házasság céljából megismerkedne hozzáillő hajadonnal vagy özvegyvel. Leveleket „Boldogság” jelígre az Egyetértés-hez kérek. 2592

URAIM és Hölgyeim! 42 éves műszaki ember vagyok, havi 7.000.000 K fizetésem van, szeretnék egy olyan vagyonos leánnyal vagy özvegyvel nőülési szándékból megismerkedni, ki üzletvitásban elősegítene. Közvetítőket díjazok. „Üzlet-ember” jelígre az Egyetértéshez. 2597

SZÓKE, karesu, szép leány ismeretséget keresem, akit anyagiilag segíthetnék, a választ az Egyetértés kiadóhivatalába „Szóke” jelígre. 2607

URAK! HÖLGYEK! Ha jól akarnak nőülni vagy férjhez menni, forduljanak Daróczy-néhez, házasságot sikerrel közvetít Debrecen. Arany János 15. 2586

VÉTEL

HASZNÁLT könyveket, egész könyvtárakat állandóan vásárol Hartmann könyvkereskedése Fűvészkert-u. 14. 209

ONDÓDON 40 hold földet megvételre keresek. Simonffy-ut. 4. földszint. 2547

VENNEK jókarban levő rövid kereszt-hudos zongorát. Cím: Hajdúföld kiadóban leadni. 2572

ELADAS

TÜZIFA vagonjeteiben és aprítva legolcsóbban beszerezhetők Erdélyi Tűzfahozatal. Fürdő-utca 2. Telefon 10-93. 2084

MÁRVÁNYMOZAIK, cemetlapok, betonárak, sarkóvok, mindenféle építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Műgyárnál. Fürdő-utca 2. Telefon 10-93. 2085

ELADÓ minden elfogadható árban a Percses-utca 7. és Maróthy György-utca 18. számú ház, négyszobás be-költözhető lakással. 2232

ARANYSÁRGA idei mazsola kilója 62 ezer korona, gyönyörű dióból 58.000, boszniai szilva 22.000, válogatott mandula 80.000 K Kertész-nél, Piac-utca 10. sz. 2429

A cipőkrémek királya.

Kapható mindenütt.

Tisztviselőknek

kényelmes fizetési feltételek mellett
100 drb gyermekágyból

már csak korlátolt mennyiség áll gyári árban rendelkezésre

Sesztina Lajos cégnél Debrecen, Piac-u. 23. Telefon 6.

Megtekinthetők és kiválaszthatók a **Debreceni Vasbutor-gyár Részvénytársaság** telepén is Ispóty-u. 5. Telefon 646.

Ruhafestésben, tisztításban és mosásban

utólérhetetlen

Biró Arany Bika, mozi-bejárat.
Ertékesebb ruhákat felelősséggel vállal.

Bőrkeztük

minden szín és kivitelben
SCHÖN SÁNDOR koztyó-, kőtser- és orvosi műszertárban
DEBRECEN, PIAC-UTCA 14. Csapó-utca sarok.

Tavaszi felöltők és öltönyök

óriási választékban kaphatók
GRÜNFELD ADOLF ÉS TÁRSA
férfi ruha áruházában, Kistemplom mellett.

NAGYBÁNYAI friss dióbél, vízszel-
adásra is, olcsón kapható bármely
mennyiségben: Fűvészker-t. u. 8.
szám alatt. Telefon 12-06. 2386

BELLEGLŐ Acsádi-uton 10 hold
föld eladó. Hunyadi-u. 15. 2446

KRISTÁLY viz mindenütt kapható.
házhöz szállítva. Megrendelhető Hat-
van-utca 39. 2452

BOR, saját termelésű, zamatos házi-
bor csak ütemekre 14.000. Literen-
ként kapható mindennap. Poroszlav-
ut 53. 2455

ELADÓ szőlőskert, egy katasztrális
hold, kettőszobás és mellékhelyisé-
ges és egy szoba, konyha, istálló
épületekkel Ujvárosi-utca 14. szám,
150 millióért. Érkezhetni szerdán
dél előtt a tulajdonosnál, dr. Balázs
Plac 89. 2490

Mindenféle BUTOROKAT
Simonffy-u. 2/c. alatt
Hausner cégnél legolcsób-
ban szeresheti be.

ELADÓ város közepén, Magos-utca
14. lakályos, tiszta családi ház, öt
elfoglalható szobával, kert, pince,
sertés-, baromfi udvar, gyümölcsfák,
villany, jóvízű kut, pormentes uri
utca. Ára 200 millió, javítani való
nincs. 2502

HASZNÁLT, jókarban lévő nvergek
eladók. Nagy János és Fia szilgyvár-
tók, Széchenyi-utca J. 2504

ÉPÜLETFA, palló, deszka, kb. egy
vagon, olcsón eladó. Rákóczi-u. 4. I.
2505

A LEGOLCSÓBB cipőforrás Király-u.
5. szám alatt. Női félcipők, egy
spanlis 200.000 koronától. Szandálak
a legjobb gyártmányu, 66.000 koroná-
tól. Gyermekecipők 80.000 koroná-
tól és mindenféle cipők kaphatók.
2507

Hálószoba (fényszoba) dupla
ágygal csonszinten illeszköve és
csiszolva eladó
**WEISZ FERENC asztalos-
műhelyében, Föld-u. 4.**
Bejárat közvetlen a Margit-fürdő
után

FODRÁSZÜZLET eladó vagy társu-
lok. Cim a kiadóban. 2200

EGY teljesen új 35-ös szürke női an-
tilop cipő, nagyon szép, intányosan
eladó. Ajtó-u. 37. 2367

POLGÁRI ház! Nagytelkű! Azonnal
beköltözhető. Árpád-téri megálló-
hoz három percnyire, most olcsón
megkapható. Érkezhetni: Belgrá-
dínál, Csapó-u. 101. 2415

RÉSZLETFIZETÉSRE hitelképes
egyének havi és heti fizetésre vásá-
rolhatnak Friedmann Ignác és Fiai
cégnél, Plac 65., Szent Anna-utcával
szemben. 2433

GAZDASÁGI kisvasuti kocsi, teljesen
új, 7 darab eladó. Érkezhetni Al-
földi Takarékpénztár-vállalatnál. 2464

FÜSZERÜZLET forgalmas, korlátolt
italméréssel, 2 szobás lakással el-
adó. Biztos megélhetés. Cim a ki-
adóban. 2465

HUSVÉTRA szegítő 4000 korona, élő-
nyulás virágkosár 60.000 koronától
élő-csirkés 35.000 koronától Pacelt-
nél. 2488

ELADÓ 3 hold fajszőlő a vágóhid kö-
zelében. Érkezhetni Haló-u. 24.
Ugyanott literenkénti borkimérés.
2500

Békebelli minőségben lamát
kapható a biztos hatású
„Fáy” arckrém és szappan
Egy tőpely ára 10000 K. 1 darab szappan
12.000 korona. Kapható a készítő
Grósz Nagy Ferenc
„Arany egyszaru” gyógyszerárúhá-
zban DEBRECZEN (színház mellett).
Ugyanott mindenféle piperecikkek,
szappanok, arckrémek, pouderek,
hajolajok, fogkrémek, illatszerek
kímélve legolcsóbb árukban be-
szereshetők.

EGY szép nagy fürdőkád eladó. Szé-
chenyi-u. 6. sz. Keresztéület. 2617

HÁROMSZOBÁS modern utcai lakás
elsősorú butorral komplett beren-
dezve, háztartásvezetéshez urimód
felszerelve, eladó. Budapest, Do-
hány-u. 75., III. 35., lifttel szemben.
2510

TEJ, naponta friss, téli nvári állandó
hordásra kapható 2-3 literes tété-
lekben. Engel, Werbőczy-utca 3.
szám. 2514

KTIÜNÖ régi hegedű és egy jó 16-os
vadászfezgyver eladó. Cim a kiadó-
ban. 2511

ELADÓ gyökeres csemege- és bor-
szőlővessző, Varga-kert, Legányi 35.
2517

Az Idény szencázlója
CORYLIA Kölni víz
vetekeznek a legfinomabb francia árukkal
a dr. Rex chemiai gyár
legújabb kreációja! Kímélve kapható:
egyedül a dr. Rex drogeriában
Plac-utca, városháza épületében.
Husvétii különlegességek!!

WINKLER megrendelt időben intányos
árban szállít prima tüzfűt. Fel-
lep: Margitfürdővel szemben. 2582

VIDÉKEN lakó olcsón eladná Oláh
Károly-utca 10. sz. alatti lakását.
Lakásban van 6 szoba, 3 konyha, 3
élekmama. Van kertje, melléképü-
letei, kut. Vasutasoknak, csendet
kedvelőknek kiválóan alkalmas. Ér-
tekezhetni Szent Anna-utca 49. alatt,
udvarban. 2583

MIKEPÉRCSEN 600 négyszögöl jó
bortermő szőlő sürgősen eladó. Je-
lentkezni lehet Mikepércsen 275.
szám alatt. 2585

HASZNÁLT hálószobabutor olcsón el-
adó. Honvédtemető-u. 33. 2616

KRISTHÓ Károly cukrászmester Mik-
lós-u. 51. szám alatti uonnan beren-
deztett üzemében mindennemű meg-
rendeléseket elfogad és pontosan
házhöz szállít. 2540

VIRÁGZÓ 14 éves kaktusz eladó. Bol-
dogfalva-u. 4. 2539

POTOM árért főuton, Mező és Wo-
lafika-telepen, üres házhelyek el-
adók. Érkezhetni Wágó, Telek-
u. 69. 2538

100 kiló vételnél
égetett mész 750 K
Portland cement 1250 K
Oltott mész
1/2 köbméter 175000 K
**Bethlen-u. 23. és Petőfi-
tér 6. szám alatti**
lerakatainkban.

AKÁCFATÓRZSEK, vastagok, egye-
nerek eladók. Szappanos-u. 16. szám
alatt megtekinthető. 2536

ELADÓ két darab kirakat rolló, egy
aitó rollóval 140 cm széles. Érte-
kezni Virág-u. 14. Vagy Haidubö-
szörményben Kati Antal szilgyvartó-
nál, ugyanott megtekinthető. 2535

ELADÓ konyhaberendezés, képek, óra,
nagy zárható láda. Szentanna 20.
2534

GYÜMÖLCSPALINKA, 6 és uibor
hordónként eladó. Bor literenként is
14.000 koronáért. Szoboszlai-ut 11/a.
2526

ELADÓ azonnali beköltözhetésre Szent
Anna-u. 49. számú ház több üzle-
tekkel. Székely-u. 16-a ut ház 60
millióért, azonnal beköltözhető. 2557

BENZINT
PETROLEUMOT
KENŐ- és HENGEROLAJAT
GÁZOLAJAT
GÉPZSIRT és
KOCSIKENŐCSÖT
eredeti gyári árban és minden mennyiségben kedvező
fizetési feltételekkel **debreceni telepéről** azonnal szállít
Mayer és Moller olaj-, gépkenőcs- és
vegylipari gyár r. t.
DEBRECENI KIRENDELTSÉGE
Plac-utca 42. Telefon 777 és 778. Főnök: HOFFER SÁNDOR.

EGY fűszer, csemegeüzlet, egy két-
kerékű vaskocsi eladó. Cim a kiadó-
hivatalban. 2558

ELADÓ Bethlen-utca 50 sz. ház va-
gyonmegosztás miatt, beköltözhető
két szoba mellékhelyiségekkel. 2525

ELADÓ beköltözhető modern kénye-
lemmel ellátott nagy telkű sarokház.
Csetete-u. 7. 2523

ELADÓ dohányszárító paita jó kar-
ban levő, öt darab, azonkívül ser-
tésziláló 50 darab kocára berendez-
ve és eselédházak. Érdeklődni lehet
a helyszínen Katy Lajos segédtiszt-
nél gutiteleki bérgazdaságban. Posta
és vasutállomás Nviradony, Sza-
bolesmegye. 2521

EGY darab 8-as lokomobil Holzbrü
gyártmány és egy darab 56 col.
Nicholson gyártmányu cséplőszek-
rény eladó. Érkezhetni Zolnav An-
tal géplakatosnál Haiduböszörmény.
Biri Péter-u. 1663. szám alatt. 2529

Kölcsönöket
árura, váltóra, ingatlanra folyósít,
kosztpénzt
hetikamatra elfogad és ad
Dr. Balázs Jenő bankház, Plac 89.

SAJÁTTERMESÜ rizling ó-bor lite-
renként 16.000 K-ért kapható. Erzsé-
bet-utca 69. 2544

SAJÁTTERMESÜ bor literenként ká-
pható piros 20, ó 18, ui 15 ezer ko-
rona. Homok-utca 98. sz. 2545

STRÁFKOCSI, féderes, leszerelhető el-
daldeszakkal továbbá egy 2 ló
után való igazszékér, 2 igazs. hám,
szecsakavágó és 2 drb istsház eladó.
Vagongvári szövetkezet. 2550

4 HP, 6 HP cséplőgarnitúrák eladók.
Varga-utca 23. 2551

JÓ karban levő cimbalom olcsón eladó.
Huszár, Eötvös 53. 2552

ELADÓ szőlőskert, egy katasztrális
hold, kettő szobás és mellékhelyisé-
ges és egy szoba s konyha, stál-
lós épületekkel. Ujvárosi-utca 14.
szám, 150 millióért. Érkezhetni
szerdán délelőtt tulajdonosnál, dr.
Balázs. Plac 89. 2553

Vízvezetőket,
**fürdőberendezéseket szak-
szerűen készít és javít**
KOVÁCS szerelő,
Szent Anna-utca 2,

VÁGÓHID mögött, Kossuth-telepen,
Lahner-utca 19. eladó 1 kat hold sző-
lő. Van rajta 2 padozott szobás jó
épület. Mellékhelyiségek. Azonnal be-
költözhető. Sok bőven termő nemes
gyümölcsfa. A föld egy része ki-
tűnő veteményes kertnek való talaj.
Érkezhetni a helyszínen Simon Ist-
vannal. 2554

BEKÖLTÖZHETŐ négy szobás lakás-
sal Mester-utca 15. nagytelkű sa-
rokház eladó 2555

AZONNAL beköltözhető három szobás
lakással, korlátlan italméréssel, jól
jöveldelmző üzlethelyiségekkel, for-
galmas helyen levő ház eladó, vagy
5-10 évig bérbeadó. 2556

ONDÓDON, Veréb-diállóban a 7 km-
nél eladó 4-6 hold föld. Érkezhet-
ni Batthányi 17. ügyvédi iroda.
2565

8-10 PERCNYIRE a kisállomástól
szőlőföld eladó vagy kiadó, ugyan-
ott dobkályha, áltó, ablak, szarufák.
Érkezhetni Havan-utcai szőlőskert.
Diófa-u. 28. 2681

ELADJUK Varga-utca 45. sz. házunkat
megosztás miatt. Érkezni dr.
Csáthynál, Deák Ferenc-u. 9. 2571

ÜVEGSZEKRÉNY (vitrin) cseresznye-
fa tükrös, olcsón eladó. Maróthy
Gy-u. 3. 2574

ELADÓ és kiadó Homokkert, Kiss
Áron-u. 12. sz. ház 2 szoba és mel-
lékhelyiségek. Lelépés nincs. Azon-
nal beköltözhető. 2576

ELADÓ pince, istálló vasablakok több-
féle méretben. Lakatos tanuló felvé-
tetik. Kar-u. 30. 2577

Sodrony ágybetétet
legjobb minőségben készít
NEUMANN, Péterfia-utca 19.

EGY liter kitűnő fajbor 14 ezer koro-
na Révinél, Hatvan-u. végén. 2580

HUSVÉTI bor, erős, tiszta literenként
is kapható. Böszörményi-ut 45.
2580/a

PLIMUTH tojás eladó. Sziv-u. 18.
2593

ELADÓ ház, Teleki-u. 43., beköltöz-
hető utcai lakással, gazdálkodóknak
igen alkalmas. Érkezhetni ugyanott.
2595

ELADÓ szőlő, 300 négyszögöl ezeriő
a Gerébi-telepen. Cim a kiadóban.
2596

Haidubagos községben 800 négy-
szögöl kitűnő fekvésű kis szőlő ju-
tányos árban eladó. Érkezni lehet
Haidubagoston, 258. szám alatt. 2599

Irógépeket, varrógépeket
és műszerész munkákat leg-
olcsóbban felelősséggel vállal
Mechanikai műhely
Csapó-utca 19., az udvarban.

CSALÁDI ház eladó, jó helyen, gaz-
dálkodónak is alkalmas. Érdeklődni
Ripbold, Kossuth 61., délelben 1-3
között. 2589

JÓKARBAN levő német gyártmányu
harmónium, 17 váltóval eladó. Szé-
chenyi-ut. 23. 2602

MOTOP kerékpár modern 7 HP el-
adó Nap-u. 2. 2606

OLCSÓN eladó 50 szekér tuskó, egy
ui 15 soros vetőgép, magtári szőrő-
rosta, Kosuh-u. 42. 2608

BÜKKOSZLOP fa telített 240 cm.
hosszu, kitűnő állapotban 30 drb el-
adó vagy duplával elcsereleendő Si-
monffy-u. I-a., házme-ter. 2609

KUTSZIVATTYU, gyermekszék, férfi
cipő 41-es eladó. Darabos-u. 6. 2610

KERESLET

IRODAI munkában jártas ur állást
keres. Cim a Tiszántulimál. 2172

KIFUTÓ Jeány felvétetik a Hegedűs
és Sándor Részvénytársaság nyom-
dájában, Plac-utca 49. 2428

IPARI vállalatom bővítéséhez tőkével
társat keresek. Szakismeret nem
szükséges. Tökére ingatlan fedezet
nyuitunk. Cim a kiadóban. 2435

BORBÉLYSEGÉD kiegészítőnek álla-
ndóan felvétetik. Ember Sándor,
Csap-u. 3. 2456

EGY komenciós kocsiat fiával felve-
szek. Marx, Csapó-u. 18. 2489

MINDENEST, ki jól tud főzni, keresek
vidékre. Jelenkezni Perencz József-
ut 59., II. em. II. lépcső. 2609

TAVASZI RUHÁKAT kifogástalanul fest, mos, tisztít HRABÉCZY, Széchenyi-u. 18. Telefon 323.

MANIKÜRÖS kisasszonyt felvesz
Hölygyodrász Szalon, Piac-utca 72.
I. e.

BORUZZ Gyula szerelő fürdőszoba be-
rendezést, javítást, valamint kutia-
vitást szakszerűen eszközöl. Piac-u.
9. 2573

GYARMATÁRU szakmában 18 éves
elsőrendű irodai, ügyvédi gyakorlat-
tal rendelkező egész Felsőmagyar-
országon kintinben bevezetett, magas
képzettségű női főosztályos szak-
mabeli vállalatnál vezető állást vál-
lalna. Szíves ajánlatok „Elsőrendű”
jellegre a Függetlenhez. 2619

MÁJUS 1-re keresek központ közelé-
ben különbejárattal előszobával, mely
irodának használható, kétágyas szo-
bát. Ajánlatok „Állandó” jellegre a
Függetlenhez. 2618

KERTBEN külör udvarért, vagy a
városban szoba-konyhás lakásért
magasabb házbért fizetnék. Érte-
kezhetni a Debreceni Független Új-
ság kiadóhivatalában. 2588

BIZTOSÍTÓ intézet tisztviselőket al-
kalmaz fix és jutalékra. Arany Já-
nos-utca 4. 2615

IV.-ik polgárista leányom és II. gimná-
zista fiam mellé tanítónőt vagy ne-
velőnőt keresek. Cím a kiadóba.
2537

RÓFÓS üzlethez társat keresek, sze-
rényebb tőkével. Cím a kiadóban.
2533

EGY jó megjelenésű fiatal ember kö-
nyebb foglalkozást keres óvadék el-
lenében. Ferenczy István, Felső-
tőzsza. 2524

ÜZLETVEZETŐ borbélyüzletbe vidék-
re azonnal felvétetik. Értekezni Csa-
pó-u. 99. Baksay. 2601

KOSÁRFONÓ emberek felvételnek
Csapó-u. 4. sz. Csermánsál. 2613

NÁDUDVARI Szövetkezet keres ital-
mérése részére ügyes kiszolgálót 5
—10 millió korona óvadékkal, azon-
nali belépésre. Fizetése 2 százalékos
forg. jutalék. 2527

CSÜTÖRTÖKÖN tejjáznál elvesztet-
tem fél bőrkeztütem. kérem meg-
találót, hozza Széchenyi 23. 2548

BŐRTÁRCAMAT elvesztettem. Megta-
láló a pénzt megtarthatja, a tárcát
kérem Kun Manó üzletébe. Hatvan-
u. végén leadni. 2549

RAKTÁRNOK alkalmazást nyerhet,
vasszakmabeli illetve vaskereskedő
előnyben. Ajánlatokat Vasbutorgvár
Részvénytársasághoz. 2563

HÁZTARTÁSBAN, főzésben jártas
megbízható nő jobb kis családhoz
elmenne. Cím a kiadóban. 2591

GYAKORLOTT ápolónő privát be-
tegezh elmenne helyben vagy vi-
dékre gyermekhez is. Borz-u. 19.
Kovácsné. 2604

Kiadó üzlet

A ref. egyházi bérpalotában
a 30. számú udvari üzlet
április 14-én d. e. 9 órakor
az egyház tanácstermében
szóbeli árverésen bérbé adatik.

VEGYES

KERTEK, udvarok, sírok parkirozását,
tennis pályák csinálását helyben és
vidéken is vállalom. Cím Egyet-
értésnél. 2430

UTCAI erkélyes butorozott szoba iro-
dának is alkalmas kiadó. Hunyadi-
utca 24. 2445

FÖTÉRI üzlethelyiség berendezéssel
vagy anélkül kiadó. Hunyadi-u. 15.
2447

NYARALÓ István malom közelében 2
szoba, konyhás lakással azonnal ki-
adó. Cím: Rákóczi-utca 55. 1962

ÜZLETHELYISÉG bármilyen célra
eladó. Cím a kiadóban. 2201

UJ egy vagy két szoba, nagy udvar-
ral, kerttel, esetleg istálló is kiadó.
Azonnal beköltözhető. Értekezhetni
Erzsébet-utca 61. 2242

KIADÓ a Kossuth-utca 11. szám alatti
utcai nagy üzlethelyisége azonnali
hatállyal. Értekezhetni Kardos
László cégnél. Kossuth-utca 9. 2368

KÉT szép szoba, konyha, kamara le-
lépéssel átadó. Cím a kiadóban. 2479
KIADÓ azonnal két szoba, terasz, elő-
szoba, konyha, pince és teljes hoz-
závalóval. Bővebbet a Független
Újságnál. 2453

Soffőriskola és a legolcsóbb bérautók!

KISS autó-motor és gépműhely
Erzsébet-utca 20.
Eladók különböző autók, gőz- és
motor-cséplőgépek, — motoros
szántógépek. Szakszerű javításo-
kat legolcsóbb árban készítek. —
Telefon 901.

UTCAI butorozott szoba azonnal ki-
adó. Szent Anna-u. 25. 2530

BUTOROZOTT szoba két ágyval
azonnal kiadó. Varga-u. 6. 5. a. 2528

MEGNYILIK MÁJUS 1-ÉN MÁSOD-
SZOR IS A CUKRASZATI TANFO-
LYAM. Értesítem Debrecen város
hölgyközönségét, hogy a modern
cukraszati elméleti és gyakorlati is-
mertetésére a négy hetes tanfolya-
mot megismételem. Tekintve, hogy a
most befejeződő ciklus hallgatói a
cukraszati elsajátításába általam oly
bevezetést nyertek, hogy megelé-
gedésük nyilvánítása révén általános
érdeklődéssel várják az újabb tan-
folyam megnyitását mások is. A be-
iratkozásokat Miklós-utca 51. alatti
termeimben naponta d. e. 11-től 1-ig
a mai naptól számítva megkezdem.
Kriszthó Károly cukrázmester. 2541

Adómentes benzin

üzemben

olcsóbb, mint a petróleum!

Debreceni telepünkről beszerezhető és a szükséges engedélyt
díjmentesen megszerezhetjük. — **Autó- és motorbenzin**
kenőolaj, petróleum, gázolaj, kocsikenőcs és gépszir
legolcsóbban és legelőnyösebben beszerezhető:

„STEAU” KŐOLAJKERESKEDELMI R.-T.

tiszántúli kirendeltségénél, Debrecen, Hatvan-utca 53. — Telefon 728, 15-12.

Alakult 1884-ben. Tagjainak száma 11 ezer.

A Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet mint Szövetkezet

ez évben immár 42-ik évtársulatát nyitotta meg, melyre
a jelentkezések, a tagkönyvek kiváltása, valamint az
üzletrészek jegyzése páratlanul nagy érdeklődéssel és
erővel folyik. Nyilvánvaló tehát, hogy a szövetkezet régi
évtizedes vonzóerejéből mitsem veszített és fennállásának
ötödik évtizedét újabb emelkedéssel kezdi.

Az intézet hosszú működése alatt mindenkor a

kis emberek támasza

volt, a kisiparosok, kiskereskedők itt nyert kölcsöneikkel
szerezték be első berendezéseiket; kiegészítik, munkások
heti törlesztéssel szerezték most milliókat érő házaikat
s a köz- és magánalkalmazottak, magánzók ezrei itt
gyűjtötték apró betétekkel a megélhetésükhöz szükséges
tőkéket.

Pénzünk értékének állandósulása hozta magával
különösen az

üzletrészek

nagymérvű jegyzését, amely körülmény míg egyrészt
lehetővé teszi, hogy a szövetkezet ismét békebeli nivó-
jára emelkedjék, másrészt fényesen igazolja a város
létes néprétegeire támaszkodó, azokkal csaknem összeforrt
szövetkezetünk erős megalapozottságát. Ez egyúttal legna-
gyobb biztosítéka a szövetkezet állandóságának s mert
tagjainak érdekeit mindenkor hiven szolgálta, e fontos
hivatásának pontos betöltésével a szövetkezet Debrecen
közintézményévé lett.

Egyesülésben az erő,

amelyre minden tagunk büszkén gondol és amelyet in-
tézetünk vezetősége melegen ápol.

A világhírű „Cormick” traktorok 3 vasu ekével felülmulthatatlanok! Kizárólagos képvisellete DEBRECEN, PIAC-U. 43. Ráhmer Sándornál TELEFON: 962. 000

VENDÉGLÖMET április 15-re száza-
lékra átadom. öt-hat millióval. Cím
a kiadóban. 2494

HAZMESTER felvétetik Werbőczy-
utca 3. 2513

TÁRSULNÉK 30 millió korona tőkével.
Értekezhetni dr. Freund Jenő irodá-
jában. Piac 70. 2519

2 szobás, vagy egy szoba, konyhás
lakás azonnalra kiadó. Árpád-tér 10.
2518

ARANYPARITÁSOS lakbért fizetek
kétszobás, konyhás lakásért. Frank
Rezső. Piac 9. 2561

KERTEK parkirozását, ivári kezelé-
léscé és gyümölcsfák oltását a leg-
megbízhatóbban Szegedi András
műkertész eszközli. Kishegyesi-ut 30.
sz. 2569

SZOBA kiadó! Főterem, lépcsőházi be-
járattal, irodának alkalmas. Alföldi-
palota II. em. 1. szám. 2568

FÖTÉREN irodának, varrodának, ren-
delőnek alkalmas három szobás la-
kás átadó. Cím a kiadóban. 2584

ÜGYNÖKSÉGI IRODA jó képviselő-
ekkel tőkehiány miatt átadó, eset-
leg betársulással. Ajánlatok „Fűszer”
jellegre a Függetlenhez. 2620

KÉT malac találtatt, igazolt tulajdo-
nos átveheti István-ut 32. sz. 2587

8—10 percnyre a kisállomástól szőlő-
föld eladó vagy kiadó, ugyanott dob-
kálvha, átló, ablak, szarufák. Érte-
kezhetni Hatvan-utcai kert, Diófa-
utca 28. szám. 2559

BUTOROZOTT szoba, fürdőszoba
használattal április 15-től kiadó
Széchenyi-utca 11. földszinten. 2522

KIADÓ a Kossuth-utca 11. szám alatti
utcai nagy üzlethelyisége azonnali
hatállyal. Értekezhetni Kardos
László cégnél. Kossuth-utca 9. 2531

2 SZOBA üvegezett verandás. Kony-
hás lakásom azonnal átadom. Cím
a kiadóban. 2532

KIADÓ egy szoba, konyha gyermek-
telen házaspárnak. Homokkert. Oláh
Károly-u. 29. 2560

AANYJUH, 100 dbr. felesbe kiadó.
Cím Kadácsi József. Hosszupályi.
Baj tag. 2542

KERTEK PARKIROZÁSÁT, sírhelyek
rendezését meglepően olcsón vállal-
lom. Bővebbet Halköz 12. Kovács
Ferenc cipészüzletben. 2543

EG Yszoba, konyha kiadó. Katz-telep.
Takács Józsefnél. 2546

NYARALÓ Boeszkavertben teljesen
berendezve kiadó. Paál. Király-utca
5. földszint. 2562

BOLTHELYISÉG két részből álló
együtt vagy külön kiadó. Értekezni
Széchenyi-u. 14. ügyvédi iroda. 2564

KIADÓ a Bánkon 42 kat. hold föld ta-
nyáépületekkel. Értekezni Miklós-u.
36. sz. 2566

FEJŐSTEHENET vállalkozó tejjászónra
Nagyerdőre. Bővebbet Ramacsánál.
Cserepes-u. 15. 2567

KÉT különbejárattal utcai butorozott
szoba kiadó. Püspöki-palota. I. em.
22. sz. 2570

BUTOROZOTT szoba két ur részére
kiadó. Varga-u. 10. 2575

KÉT felősi tehenet tartásra vállalkozó.
Értekezni Homokkert. Buidosó-u. 3.
2578

BURGONDIA-utca három szobás ut-
cai lakás 22 millióért átadó. Hock
iroda. Szentanna név. 2579

ZÖLÖNBEJÁRATTAL utcai szoba 1-re
kiadó. Zöldfa-u. 9. 2598

BUTOROZOTT szoba Hajó-u. 16 alatt
a hó 15-re kiadó. 2612